

Veteraanipuiston yleissuunnitelma

Kaarinan kaupunki

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Rakennettu ympäristö, hortonomi (AMK)

Kevät 2025

Pia Aarnio

Rakennetun ympäristön koulutus

Tekijä Pia Aarnio

Vuosi 2025

Työn nimi Veteraanipuiston yleissuunnitelma

Ohjaaja Sari Suomalainen

Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää Kaarinan keskustassa sijaitsevaa Veteraanipuistoa osana kaupungin viheralueita. Veteraanipuisto sijaitsee Kaarinan ydinkeskustan itäpuolella Voivalantien varrella. Pitkänomainen arvopuisto on laajuudeltaan 1,17 ha ja sen läpi kulkee purouoma. Puiston varrella on useita istutettuja pensasruusualueita sekä puu- ja pensasryhmiä. Työn tilaajana toimi Kaarinan Liikunta- ja viherpalvelut. Tavoitteena oli lisätä suunnittelun avulla puiston tunnelmaa, yleisnäkyviä ja toimintoja, jotta se toimisi kaupunkilaisille vihreänä hengähdystaukona kiireisestä kaupunkielämästä. Tavoitteena oli myös lisätä alueen kasvillisuutta ja parantaa ruusujen istutusalueiden lajitietoja ja toimivuutta. Lisäksi pyrittiin edistämään luonnon tarjoamia ekosysteemipalveluita ihmisille ja vähentämään ilmastomuutoksen aiheuttamien rankkasateiden ja hulevesien haittoja.

Kaupunkien viheralueet lisäävät ihmisten terveyttä ja vähentävät stressiä. Viheralueet toimivat tärkeinä rauhoittavina keitaina keskellä kaupunkia. Veteraanipuiston kehittämisessä korostetaan sen merkitystä kaupunkilaisten hyvinvoinnille ja kestäväälle kehitykselle. Opinnäytetyössä käsiteltiin aihekokonaisuuksina lähivihreän antamaa hyvinvointia, kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämistä, siniviherverkoston kehittämistä ja hulevesien käsittelyä ja pienilmastoa. Kaupunkipuiston tulee olla turvallinen, saasteeton, meluton ja vesinäkyvät lisäävät rentoutumista. Voidaankin todeta, että monipuolinen viherympäristö edistää asukkaiden hyvinvointia. Kaupunkien viheralueet ja vesistöt muodostavat siniviherrakenteen, joka tukee yhdessä luonnon monimuotoisuutta. Monimuotoisuutta voidaan kehittää rakennetuin elementein, kuten niityillä ja kosteikoilla ja lisäämällä kasvillisuuden monikerroksellisuutta.

Veteraanipuiston suunnitteluprosessissa otettiin huomioon sen liittyminen muihin viheralueisiin ja ekologiaan verkostoihin. Lisäksi puiston saavutettavuutta ja toimintoja analysoitiin tarkasti maastokäynnein. Kasvillisuus kartoitettiin ja ruusujen istutusalueiden toimivuutta kehitettiin ja ruusupensaat mitattiin GNSS-mittauksella (Global Navigation Satellite System). Suunnitteluprosessissa laadittiin puiston yleissuunnitelma ja siihen liittyvät asiakirjat.

Veteraanipuiston suunnittelu oli pitkäjänteinen projekti, joka huomioi puiston eri vuodenaajat ja käyttäjäryhmät. Suunnittelun tuloksena puistosta saatiin monipuolinen, suojaisa ja miellyttävä oleskelupaikka, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia ja luonnon monimuotoisuutta. Puiston kehittämistoimenpiteet vahvistavat sen kestävyyttä ilmastomuutosta vastaan ja lisäävät alueen ekologista ja sosiaalista kestävyyttä.

Avainsanat Viheralueet, kasvillisuus, monimuotoisuus, siniviherverkosto, maisemasuunnittelu
Sivut 50 sivua ja liitteitä 40 sivua

Degree Programme in Landscape Design, Construction and Management

Author Pia Aarnio

Year 2025

Subject General Plan of the Veterans Park

Supervisors Sari Suomalainen

The aim of the thesis was to develop the Veteran Park located in the center of City of Kaarina as part of the city's green areas. The Veteran Park is located east of the central area of Kaarina, along Voivalantie. This elongated, valued park covers an area of 1,17 hectares and features a stream running through it. The park is adorned with several planted rose bush areas, as well as groups of trees and shrubs. The client of the work was Kaarina's Sports and Green Services. The goal was to enhance the atmosphere, general views, and functions of the park through design so that it serves as a green respite for city dwellers from the busy urban life. The aim was also to increase the vegetation in the area and improve the species information and functionality of the rose planting areas. Additionally, the aim was to promote ecosystem services provided by nature to people and reduce the harm caused by heavy rains and stormwater due to climate change.

Urban green areas increase people's health and reduce stress. Green areas serve as important calming oases in the middle of the city. The development of Veteran Park emphasizes its importance for the well-being of city residents and sustainable development. The thesis addresses topics such as the well-being provided by nearby greenery, increasing urban biodiversity, developing a blue-green network, and managing stormwater and microclimate. An urban park should be safe, pollution-free, and quiet, and water views enhance relaxation. It can be stated that a diverse green environment promotes residents' well-being. Urban green areas and water bodies form a blue-green structure that supports biodiversity together. Biodiversity can be developed with built elements such as meadows and wetlands and by increasing the layering of vegetation.

The design process of Veteran Park considered its connection to other green areas and ecological networks. Additionally, the accessibility and functions of the park were carefully analysed through field visits. The vegetation was mapped, and the functionality of rose planting areas was examined and developed, and rose bushes were measured with GNSS-measurement (Global Navigation Satellite System). The design process produced a master plan for the park and related documents.

The design of Veteran Park was a long-term project that considered different seasons and user groups of the park. As a result of the design, the park will become a diverse, sheltered, and pleasant place to stay that supports the well-being of city residents and biodiversity. The development measures for the park strengthen its resilience to climate change and increase the ecological and social sustainability of the area.

Keywords Green areas, vegetation, biodiversity, blue-green network, landscape planning

Pages 50 pages and appendices 40 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Lähivihreän tarjoaman hyvinvoinnin edistäminen	2
3	Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden ja siniviherverkoston edistäminen.....	3
3.1	Siniviherverkoston kehittäminen.....	3
3.2	Monimuotoinen kasvillisuus kaupunkialueella	4
3.3	Kaupunkialueen hulevedet ja pienilmasto	5
3.4	Suunnittelukohteen liittyminen siniviherverkostoihin	8
4	Veteraanipuiston suunnitteluprosessi	12
4.1	Lähtötiedot puiston suunnitteluun.....	12
4.2	Puiston kehittämisen suunnitteluprosessi.....	16
4.3	Polkuverkoston täydentäminen	18
4.4	Puistoalueen rakenteet, kalusteet ja varusteet	19
4.4.1	Puiston alkupää ja veteraanikiven alueen kohentaminen	20
4.4.2	Sillat puron vesinäkymien tarkasteluun	20
4.4.3	Puiston penkkien sijoittelu polkujen varteen.....	22
4.4.4	Muiden varusteiden lisääminen ja uusiminen.....	24
4.4.5	Kulkua ohjaavat alueen opaste- ja nimitaulut.....	24
4.4.6	Valaistus tuo arvopuiston näkyviin myös pimeään aikaan.....	28
4.5	Ojan pohjapadot ja luonnonelementtien lisääminen	28
4.6	Olemassa olevat puut, pensaat ja luonnonkasvit.....	29
4.7	Olemassa olevat pensasruusualueet	31
4.8	Täydentävät puut, pensaat ja perennat	32
4.9	Pensasryhmien detaljien suunnittelu	34
4.10	Täydentävät kosteikkokasvit	36
4.11	Puiston keto- ja niittyalueet	38
5	Veteraanipuiston kunnossapito ja ruusualueiden hoitaminen	40
5.1	Puiston kunnossapitoluokat.....	40
5.2	Veteraanipuiston hoitotoimenpiteet	41
6	Johtopäätökset.....	45
	Lähteet.....	47

Kuvat

Kuva 1. Esimerkki monikerroksisesta kasvillisuudesta tien varressa. Kasvillisuus sirottaa kadulta kulkeutuvaa melua ja sitoo pölyä lehdistöönensä suojaen näin puistossa kulkijoita. (Aarnio, 2024)	5
Kuva 2. Lontoossa sijaitsevan kadun reunassa oleva imeytyspainanne ylivuotokaivoineen (Aarnio, 2024)	7
Kuva 3. Analyysikartta Veteraanipuiston viereisten viheralueiden kehittämisestä ekologisten yhteyksien vahvistamiseksi (Aarnio, 2024)	9
Kuva 4. Veteraanipuiston puron valuma-alue (Aarnio, 2024)	10
Kuva 5. Analyysikartta Veteraanipuiston saavutettavuudesta (Aarnio, 2024)	11
Kuva 6. Muistomerkki sotaveteraanien kunniaksi (Aarnio, 2024).....	13
Kuva 7. Istutussuunnitelma 1:200 vuodelta 1990 (Hartonen & Hill, 1990)	14
Kuva 8. Istutussuunnitelma 1:200 vuodelta 1991 (Hill, 1990).....	14
Kuva 9. Punainen tertturuusu 'Kaarina' (Flör, 2024).....	15
Kuva 10. Alkuperäinen portti osoittaa sisäänkäynnin puistoon (Aarnio, 2024).....	16
Kuva 11. Puiston kasvillisuusalueiden analysointi ja sijoittelu polkuverkostoon nähden (Aarnio, 2024).....	17
Kuva 12. Ideakuva siltatoteutuksesta (Aarnio, 2024).....	21
Kuva 13. Veteraanipuiston graniittilohkareista tehty nykyinen rumpu silta (Aarnio, 2024).....	22
Kuva 14. Olemassa olevat penkit on sijoitettu pääpolun varrelle (Aarnio, 2024).....	23
Kuva 15. Puiston sisäänkäynnille sijoitettu nykyinen puisto-opaste on Corten terästä (Aarnio, 2024) ..	25
Kuva 16. Ruusujen istutusalueiden nimitaulu (Aarnio, 2024).....	26
Kuva 17. Jokaisen ruusun juurelle on sijoitettu numerolla varustettu Corten teräsrauta, mutta joiltain ruusuilta numerot ovat hävinneet. Työssä tehty ruusujen kartoitus auttaa jatkossa numeroiden päivittämisessä rautoihin uudestaan. (Aarnio, 2024).....	27
Kuva 18. Esimerkkikuva pohjapadosta purossa (Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, n.d.).....	29
Kuva 19. Kirjoapteenkarinruusu 'Rosa Mundi' 'Versicolor' kukkii heinäkuussa ruusualueella B (Aarnio, 2024)	32
Kuva 20. Esimerkkikuva kosteikkoon istutettavasta perennaryhmästä Paraisilta (Aarnio, 2024)	37
Kuva 21. Toispuoleinen kaksitasouoman poikkileikkauksen periaatekuva. Kosteutta sietävät perennat voidaan istuttaa uoman reunalle syntyvälle hyllylle, johon vesi ajoittain nousee. (Lakela, 2023)	38
Kuva 22. Kaarinan kaupungin viheralueluokitukset Veteraanipuistossa (Turun karttapalvelu, n.d.).....	41

Liitteet

- Liite 1.** Analyysikartta Veteraanipuiston kasvillisuuden ja polkuverkoston kehittämisestä
- Liite 2.** Veteraanipuiston kehittämistoimenpiteet luettelo
- Liite 3.** Alkuperäinen yleissuunnitelma 1990 1:200
- Liite 4.** Alkuperäinen yleissuunnitelma 1991 1:200
- Liite 5.** Kaarinalle lahjoitetut ensimmäiset historialliset ruusut 10 kpl
- Liite 6.** Yleissuunnitelma 1:400
- Liite 7.** Veteraanipuiston poikkileikkaus A1-A1 1:150
- Liite 8.** Kasvillisuusluettelo
- Liite 9.** Detaljit 1 ja 2 pensasryhmät 1:300
- Liite 10.** Detalji 3 hortensiaryhmä 1:300
- Liite 11.** Detaljit 4 ja 5 rhododendron ryhmät 1:300
- Liite 12.** Ruusualueet A, B, C 1:500 (ruusujen nimet ja numerot)
- Liite 13.** Ruusualueet D, E ja F 1:500 (ruusujen nimet ja numerot)
- Liite 14.** Ruusujen nimiluettelot A-F
- Liite 15.** Materiaaliluettelo
- Liite 16.** Työselostus

1 Johdanto

Kaupunkien viheralueet tuovat kaupunkilaisille hyvinvointia, lisäävät terveyttä ja vähentävät kaupungin hektisyyden vuoksi koettua stressiä. Viheralueet toimivat rauhoittavina keitaina keskellä liikenteen hälyä ja ihmisten vilinää. Erilaiset luontoympäristöt, kuten metsät, puistot ja puutarhat, tukevat ihmisten luontokosketusta ja terveyttä. Kansalaisten ulkoilukierroksista valtaosa tehdään oman asuin ympäristön lähiluontoon tai puistoon, jonka vuoksi helppo saavutettavuus tuo lisäarvoa puiston käytettävyydelle. Puistojen sijoittaminen kaupunkialueen keskeiselle paikalle ja viheralueiden kasvillisuuden kehittäminen lisäävät alueiden kestävästä kehitystä ja käyttöä.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään Kaarinan ydinkeskustassa olevan Veteraanipuiston kehittämistä. Suunnittelun pohjaksi ideoitiin omien mielikuvien kautta puistoa: ”Veteraanipuiston pehmeä vihreys sulkee kulkijan huomaansa puiden kaartuessa pään ylle. Päiväkävelyllä voi aistia vienon ruusuntuoksun, joka leijailee pensaiden taakse kaartuvalla polulla. Upean pastellinväristen ruusupensaiden väleistä välkkyvä kirkas mutkitteluva purouoma, jossa uiskentelee sorsia. Kauniin puistomaiseman äärellä on hyvä hengähtää paviljongin alla olevalla penkillä. Kaupungin äänien vaimentuessa, kulkijan vointi kohenee ja mieli virkistyy vihreän voiman tarjotessa parastaan.”

Työn tavoitteena on kehittää Kaarinan kaupungin keskustassa sijaitsevaa arvopuistoa osana kaupungin viheralueita lisäämällä puistoon tunnelmaa, yleisnäkyviä ja toimintoja. Työssä tutkittiin erilaisilla analyyseilla, miten olemassa olevaa puistoaluetta voi kehittää ihmisen viihtyisyyden näkökulmasta. Lisäksi puistossa tutkittiin, millaisilla elementeillä voidaan monipuolistaa puiston kasvillisuutta ja helpottaa saavutettavuutta sekä parantaa puiston rakenteita. Lisäksi tutkittiin, miten voidaan huomioida puiston läpi kulkeva puro osana kaupunkikuvaa ja siniviherverkostoa, joka samalla viivyttaisi hulevesiä ja lisäisi puiston biodiversiteettiä.

Tarkoituksena on lisätä puiston tuomaa merkitystä kaupunkilaisille vihreänä hengähdystaukuna kiireisestä kaupunkielämästä ja luoda yhtenäistä, monimuotoista ja helposti saavutettavaa viheryhteyttä keskusta-alueelle sekä edistää luonnon tarjoamia ekosysteemipalveluita kaupunkilaisille. Lisäksi tavoitellaan puiston läpi kulkevan purouoman reunojen ja vesiaiheen hyödyntämistä osana puiston viheryhteyksiä ja siniviherrakennetta ja esitetään, miten voidaan vähentää ilmastonmuutoksen aiheuttamien rankkasateiden ja hulevesien haittoja kaupunkivesistössä.

2 Lähivihreän tarjoaman hyvinvoinnin edistäminen

Monipuolinen viherympäristö asumisen läheisyydessä antavat lapsille, ikääntyneille ja heikosti liikkuville mahdollisuuden luonnosta nauttimiseen ja kannustavat liikkumaan (VYL & Syke, 2015). Asukkaiden hyvinvointia edistävä viheralueen tulee olla kävijälle turvallinen, saasteeton ja meluton ja vesinäkömät lisäävät puistossa olijän mielikuvaa rentouttavasta keitaasta (Luke, 2024, s. 35). Puiston läpi virtaava puro ja sen soliseva veden ääni myös osaltaan häivyttää autojen ja kaupungin melua ja luo hyvinvointia puistossa kulkijoille.

Suomessa tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet, että luonnossa liikkuminen lievittää stressiä, vaikuttaa suotuisasti erilaisiin fysiologisiin reaktioihin ja voi parantaa mielialaa. Lisäksi sen on huomattu vahvistavan itsetuntoa, pärjäämisen ja kyvykkyyden tunnetta.

Kaupunkivihreän ja ulkoilualueiden runsas tarjonta ja laadukas kunnossapito tulee nähdä investointina kansanterveyden edistämiseen ja eriarvoisuuden vähentämiseen, silloin kun sinne on kaikille väestöryhmille helppo pääsy. Kaikkien näiden arvojen perusteella voidaan sanoa, että viheralueiden arvo keskusta-alueella on ihmisille elintärkeä ja niiden olemassaolo ja helppo saavutettavuus tuovat kaupunkilaisten elämään vahvistavia osialueita. (Luke, 2024, ss. 12–13)

Luontoon perustuvat viheralueet tarjoavat asukkaille monia hyötyjä, jotka vaikuttavat sekä yksilöihin, että laajempiin yhteisöihin ja koko yhteiskuntaan. Viheralueet voivat esimerkiksi tarjota oppimismahdollisuuksia luonnosta ja vahvistaa kyseisen kaupungin kulttuurillisia arvoja. Viheralueet voidaan suunnitella tarjoamaan laajasti eri väestöryhmille toimintoja, jotta kokonaisuus luo sosiaalista vuorovaikutusta ja hyvinvointia kaikille. (Syke & Luke & Ilmatieteenlaitos, 2024)

3 Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden ja siniviherverkoston edistäminen

Kaupunkien maa-alueiden kasvillisuus, puut, pensaat ja ruohokasvit, muodostavat viherrakenteen, johon kuuluvat kaikki rakennettujen viheralueiden, pientaloalueiden ja luonnonmukaisten alueiden olemassa oleva kasvillisuus. Yhdessä kaupungin jokien, purojen, ojen ja vesistöjen, kuten merien ja järvien, kanssa ne muodostavat siniviherrakenteen. Niihin kuuluvat erilaisia luontotyyppisiä eli maa- ja vesialueita, joilla on tietynlaiset maaperä ja vesiolosuhteet ja luonteenomainen eliötyyppi, kuten kasvi- ja eläinlajisto. (Uimonen, 2020, s. 106)

Viherrakenteen luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavat alueen historia, ihmisen vaikutus, maaperä ja kosteus, kasvillisuuden määrä ja erityisesti puuston ikä. Luonnon monimuotoisuus tarkoittaa elinympäristöjen, lajien ja geenien kirjavuutta ja alueen ekosysteemin moninaisuutta ja vaihtelua (Uimonen, 2020, s. 8). Rakennetun viheralueen ja luonnon välinen raja on usein liukuva, koska usein rakentamattomia alueita kunnossapidetään puustoa harventamalla, valaisemalla, rakentamalla virkistysreittejä ja ne ovat kaupunkien moninaisille ympäristöhäiriöille, kuten melulle ja ilmansaasteille, alttiina. (Uimonen, 2020, s. 106)

Monimuotoisia biotooppeja eli elinympäristöjä tai kasvupaikkoja voidaan kehittää rakennetuin elementein ihmisen vaikutuksella. Tällaisia kehityskohteita voivat olla kaupunkiympäristössä perinnebiotooppien ja avointen alueiden niitto ketokasvien ylläpitämiseksi ja uhanalaisten pölyttäjien säilyttämiseksi. Puistojen kasvillisuuden ja reuna-alueiden monipuolistaminen erirakenteisin pensas- ja perennaistutuksin lisää nisäkkäiden ja lintujen ravinto-, suoja- ja pesäpaikkoja. Savisameiden purojen kunnostustoimenpiteillä, kuten soran, kiven ja puuaineksen ja kosteikkokasvillisuuden lisäämisellä, vesieliöstön elinolot parantuvat ja ojauomien luonnon monimuotoisuus lisääntyy. Myös hallittu maalahopuun lisääminen kaupunkien puistoihin tuo maaperäeliöstölle ja uhanalaisille kääville kiintopisteitä lisääntymiseen ja kasvuun. Näillä toimenpiteillä voidaan lisätä kaupungin ydinkeskustan luonnon biodiversiteettiä eli monimuotoisuutta monella eri tavalla.

3.1 Siniviherverkoston kehittäminen

Siniviherverkosto kaupunkialueella tarkoittaa viheralueverkostoja, jotka ovat ekologisen monimuotoisuuden ja ihmisen hyvinvoinnin kannalta tärkeitä kasvillisuutta ja luontoa sisältäviä viheraluerakenteita. Nämä rakenteet linkittyvät läheisesti kaupunginosiin ja

parhaimmillaan toimivat runkona kaupungin ulkopuolisten metsien, avoimien alueiden ja vesistön yhteyksien välillä ja muodostavat yhtenäisesti saavutettavan siniviherverkoston. Siniviherverkostoon kuuluvat puistot, metsäalueet, avoimet viheralueet, joutomaat, puronreunat ja vesistöalueet ja puustoiset omakotialueet. Siniviherverkoston vaaliminen kaupungin sisällä niin sanottuina vihersormina lisää asukkaiden viihtyvyyttä, virkistystä ja vahvistaa vapaa-ajanviettoa ulkoilmassa. (Espoo, 2022, s. 6)

Siniviherverkoston kehittäminen ja luontoyhteyksien verkottaminen toimivaksi kudelmaksi lisää samalla kaupunkiluonnon monimuotoisuutta antaen eliöstölle mahdollisuuden lisääntymiseen ja ravinnonhakuun. Paikalliset ekologiset käytävät mahdollistavat eläinten päivittäisen liikkumisen ja esimerkiksi poikasten levittäytymisen ympäristöön. Yhteyksien avulla heikosti leviävien lajien, kuten kasvien ja selkärangattomien eläinten, on helpompi levittäytyä uusille elinpaikoille. Ekologisella yhteydellä tarkoitetaan olemassa olevaa aluetta, jota eläimet käyttävät kulkureittinään. (Kiljunen, 2017, s. 6)

Ekologisesti toimivan viherkäytävän, kuten rakentamiselta vapaana olevan alueen tai puiston, on suositeltavaa olla leveydeltään vähintään 400–500 metriä. Tarpeeksi suuri ekologisen käytävän leveys antaa eläimille suojaa ja ravintoa (Uimonen, 2020, s. 187).

Voidaan siis todeta, että viherverkoston vaaliminen ja toimivuus ylläpitää luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi viheralueet, jotka ovat kytköksissä toisiinsa, vähentävät rankkasateiden aiheuttamia tulvia avouomissa ja kaupungin lämpötilan nousua, sekä toimivat hiilinieluna. Viherverkosto tuottaa siis ihmisille ekosysteemipalveluja, jotka tarkoittavat luonnosta saatavia ilmaisia aineellisia ja aineettomia hyötyjä ihmisille. (Hautamäki ym., 2024, s. 58)

Viherverkoston kehittäminen kaupunginosia yhdistäviksi monimuotoisiksi jatkumoiksi vaatii hyvää kaavoituksen ja maankäytön suunnittelua viherpalveluiden ja luonnonsuojeluasiantuntijoiden ohjauksella ja nykyisen viherverkoston analysointia paikkatieto-ohjelmistoilla. Parhaimmillaan viherrakenne puistoiheen, pientalopihoineen, peltomaisemineen sekä seudullisine viheryhteyksineen muodostaa toimivan yhtenäisen verkoston. (VYL & Syke, 2015, s. 13)

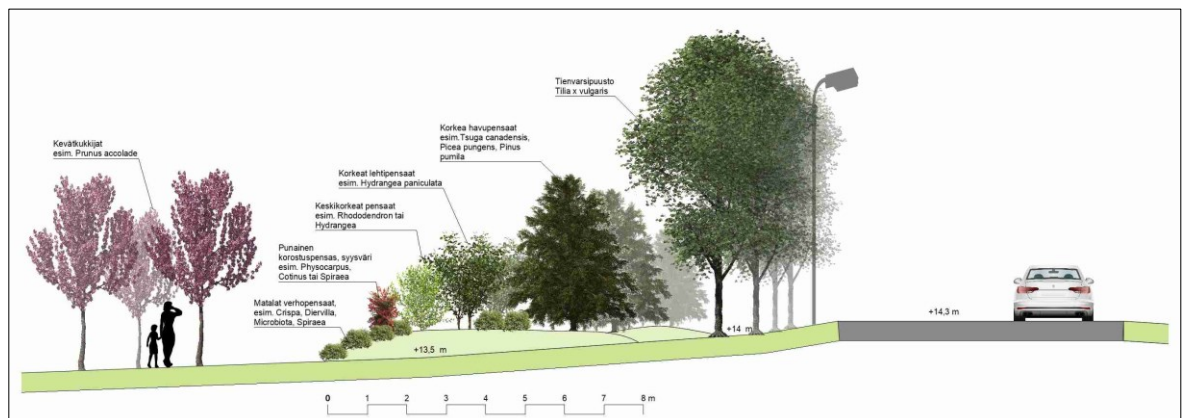
3.2 Monimuotoinen kasvillisuus kaupunkialueella

Puistojen ja viheralueiden kasvillisuudella on keskeinen rooli miellyttävän ja ilmastotietoisen pienilmaston luomisessa. Mitä rehevämpi ja monikerroksellisempi

kasvillisuus on, sitä paremmin se tasaa ja kestää erilaisia sään ääri-ilmiöitä (RTS, 2020). Monimuotoinen kasvillisuus tasaa maaperän kosteutta parantamalla maaperän rakennetta ja biologista aktiivisuutta mahdollistaen valumavesien imeytymisen maaperään. Kasvillisuus myös suodattaa ja haihduttaa sadevesiä ennaltaehkäisten tulvien syntymistä sekä vähentää omalta osaltaan hulevesien syntyä alueelta.

Lisäksi kasvillisuuden valinnalla ja sijoittelulla voidaan parantaa puiston mikroilmastoa. Kasvillisuus tarjoaa pienilmastoltaan vaihtelevia puistotiloja ja suojaa liialta auringonsäteilyltä muodostamalla suojaisia varjopaikkoja. Kasvillisuus myös estää epäpuhtauksien pääsyn puistoalueelle suodattamalla hiukkaset lehdistöön, jos liikennekatujen varrelle suunnitellaan suojaava monikerroksinen kasvillisuus. (RTS, 2020)

Kuva 1. Esimerkki monikerroksisesta kasvillisuudesta tien varressa. Kasvillisuus sirottaa kadulta kulkeutuvaa melua ja sitoo pölyä lehdistöön suojaten näin puistossa kulkijoita. (Aarnio, 2024)

3.3 Kaupunkialueen hulevedet ja pienilmasto

Kaupunkien hulevedet saattavat sisältää useita epäpuhtauksia johtuen rakentamisesta, autoilusta ja pysäköintialueista, hulevesiviemäriin joutuvista roskista, mikromuovista ja teollisuuden aiheuttamista päästöistä. Hulevedet valuvat keskustan kovilta pinnoilta hulevesiviemäreihin, joka johtavat kokoojaviemäriin kautta vedet valtaojiin ja jokiin. (Aarnio, 2024)

Runsaille sateilla hulevedet aiheuttavat ojauomissa virtaamien äkkivaihtelua ja uoman eroosioitumisongelmia, jolloin ojavesi samenee ja aiheuttaa tulvaa alapuolisessa vesistöissä. Tiivistyvässä kaupungissa ongelmia aiheuttavat hulevesien määrien voimakas

lisääntyminen uusien rakennettavien koviin pintojen vuoksi. Ilmastonmuutoksen kautta sateet ovat runsastuneet ja kaupunkialueen kovat pinnat, kuten kadut, parkkialueet ja rakennusten katot, lisäävät pintavalumavesien määrää ojiin. Runsaat valumavedet aiheuttavat alapuolisissa vesistöissä uoman eroosioitumista ja kiintoaineksen liikkeelle lähtöä, jotka taas lisäävät vesien samentumista ja mereen päätyvien ravinteiden määrää. Tämän vuoksi valumavesien määrää on hyvä yrittää vähentää lisäämällä imeyttäviä pintoja kaupunkialueelle ja virtausta hidastaa esimerkiksi puroon rakennettavilla pohjapadoilla tai pienillä kosteikoilla. (Aarnio, 2024)

Toisaalta sade- ja hulevedet ovat tärkeä hyvinvointia tuova resurssi kaupungeissa. Avoimet vesialueet ja niistä tuleva haihdunta tasaavat lämpötiloja ehkäisten osaltaan lämpenevien kaupunkien lämpösaarekeilmiötä. Hulevesien antama resurssi on hyvä ottaa käyttöön syntypaikoilla luonnonmukaisen hulevesien hallinnan avulla viheralueiden kasvien hyvinvointiin ja maaperän kosteustasapainon edistämiseen. Kasvillisuuden ja maaperän hyvinvointi luo lämpötilaltaan tasaisempaa pienilmastoa alueelle. Hulevesien johtaminen nopeasti pois valuma-alueelta vaikuttaa epäedullisesti koko valuma-alueen vesitasapainoon, jonka vuoksi kastelua voidaan joutua lisäämään alueilla. (RTS, n.d.)

Kuva 2. Lontoossa sijaitsevan kadun reunassa oleva imeytyspainanne ylivuotokaivoineen (Aarnio, 2024).

Hulevesien aiheuttamia haittoja voidaan ennaltaehkäistä suunnittelemalla erilaisia imeyttäviä rakenteita ja istutusalueita tai virtausta hidastavia pohjapatoja. Esimerkiksi kulkualueiden reunoille voidaan lisätä pensaita ja puita ja toteuttaa hulevesiä imeyttäviä viherkaturakenteita. Viherkaduilla tarkoitetaan katualueen reunaosiota, jolla hulevesien hallintaa on tehostettu lisäämällä vettäläpäiseviä pintoja ja kasvillisuutta. Katujen hulevesiä voidaan johtaa suoraan kovia pintoja pitkin vettä viivytävälle kasvualustoille, kuten kuvassa kaksi on esitetty. Usein kasvualustaan rakennetaan ylivuotokaivo, josta runsailla sateilla hulevedet voidaan johtaa hulevesiviemäriin. (Kuntaliitto, 2012, ss. 148–155)

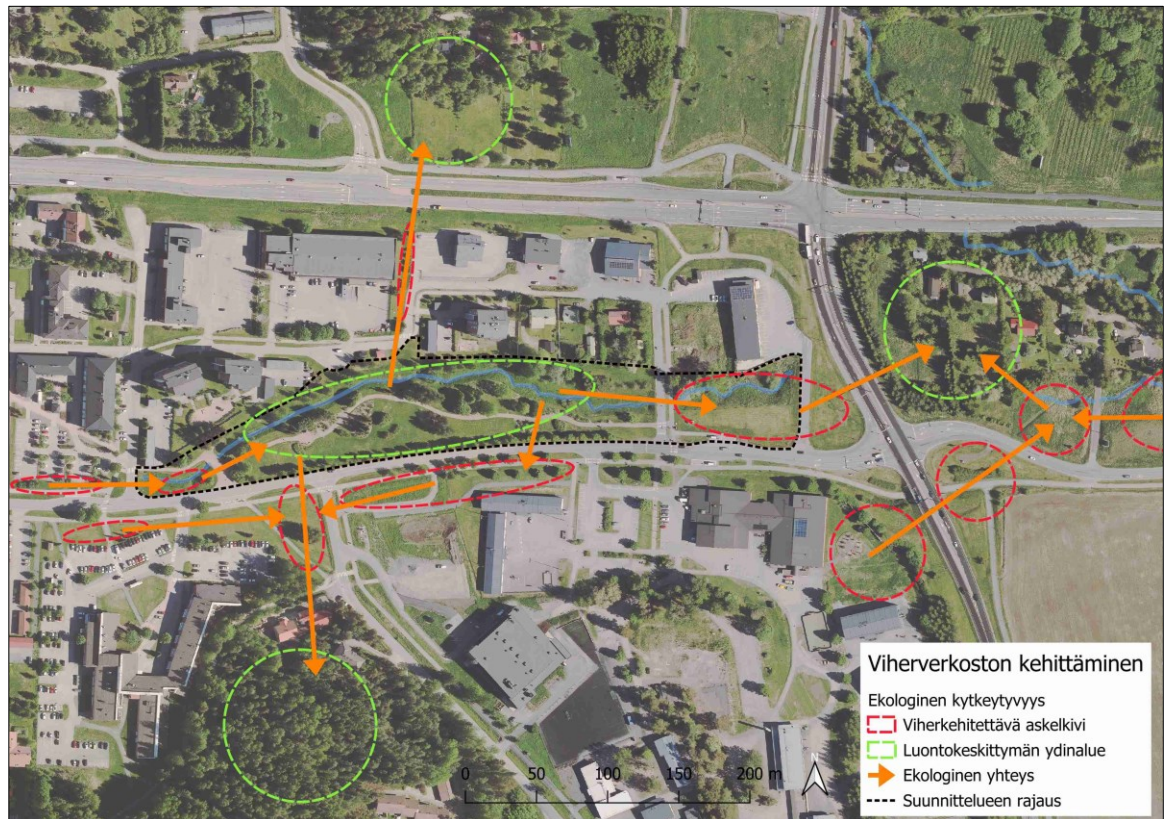
3.4 Suunnittelukohteen liittyminen siniviherverkostoihin

Ekologinen viherverkosto, joka näkyy kaupunkirakenteeseen lomittuvina ns. ”vihersormina”, ylläpitää luonnon monimuotoisuutta kaupunkialueilla pitkällä tähtäimellä (Uimonen, 2020, s. 186). Jokaisen kaupunkialueelle tehtävän suunnitelman yhdistäminen ekologiseen verkostoon ja mahdollisuuden sitä kautta päästä luonnon ydinalueille vahvistaa kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Kaarinan kaupungissa tällaisia vahvistavia luonnon ydinalueita ovat keskustan lähimetsäalueet, puistot, suuret avoimet niittyalueet, voimalinjojen alustan kuivat kedot, puroumat ja niiden reunat, puustoiset vanhat pientaloalueet ja kartano- ja maatalousalueiden perinnebiotoopit, jotka pystyvät tarjoamaan eläimille, selkärangattomille ja luonnonkasveille pysyviä elinalueita.

Suunnittelukohteessa otettiin huomioon Veteraanipuiston liittyminen lähialueisiin luontokytkeytyneisyyden näkökulmasta. Veteraanipuiston alueesta analysoitiin karttatasolla, millä tavalla puisto on yhteydessä kaupungin muihin siniviherverkostoihin. Samalla kartoitettiin, voidaanko puistoa laajentaa liittymään muihin lähialueen viherkäytäviin sekä viherkatuihin ja saataisiinko vihreää puistoaluetta toteutettua vielä lähemmäs Kaarinan ydinkeskustaa. Tarkastelussa keskityttiin itäpuolella olevaan avoimeen nurmikkoalueeseen ja länsipuolella olevaan avoimeen alueeseen ja parkkialueeseen sekä pohjois- ja eteläsuuntaan. Tarkastelu toteutettiin tutkimalla ilmakuvaa, asemakaavakarttaa, putkikarttoja ja kartoittamalla maastossa millaisia mahdollisuuksia kaupunkirakenteet antavat muutossuunnittelulle. Kuvassa 3 esitetään Veteraanipuiston läheisyydessä olevat luonnon ydinalueet ja siirtymisen askelkivet, joiden avulla luonnon ydinalueille päästään. (Aarnio, 2024)

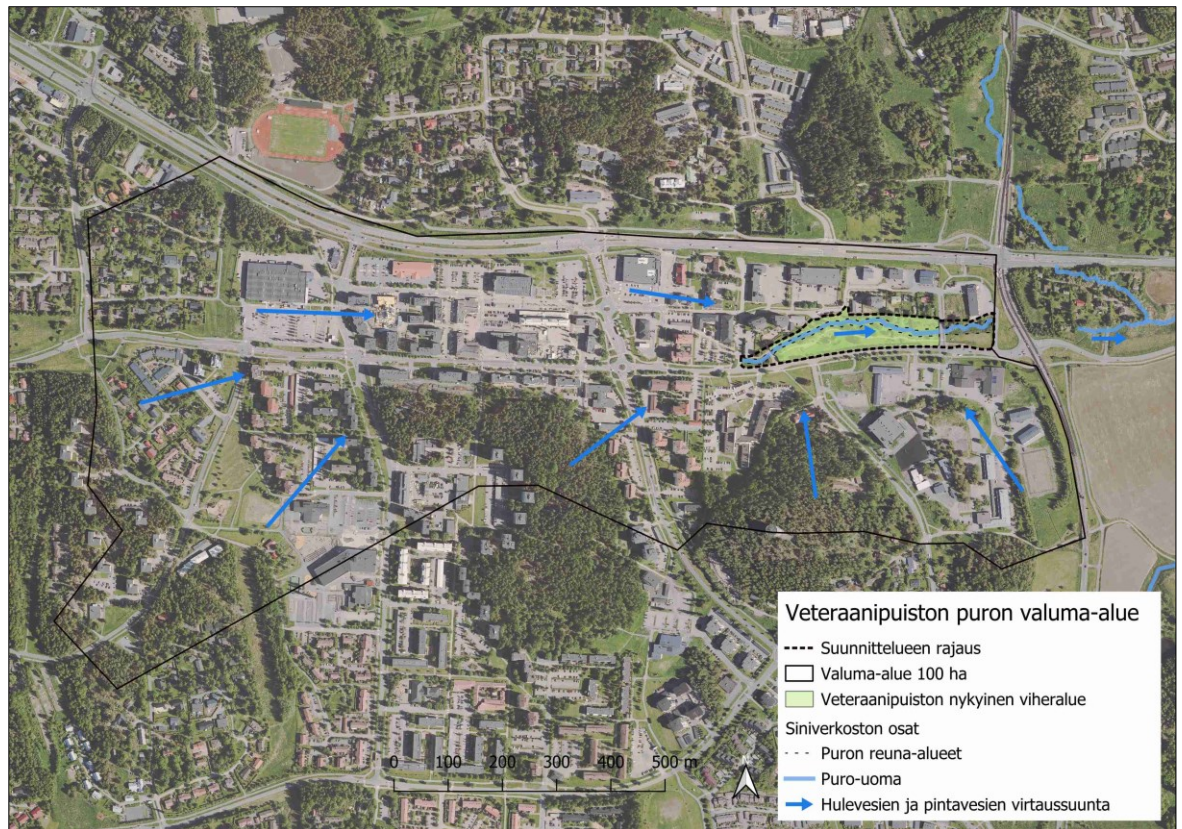
Analysoinnissa tultiin siihen tulokseen, että Veteraanipuisto toimii myös tärkeänä viherkäytävänä nisäkkäille ja hyönteisille. Eläimet käyttävät vesiaihetta ja pitkänomaista puistoaluetta kulkuväylänä ja siirtymisenä paikasta toiseen sekä keskellä kaupunkia olevana levähdyspaikkana. Puistossa tavattiin kesäkartoitusten aikana rusakko, kettu, useita lintulajeja, perhosia, kimalaisia, mehiläisiä, sorsapariskunta ja vesimyyriä. Huomattiin, että puiston viherverkostoa on mahdollista laajentaa itäpuolen avoimelle alueelle, johon voisi perustaa luonnonkasviniityn ja lisätä puroa varjostavaa puustoa. Puiston länsipuolelle purouomaan on mahdollista toteuttaa kosteikko. Myös muita lähiviheralueita voisi kehittää lisäämällä puustoa ja pensaskasvillisuutta, jotta niistä saadaan monimuotoisempia.

Kuva 3. Analyysikartta Veteraanipuiston viheralueiden kehittämiseksi ekologisten yhteyksien vahvistamiseksi (Aarnio, 2024).

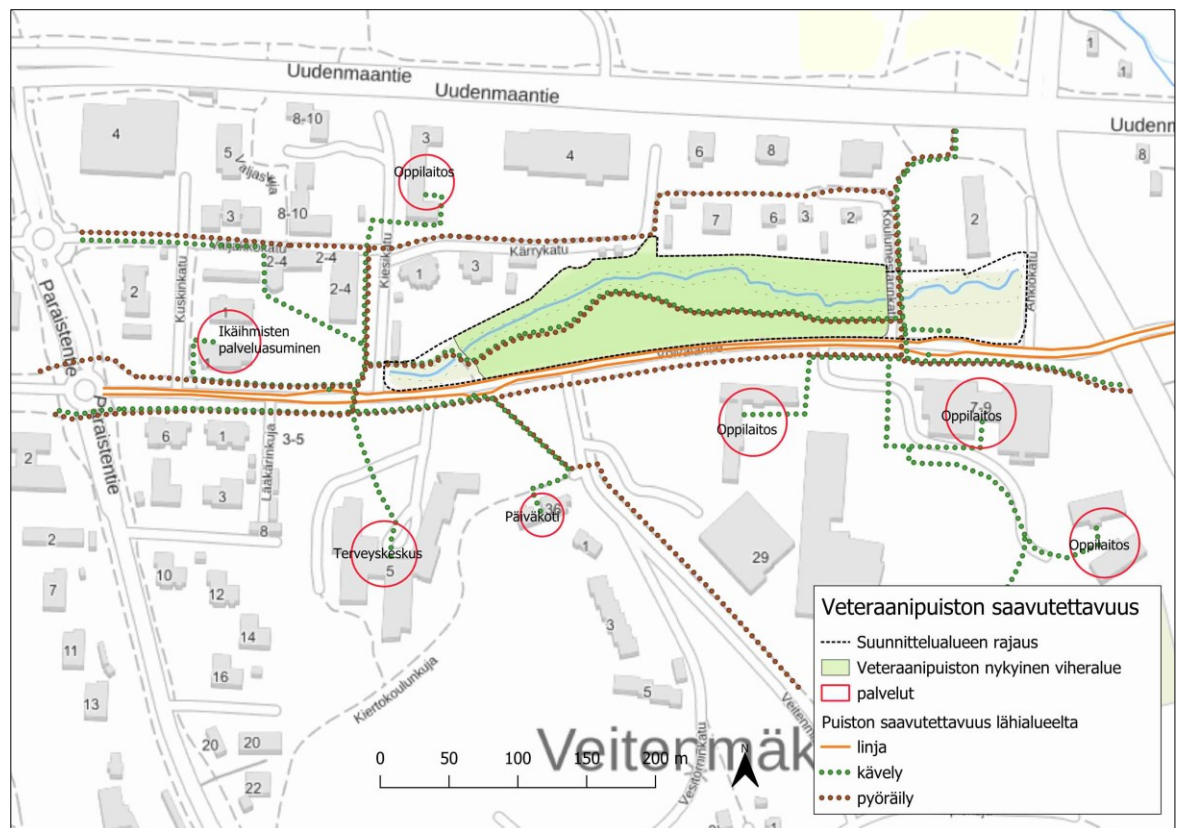
Tarkastelussa analysoitiin myös Veteraanipuiston läpi virtaavan Ladjakoskenpuron sivuhaaran valuma-aluetta, jotta voidaan selvittää, miten suurelta alueelta syntyy hulevesiä, jotka vaikuttavat puiston läpi virtaavaan ojaan. Paikkatietotarkastelussa saatiin selville, että puron valuma-alueen pinta-ala on 1,24 km² ja se kattaa koko ydinkeskustan alueen Saaristotiestä Koristontielle asti. Valuma-alueelle sijoittuu rakennettua aluetta eli pienasuuntaloja, kerrostaloja ja rivitaloja sekä puistoalueita, avoimia niittyalueita ja muutama suurempi metsäalue.

Kuva 4. Veteraanipuiston puron valuma-alue (Aarnio, 2024).

Puiston saavutettavuutta analysoitiin tarkastelemalla lähialueen toimintoja ja palveluita. Lisäksi tutkittiin lähialueen palveluiden väestörakennetta tarkastelemalla aluetta käyttäviä ikäryhmiä. Kuvasta 5 nähdään, että Veteraanipuiston lähialueella sijaitsevat Valkeavuoren peruskoulu ja lukio sekä ikäihmisille tarkoitettuja palveluasumisen rakennuksia. Puistossa on otettu ikäihmiset huomioon sijoittamalla penkkejä kulkureitin varrelle. Myös Veteraanien muistokiven alueella on tilaa pitää muistotilaisuuksia ja ryhmien kokoontumisia. Analysoinnissa saatiin selville, että nuorille ja koululaisille puistossa on toistaiseksi vielä vähän toimintoja ja paikkoja, joissa he voivat oleskella.

Kuva 5. Analyysikartta Veteraanipuiston saavutettavuudesta (Aarnio, 2024).

Viherverkkotarkastelun kautta syntyi lista suunniteltavia toimenpiteitä, joiden perusteella voidaan Veteraanipuiston viheralueita kytkeä kaupungin muihin alueisiin, parantaa puiston saavutettavuutta ja laajentaa keskustan siniviherverkostoa (Liite 2). Näillä Veteraanipuiston kehittämistoimenpiteillä voidaan vahvistaa viheralueita kestävimmiksi ilmastomuutosta vastaan, rakentaa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämpiä puistoja ja luoda asukkaille miellyttävämpää viherympäristöä ydinkeskustaan.

4 Veteraanipuiston suunnitteluprosessi

Suunnittelukohteena oleva Veteraanipuisto sijaitsee Kaarinan ydinkeskustan itäpuolella Voivalantien varrella. Pitkänomainen arvopuisto on laajuudeltaan 11 700 m² eli 1,17 ha ja sen läpi kulkee polku ja purouoma. Puiston varrella on useita istutettuja pensasruusualueita sekä puu- ja pensasryhmiä.

Uuden yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää ja kohentaa puiston yleisnäkymiä, lisätä kasvillisuuden antamaa suojaa liikenteeltä, parantaa puiston kulkuyhteyksiä ja monipuolistaa kasvillisuuden lajikirjoa. Tarkoituksena on samalla kohentaa keskustan luonnon monimuotoisuuden tarjoamia ekosysteemipalveluja ihmisille. Suunnitelmassa tarkastellaan puiston läpi kulkevan purouoman reunojen ja vesiaiheen hyödyntämistä osana puiston viheryhteyksiä ja siniviherrakennetta.

Veteraanipuiston suunnittelussa on otettu huomioon kaksi vuotta sitten valmistunut Kaarinan viherpalvelu -ohjelma 2023–2032, jonka tavoitteena on edistää viihtyisää, turvallista ja toimivaa lähiympäristöä ja turvata kaupungin ilmastokestävyyttä, luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluiden toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa. Suunnittelu tavoittelee viherpalveluohjelman mukaista viherympäristöjen laadun edistämistä, suunnittelemalla mahdollisimman monipuolisen puistoalueen ydinkeskustaan ja laajemman viherverkoston huomioimista tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. (Kaarinan kaupunki, 2023, s. 5)

Suunnittelun aloituksen taustatietona tutkittiin myös Kaarinan kaupunkikehityspalveluiden maankäytön ohjelmaa 2019–2025 ja keskustan kehittämisen asukaskyselyä 2024. Kaarinan kaupungin alueiden kehittämisen päätavoitteiksi on otettu johtamisen vastuullisuus, saavutettava ja toimiva lähiympäristö, lähellä sijaitsevat sujuvat palvelut ja ihmisten hyvinvoinnin edistäminen (Aromäki, 2019, s. 1). Keskustan kehittämisen asukaskyselyssä selvitettiin kaupunkilaisten toiveita ja ajatuksia torin tai keskustan alueen kehittämiseen. Kyselyn perusteella saatiin selville, että asukkaat toivovat vehreää, viihtyisää ja siistiä keskustaa. (Kaarinan kaupunki, 2024)

4.1 Lähtötiedot puiston suunnitteluun

Voivalantien varressa Koulumestarinkadun ja Kiesikadun välisellä viheralueella sijaitsevan Veteraanipuiston historia ulottuu vuoteen 1993, jolloin puiston rakentaminen on

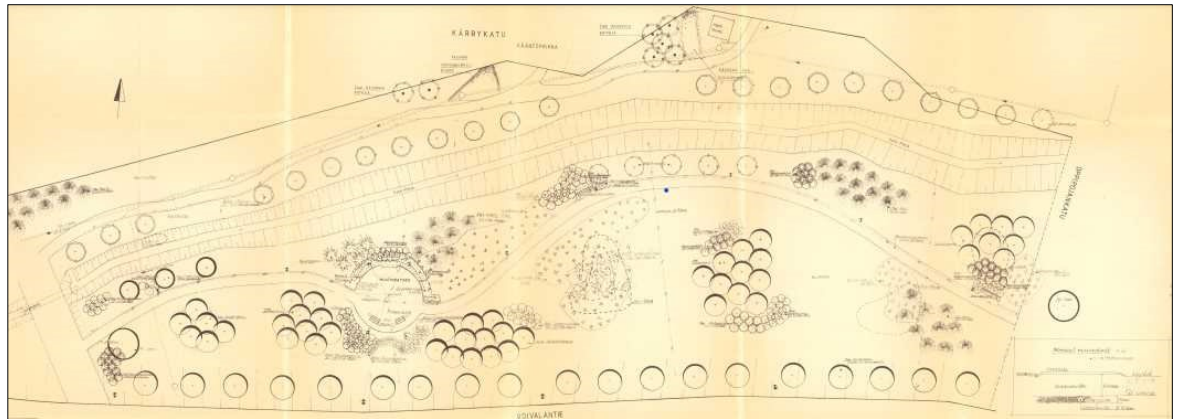
valmistunut. Puisto on saanut nimensä sotaveteraanien muistoksi puiston keskelle vuonna 1991 pystytetystä suuresta 16 tonnia painavasta kivistä. Puiston nykyinen pinta-ala on hieman alle kaksi hehtaaria ja sen halki virtaa Ladjakoskenpuroon laskeva valtaoja.

Kuva 6. Muistomerkki sotaveteraanien kunniaksi (Aarnio, 2024).

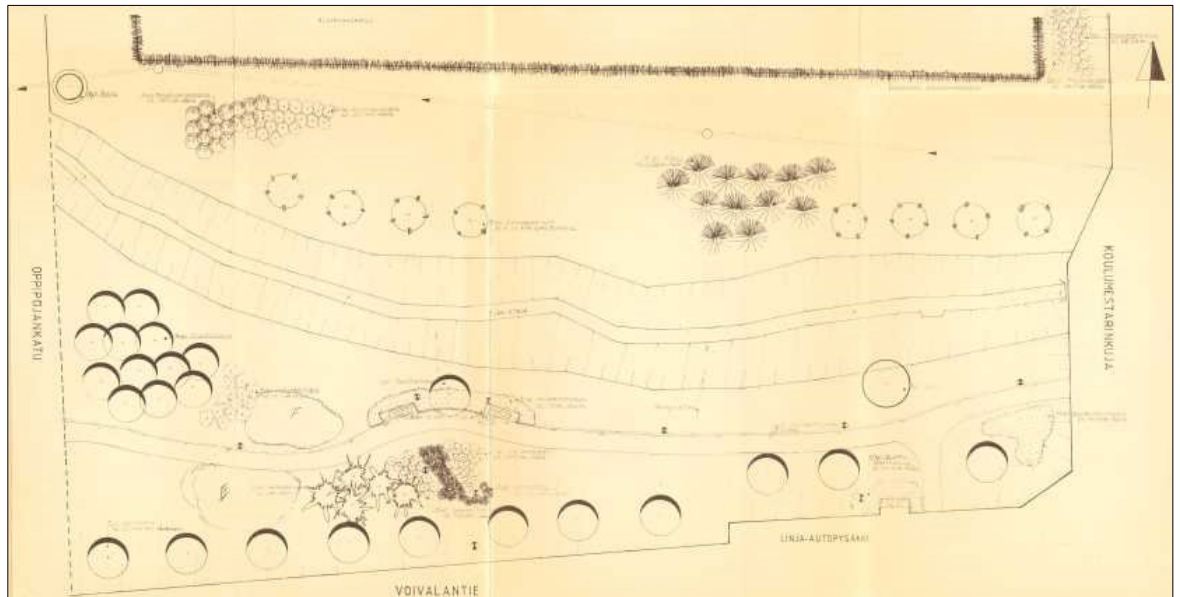

Ensimmäinen yleissuunnitelma viheralueesta on laadittu 1985 teknisen lautakunnan toimesta, mutta käytännön toimenpiteisiin ei vielä tuolloin ryhdytty. Vuonna 1989 koettiin viheralueen keskeinen sijainti keskusta-alueella tärkeäksi ja alueen suunnittelu annettiin kunnanpuutarhurin Hartonen T. tehtäväksi. Vihersuunnitelmat valmistuivat vuonna 1990 ja lisäosa vuonna 1991 (Hartonen & Hill, 1990 & 1991). Puiston rakennustyöt aloitettiin keväällä 1991. Puistoon istutettiin suunnitelmien mukaisesti kasvillisuutta vuosien 1991 ja 1992 aikana. (Laitinen, 2014)

Kuva 7. Istutussuunnitelma 1:200 vuodelta 1990 (Hartonen & Hill, 1990).

Kuva 8. Istutussuunnitelma 1:200 vuodelta 1991 (Hill, 1990).

Syksyllä 1992 Kaarina-seuran toiminnanjohtaja ehdotti Rosariumin eli ruusutarhan perustamista Kaarinaan ja paikaksi valikoitui Veteraanipuisto. Vihersuunnitelmaa muokattiin ruusutarhalle sopivaksi ja istutustyöt aloitettiin samana vuonna 1993, kun Kaarina muuttui kaupungiksi. Kaarina-seura, Kauppila Oy sekä yksityiset tahot lahjoittivat Kaarinan kaupungille historiallisia ruusuja lahjana ensin 10 kpl (Liite 5). (Laitinen, 2014)

Kaarina-seura olisi halunnut antaa punaisia pensasruusuja, joiden sävy olisi sama kuin vaakunassa, mutta vastaavaa lajia ei silloin löytynyt. Turkulainen puutarhakeskus Kauppila Oy toteutti Kaarina-seuran toiveen, kun se löysi oikean punaisen ryhmäruusun. Jalostaja hyväksyi ruusulle Suomessa käytettäväksi kauppanimeksi Kaarina-ruusu. (Laitinen, 2014)

Kuva 9. Punainen tertturuusu 'Kaarina' (Flör, 2024).

Istutuksia tuli aluksi kahdelle alueelle puistoon, mutta niitä lisättiin kuluvan vuoden aikana yhteensä neljälle eri alueelle ruusumäärän ollessa noin 160 kappaletta. Vuosina 1997–1998 rakennettiin puistoon tiilliset sisääntuloportit, joiden juurelle istutettiin valkoisia suomenköynnösrusuja (Kuva 10). Veteraanipuistoon istutettiin vielä kaksi uutta ruusupenkkiä, ruusualue E vuonna 1997, johon istutettiin muun muassa kanadalaisia ruusuja ja maanpeiterusuja, ja ruusualue F vuonna 2001, josta tuli niin sanottu suomalaisten löytöruusujen alue. Kaarina-seuran aktiivisen toiminnan myötä puistoon löydettiin muutamia harvinaisuuksia ja istutustyöt hoituivat talkootyönä. Parhaimmillaan ruusulajikkeita on puistossa ollut 220 kappaletta. (Laitinen, 2014)

Nykyään puistossa kukkii noin 160 ruusulajiketta. Rosarium ja Veteraanipuisto palvelevat kaikkia kaupunkilaisia virkistyskäytössä tärkeänä osana keskusta-aluetta ja siellä vierailee ruusuista kiinnostuneita viheralan asiantuntijoita ja yhdistyksiä.

Kuva 10. Alkuperäinen portti osoittaa sisäänkäynnin puistoon (Aarnio, 2024).

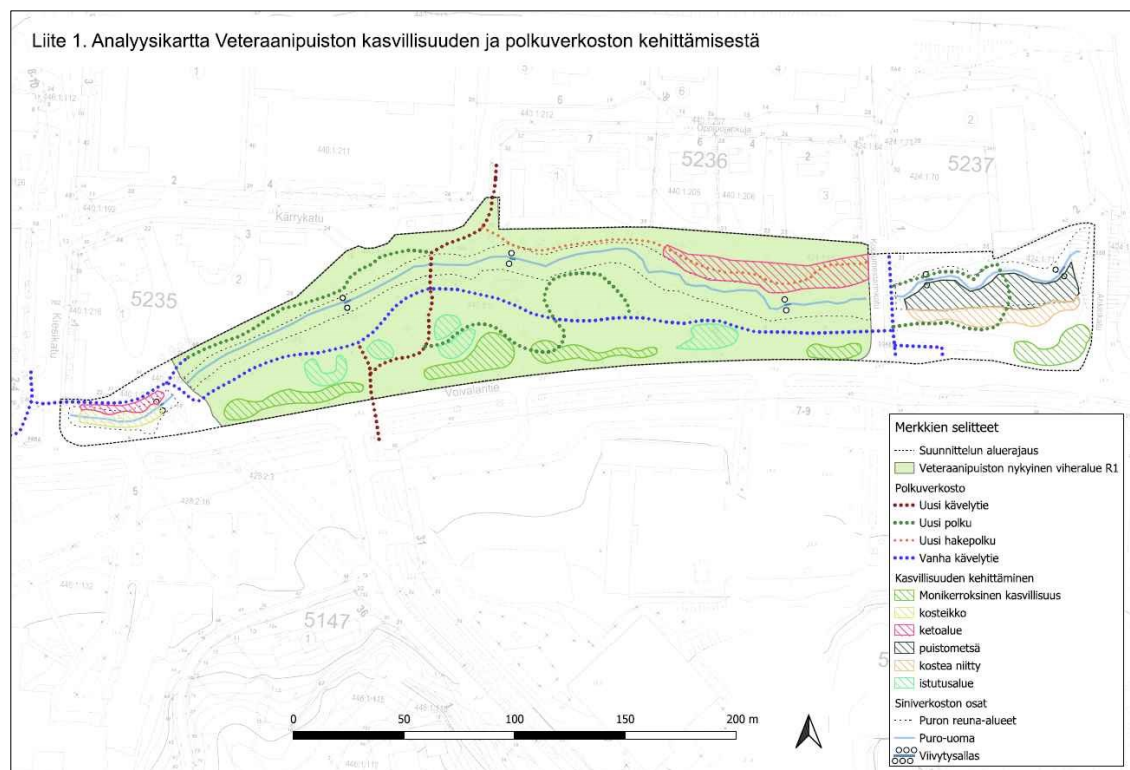
4.2 Puiston kehittämisen suunnitteluprosessi

Veteraanipuistoa tutkittiin säännöllisesti tehdyillä kävelyillä eri vuodenaikoina ympäri vuoden ja näin tieto paikan tunnelmasta rakentui suunnitelman tueksi. Kävelyillä koettu tunnelma, pienilmasto ja näkymät sekä vuodenaikojen vaihtelu rakensivat perustan puiston kehittämiskohteiksi. Häiritsevistä näkymistä otettiin kuvia, joiden avulla voitiin suunnittelua tehdä myöhemmin. Suunnitteluprosessin alussa tutustuttiin puistoon kevättalvella 2024 ja tutkittiin puiston talviset näkymät ja kaupunkilaisten kulkeminen puistossa.

Veteraanipuistossa käytiin myös keväällä ja alkukesällä tutkimassa ja kuvaamassa näkymiä ja tehtiin paperille luonnoksia uusista kulkuväylistä ja istutusalueista.

Veteraanipuiston kasvillisuutta analysoitaessa ja suunniteltaessa kasvillisuusalueiden täydennyksiä otettiin huomioon puiston tuulisuus, koska puisto sijaitsee keskusta-alueen pitkänmuotoisella alavalla alueella, jossa tuulee usein lounais-länsisuunnasta. Tämän vuoksi pyrittiin lisäämään tuulen suuntaan runsas monikerroksisen kasvillisuusseinän. Suunnittelussa mietittiin ratkaisuja, joilla voidaan vähentää myös viistosateen ja lumen torjuntaa ja suunniteltiin monikerroksista kasvillisuutta tuulen tulosuuntaan siten, että polun kulkureitit olisivat suojassa tuulelta. Runsa ja kerroksellinen kasvillisuus lisää myös luonnon monimuotoisuutta lähiympäristössä. Kuvassa 10 on esitetty Veteraanipuiston analysointia kasvillisuuden ja polkujen sijoittelun näkökulmasta (Liite 1).

Kuva 11. Puiston kasvillisuusalueiden analysointi ja sijoittelu polkuverkostoon nähden (Aarnio, 2024).

Kesäkuussa 2024 käytiin kartoittamassa ruusujen istutusalueet A–F Kirjallisuuden ja Kaarinan kaupungin lähtöaineiston avulla selvitettiin ruusujen nimet lajiketassel. Lisäksi ruusuista saatiin tietoa ruususeuran asiantuntijalta H. Aallolta (henkilökohtainen tiedonanto, 5.7.2024). Samalla kerättiin lähtöaineistoa suunnittelun tueksi ja valmisteltiin karttoja piirtämisen tueksi. Suunnittelun pohjana käytettiin Kaarinan kaupungin paikkatieto-ohjelmasta Trimble Locus Cloudista saatua Veteraanipuiston ortoilmakuvaa, Kaarinan kantakarttaa, vesi-, viemäri- ja hulevesien putkikarttoja ja sähkö- ja tietoliikennekaapelien

sijaintikarttaa. Huomioitakoon tässä, että putkikartat eivät ole julkisia tietoja, joten niiden sijaintia ei merkitty lopullisiin suunnitelmiin. Lisäksi paikkatieto-ohjelmasta tutkittiin kiinteistötietojen hallintatietoja, ajantasaisia asemakaavatietoja ja viheralueiden hoitoluokkia. Kaarinan kaupungin aikaisempaa suunnitelmaa käytettiin hyväksi uuden suunnitelman hahmottelussa ja kasvillisuuden tarkastelussa (Hartonen, 1990).

Syksyn 2024 aikana piirrettiin suunnitelmaa Vectorworks-suunnitteluohjelmalla ja tehtiin viherverkkoanalyysiä Veteraanipuiston lähialueesta QGIS Desktop 3.30.3 paikkatieto-ohjelmalla. Samaan aikaan kirjoitettiin opinnäytetyön tekstiosuuksia suunnittelun hahmottamiseksi.

Lopullinen suunnitelma saatiin valmiiksi tammikuussa 2025 ja suunnittelun tuloksena syntyi analyysikartta kasvillisuuden kehittämisestä (Liite 1), yleissuunnitelma 1:400 (Liite 6), Veteraanipuiston poikkileikkaus detalji A-A (Liite 7), kasvillisuusluettelo (Liite 8), viisi kasviryhmä detaljia 1:300 (Liitteet 9–11), ruusualueiden päivitykset A-F (Liite 12–13), ruusujen nimiluetteloiden päivitys (Liite 14), materiaaliluettelo (Liite 15) ja työselostus (Liite 16).

4.3 Polkuverkoston täydentäminen

Ihan ensimmäiseksi puistoon suunniteltiin uusia kulkuväyliä ja polkuja, jotta saatiin hahmotettua, miten puistoon rakentuisi istutusalueille soveltuvat tilat ja alueet. Polkuverkostolla saatiin rajattua uusille istutusalueille omat suunnittelualueet. Ajatuksena oli, että polkuverkosto täydentyy myös poikittaisliikenteellä, koska puiston läpi ei ole rakennettu vielä poikittaisväylää. Kohteessa havaittiin talvella, että ihmiset oikaisevat Veitenmäentieltä Voivalantien yli puistoon ja ylittävät puiston Kärrykadulle päin. Tätä tietoa käytettiin suunnittelun tukena polkuverkoston ja puron ylittävän sillan paikan hahmottelussa.

Lisäksi ajateltiin, että puistoa olisi hyvä päästä kiertämään takaisin päin, jotta puisto olisi sopiva käyntikohde ulkoilijoille eikä pelkästään läpikulkupaikka. Puistoon haluttiin suojaisia ja viihtyisiä reittejä, joissa on mukava käyskennellä päiväkävelyllä. Puistoon suunniteltiin kapeampia kulkureittejä pensaskasvillisuuden joukkoon, joissa voisi tutkia puiston kasvillisuutta eri näkösuunnista ja istuskella kasvillisuuden suojassa rauhassa. Keskellä puistoa on levein kohta, johon muotoiltiin muutama erillinen kiemurteleva kaarireitti.

Nykyiseltä polulta itse puro ja sen vesiaihe ei näyttäyty juurikaan kulkijoille. Sillalta ja uudelta kaarireitiltä näkee purouoman kiemurtelun ja vesiaiheen lähempää. Lisäksi puiston loppupäähän mietittiin reittialue, josta voisi kurvata takaisin purouoman reunaa pitkin Koulumestarinkadun kevyen liikenteen väylälle. Reitti sukeltaa purouoman rannalle, jossa voi ihaila kirkasvetisen puron luontoa ja kuunnella sen solinaa, joka häivyttää kaupungin ääniä. Uusista poluista leveimmät ovat murskepintaisia polkuja ja kapeammat polut toteutetaan kokopuuhaakkeella. Kapeammat polut ovat kävelyyn tarkoitettuja ns. hitaamman reitin polkuja ja kiemurtelevat kasvillisuuden joukossa.

Puiston käytävät ja niiden reunat on kantattu koneella säännöllisesti. Puistossa on vain muutamalla ruusujen istutusalueella reunatuki, joka on mustaa muovirajausnauhaa. Suunnittelussa tultiin tulokseen, että reunatuet poistetaan ja puistokäytävän reunat kantataan koneellisesti jatkossa siistin näkymän ylläpitämiseksi. Lisäksi paviljongin ympäri kulkevan soraväylän reunaan suunniteltiin graniittireunakivestä siisti rajaus reunakivestä, jotta alueelle saadaan arvokasta tunnelmaa. Samaa reunakiveä suunniteltiin myös nuorten soikean muotoisen oleskelualueen reunustamiseen, jotta istutusalueesta saadaan siistin näköinen.

4.4 Puistoalueen rakenteet, kalusteet ja varusteet

Puistoon suunnitellaan uusia rakenteita tuomaan lisää kulkuväyliä lisäämään puiston saavutettavuutta myös etelä-pohjoissuunnassa ja antamaan puistoon lisäarvoa oleskelulle ja ihmisten viihtymiselle. Varsinkin ikäihmiset tulee huomioida heille soveltuvilla istuskelupenkeillä, jotka on sijoitettu rauhallisiin kohteisiin ja joista on mukava katsella kauniita näkymiä.

Näitä rakenteita ovat puistoon läpi kulkeva poikittainen polku Veitenmäentieltä Kärrykadun kevyenliikenteen päähän, uusi silta ojauman ylitse, uudet istutusaltaat porttien läheisyyteen ja paviljonki Veteraanikiven viereen. Puiston itäpäätyn suunnitellaan porrasedementti, joka helpottaa kulkijoiden pääsyä ojauman rantaan. Näin kaupunkilaiset voivat saavuttaa vesielementin ja istuskella puron reunalla suojassa autojen ääniltä. Lisäksi puistoon lisätään pari puunaluspenkkiä ja penkkejä kulkuväylille rauhallisiin kohtiin. Liitteessä 16 työselostus on esitetty kaikkien kalusteiden mallikuvat ja ohjeita rakenteiden toteutukseen.

Rakenteet parantavat puiston saavutettavuutta ja mielenkiintoa sekä parantavat kaupungin keskeisen arvopuiston imagoa. Puiston toimintojen lisäämisellä on vaikutusta vieressä sijaitsevan koululaisten virkistäytymiseen, koska puisto on poikittaisliikenteenä helpommin saavutettavissa. Myös koululuokat voivat käyttää puistoa vesiluonnon luonto-opetukseen. Myös läheisen palveluasumisen ikäihmisten ja terveyskeskuksen henkilöstön ja asiakkaiden on helpompi lähteä poikkeamaan puistossa, koska puisto on mahdollista helposti saavuttaa joka suunnasta.

4.4.1 Puiston alkupää ja veteraanikiven alueen kohentaminen

Veteraanipuiston läntiseen pääsisäänkäyntiin on tiilistä muurattu kaariportti, jossa on mustat metalliset köynnöstelineet. Puiston molemmissa päissä on kaariportit ja ne merkitsevät puiston alkupään. Jokaisen tiilipylvään juurelle on istutettu suomenköynnösruusut kiipeilemään köynnöstelineeseen. Suunnitteluvaiheen alussa tehdyllä puistokäynnillä todettiin, että portit ovat hyväkuntoiset, mutta ne ovat jotenkin irralliset rakenteet ja niiden lähellä olisi hyvä olla jotain näyttävää istutusta tuomaan arvonkohotusta. Porttien juurelle suunniteltiin lisää kukkaistutuksia tuomaan näyttävyyttä sisäänkäynnin luokse ja koko kesän jatkuvaa kukintaa. Kesäkukkaistutukset istutetaan Corten teräksestä tehtyihin suuriin istutusruukkuihin.

Puiston arvoalueelle veteraanien kunniaksi asetetun kiven läheisyyteen tarvittiin jotain kokoavaa elementtiä. Puiston kohta on liian avonainen ja näkyvillä oleva ja kasvillisuus vajanaista. Tämän vuoksi veteraanikiven läheisyyteen suunniteltiin puinen paviljonki, joka on ympäröity jalosyreenipenssillä suojaisaksi. Suojaisella pensasryhmällä ja tuoksuvilla syreneillä saatiin lisättyä arvoalueen historiallista tunnelmaa. Katoksella suojattu paviljonki tarjoaa ikäihmisille ja perheille hengähdystauon tuoksuvan syreenimajan suojassa. Paviljongin sisääntulo rakennetaan helppokulkuseksi ja paviljongin sisäreunoille rakennetaan penkki reunustamaan koko kehää istuskelua varten. Paviljonki mahdollistaa asukkaiden, ryhmien ja koululaisten vierailun puistossa myös sadesäällä. Syreenien tuoksu luo vahvan mielikuvan nuoruusajoista ja tuo ikäihmisille muistoja omasta pihasta.

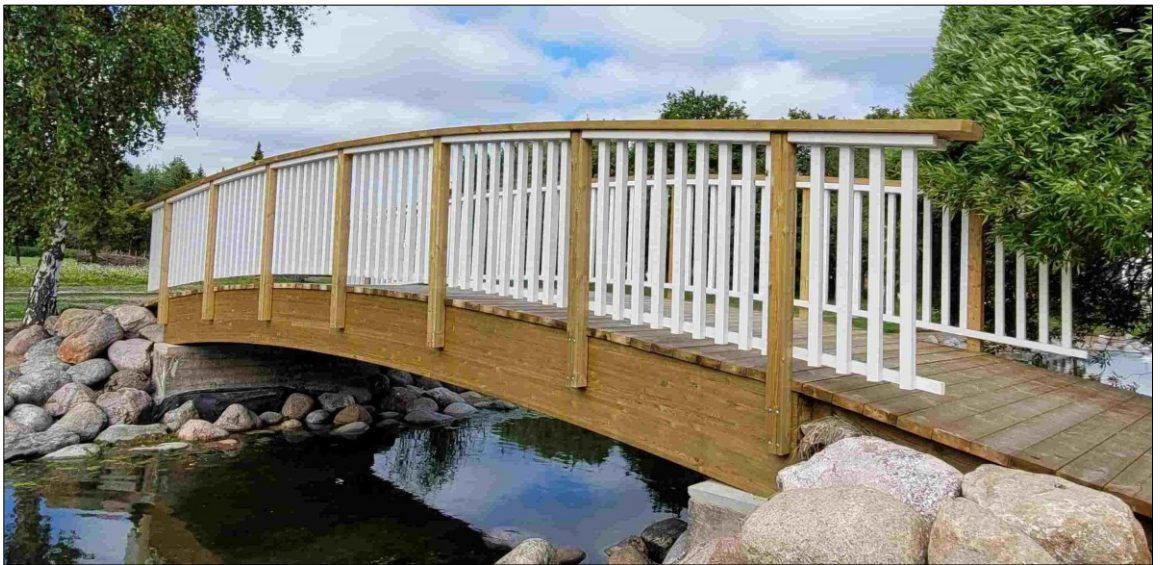
4.4.2 Sillat puron vesinäköymien tarkasteluun

Puiston läpi virtaava puro on aikaisemmin ollut erillinen elementti, jota ei ole huomioitu kokonaisuuden suunnittelussa. Puiston kehittämisessä purolla on keskeinen paikka, koska siitä voidaan tehdä näyttävä elementti, joka näyttäytyy kulkijalle eri kohdissa puistoa. Puro

on tavallaan mukana puiston läpi kulkiessa koko ajan. Puroon suunniteltiin sen vuoksi näyttävä silta, josta voidaan ihailia kirkasta ja kimaltelevaa vettä sekä puroelämää.

Puron yli ideoitiin silta, jonka suunnitellaan olevan loiva kaarisilta. Silta henkii arvopuiston imagoa ja siitä tulee puistoon näyttävä elementti, josta voi helposti katsella puron virtausta ja elämää. Näin puroeliöstölle tärkeä sinivierkäkäytävä tulee myös kaupunkilaisille esiin ja siitä voi tarkkailla luonnonkulkua. Silta rakennetaan niin leveäksi, että siitä voi mennä myös pyörällä. Esimerkkikuvassa 12 ideoidaan kohteeseen sopivan uuden sillan rakenne. Silta rakennettaisiin ulkorakentamiseen sopivasta kestopuusta paikan päällä. Sillan perustus- ja rakennesuunnittelu tehdään erikseen tehtävänä suunnitteluna ja rakentaminen toteutetaan niiden mukaisesti. Sillan rakentamisessa tulee huomioida, että alueella risteää kaupungille tärkeitä talousvesi- ja viemäriputkilinjoja, jotka pitää kartoittaa ja merkitä huolellisesti ennen kaivuutyön aloittamista.

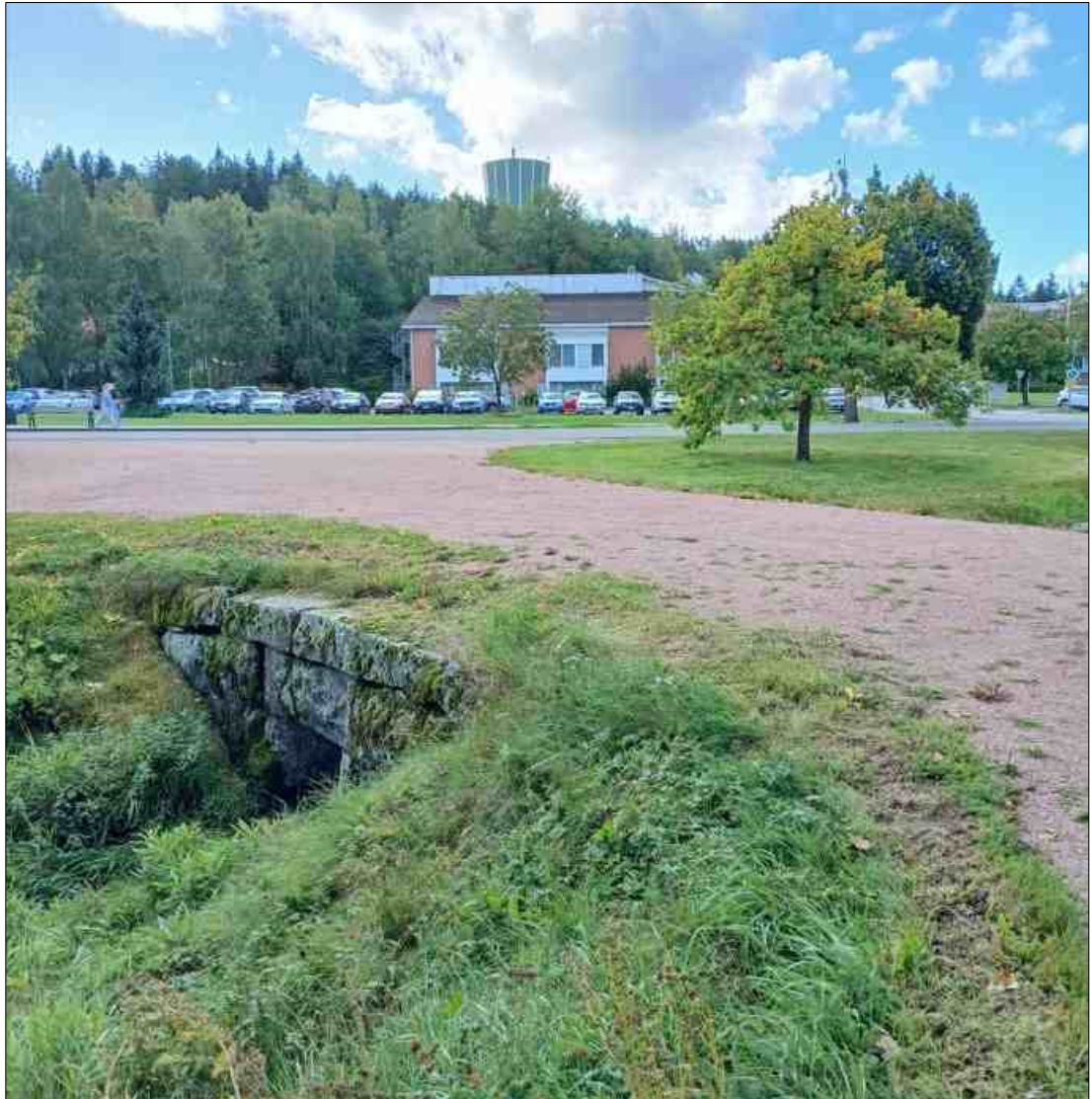
Kuva 12. Ideakuva siltatoteutuksesta (Aarnio, 2024).

Veteraanipuistossa ojan yli on rakennettu aikoinaan graniittilohkareista tehty rumpusilta. Alueella tehtyjen käyntien lomassa huomattiin, että sillan korkeus purouomasta on yli yhden metrin, jonka vuoksi päädyttiin lisäämään kulkuväylän turvallisuutta sillalla. Sillan reunoille suunniteltiin rakennettavan mittatilaustyönä tehtävät metalliset suojakaiteet, joissa on puusta tehty nojailukaide. Kaidemalli valittiin tukemaan arvopuiston imagoa, mutta modernilla otteella. Lisäksi silta voisi tuoda hieman tyhjään puiston kohtaan kaunista rakennetta ja tuoda esiin sillan historiallista arvokkuutta. Kaide antaa raamit puistonäkymille ja lisää puiston sosiaalista kestävyttä, antaen kaupunkilaisille

mahdollisuuden nojata kaiteeseen ja ihaila puistonäkymiä. Metallikaiteet suunniteltiin kaiteiden turvallisuusvaatimukset huomioon ottaen yli metrin korkeaksi ja tummanharmailla pystysäleillä kiipeämisen estämiseksi (Liite 16).

Kuva 13. Veteraanipuiston graniittilohkareista tehty nykyinen rumpu silta (Aarnio, 2024).

4.4.3 Puiston penkkien sijoittelu polkujen varteen

Puiston nykyiset penkit on sijoitettu säännöllisin välein ja niitä on viisi kappaletta. Kehittämisessä otettiin huomioon, että penkkejä tulee olla enemmän ja niiden sijoittelussa on hyvä ottaa huomioon suojainen alue. Penkkejä olisi hyvä olla myös sivupolkujen varrella rauhallisella ja kiireettömällä sijainnilla. Penkin selän takana on aina hyvä olla kasvillisuutta, jotta istuja tuntee olonsa turvalliseksi ja on suojassa katseilta.

Alkuperäisistä penkeistä neljä säilytetään pääpolun varrella. Paviljongin viereen sijoitetaan kaksi senioripenkkiä malliltaan Casteo Senior TW. Lisäksi kohteeseen valitaan normaali penkeiksi malli Casteo TWB, joita on seitsemän kappaletta. Nuorille kaupunkilaisille puistoon suunniteltiin moderni aurinkosuojapenkki (Cison contea C), penkkipöytäyhdistelmä (Casteo Break) ja aurinkolepotuoleja (Bojon S) Elpacin valikoimista. Kaarevalla aurinkosuojalla varustettu penkki henkii modernia uutta aikaa ja se sijoitetaan suojaisan pensaskasvillisuuden keskelle, jossa on myös Break-penkkejä. Koululaiset voivat vierailla puistossa kesken koulupäivän ja käyttää aluetta ryhmätyöskentelyihin. Tavoitteena on antaa myös nuoremmille ikäpolville puistoon soveliaita soppia, joissa voi rauhassa tehdä läksyjä. Bojon-aurinkolepotuolit kutsuvat kulkijoita levähtämään puistossa ja nauttimaan auringonpaisteesta piknik tyylisesti. Kaikkien uusien puiston penkkien metalliosien värisävyksi valittiin tummanharmaa ja puuosiin valittiin lämpökäsitelty mänty, joka käsitellään värittömällä pigmentillä. (Liite 16)

Kuva 14. Olemassa olevat penkit on sijoitettu pääpolun varrelle (Aarnio, 2024).

Puiston keskivaiheilla on kaksi suurta tammea, joiden alle suunniteltiin kaksi pyöreää puunaluspenkkiä. Penkit lisäävät puiston kumpuilevalle keskikohdalle oleskelulle otollista pysähtyneisyyttä ja tuovat puistoon englantilaistyyppistä maisemapuutarhan elementtiä

sekä penkeiltä aukeaa kaunis näkymä ojan varrelle. Penkit ovat tummanharmaata kestäväää ja helposti puhdistettavaa metallia. Niiden asentamisessa huolehditaan, ettei tammien juuristo vaurioidu.

4.4.4 Muiden varusteiden lisääminen ja uusiminen

Puistossa on vanhanmalliset pesubetoniset istutusruukut kulkuväylien varrella. Suunnittelussa huomattiin, että ruukut eivät tyyllisesti sovi puistoon ja niiden tilalle valittiin Corten teräksestä arvopuiston imagoa ilmentävät ruukut. Nämä uudet kausikukille tarkoitetut istutusastiat sijoitellaan puistoon kohtiin, joissa ne ovat näkyvillä ja ihmisten katseltavissa esimerkiksi penkeiltä. Veteraanikiven lähellä oleviin ruukkuihin pyritään valitsemaan kesäkukkiin sinivalkoisia sävyjä tuomaan historialliseen muistokiven läheisyyteen itsenäisyytemme arvokkuutta. Istutusastioita on sijoitettu pääpolun varrelle ja oleskelualueille.

Olemassa olevia roska-astioita on puistossa viisi kappaletta ja roska-astiat on sijoitettu penkkien läheisyyteen. Roska-astioita suunniteltiin lisää uusien polkujen varrelle kaksi kappaletta, jotta puiston siisteys säilyy jatkossakin. Malliksi valittiin tummanharmaa Lehtovuoren City 100 -malli, johon on integroitu tuhka-astia ja lintujen estoluukku.

Puistossa on maanalle vedetty kasteluvesiputki, jossa on kuusi kappaletta maan pinnalle nostettuja metallisia kasteluyhteyksiä jokaisen ruusualan reunassa. Olemassa oleva kastelujärjestelmä säilytetään käyttöä varten. Osa kastelujärjestelmän itäpäähän venttiileistä on vaurioituneita ja ne korjataan puiston perusparannuksessa.

4.4.5 Kulkua ohjaavat alueen opaste- ja nimitaulut

Veteraanipuistossa on sisäänkäyntien luona puisto-opastetaulut ja ruusualueilla nimitaulut. Toisessa sisäänkäynnin opasteessa on kerrottu Veteraanipuiston historiatietoja ja toisessa on puiston nimi ohjaamassa kulkijoita puistoon (Kuva 15). Puistossa sijaitsevien ruusujen istutusalueiden läheisyydessä on ruusujen nimitauluja kuusi kappaletta. Nimitaulut ovat tärkeitä kulkijoille, koska niiden avulla puistossa kulkija voi tarkistaa ruusulajikkeiden tarkat nimet. Jos ohikulkija ihastuu johonkin pensaaseen tai sen kukintaan, on hänellä mahdollisuus tarkistaa ruusulajike ja hankkia itselleen sellainen. Ruusulajikkeista on myös kerrottu ruusun suku, joka kertoo osaltaan ruusun talvenkestävyydestä ja pensaas ominaisuuksista. Nimitaulut ovat materiaaliltaan Corten terästä ja niihin voi laittaa printatun

paperin sisään. Suunnittelun edetessä jokaisen ruusupensaas nimitiedot päivitettiin Vektorworks-ohjelmalla tehtyyn asiakirjaan. Tavoitteena oli, että kuvassa 16 esitetyn nimitaulun infotiedot päivitetään uusittujen ruusualueiden nimiluetteloiden mukaan (Liite 14).

Kuva 15. Puiston sisäänkäynnille sijoitettu nykyinen puisto-opaste on Corten terästä (Aarnio, 2024).

Taulut säilytetään, koska ne ovat puiston historiaa ja tuovat puistoon arvokkuutta ja jatkuvuutta. Corten teräksestä tehdyt taulut toimivat suunnittelussa ohjenuorana ja perustana muun puiston materiaalien valinnalle ja niiden säilyttäminen koettiin myös tilaajan kannalta tärkeäksi.

Kuva 16. Ruusujen istutusalueiden nimitaulu (Aarnio, 2024).

Ruusupensaiden juurelle on asennettu kuvan 17 mukaiset metalliset numerokyltit, joihin on liimattu pyöreä metallinen numerokilpi. Pensasalueelta pystyy löytämään numeron perusteella ruusun nimen. Ongelmaksi on muodostunut, että useimmista kylteistä on irronnut numero, joten ruusujen nimiä on vaikea selvittää opastetaulusta. Alueen

kehittämiseksi mietittiin QR-koodin lisäämistä opastetauluun, jolloin se ohjaisi asiakkaan Kaarinan kaupungin internetsivuille, jossa on kartat ruusualueista A–F ja numeroiden sijainneista (Liite 12–13). Myös numerokyltit ruusujen juurella päivitettäisiin, siten että hankitaan uudet pyöreät kaiverretut numerolaatat ja ne ruuvataan olemassa oleviin Corten teräsrautoihin kiinni.

Kuva 17. Jokaisen ruusun juurelle on sijoitettu numerolla varustettu Corten teräsrauta, mutta joiltain ruusuilta numerot ovat hävinneet. Työssä tehty ruusujen kartoitus auttaa jatkossa numeroiden päivittämisessä rautoihin uudestaan. (Aarnio, 2024)

4.4.6 Valaistus tuo arvopuiston näkyviin myös pimeään aikaan

Veteraanipuiston käyttö pimeään aikaan on varsin vähäistä ja se keskittyy pelkästään puiston läpi kulkemiseen. Suunnittelussa kiinnitettiin huomiota, että puistoon saadaan lisää mielenkiintoisia valaistuja kulkuyhteyksiä, jolloin ihmiset voivat hyödyntää puistoa myös talviaikaan paremmin. Samalla myös monimuotoiseksi suunniteltu kasvillisuus saadaan paremmin näkyviin. Valaistuksen lisääminen on erityisen tärkeää, koska valaistus parantaa kulkijan puistossa kokemaa turvallisuutta.

Puistossa on tällä hetkellä 11 kpl korkeita pylväsvalaisimia ja ne on sijoitettu noin 20–30 metrin välein. Uusille kulkuväylille lisätään 31 kpl tummanharmaita LED-valaisimia suunnitelmassa esitettyihin kohtiin. Sivupolkujen valaisimet suunniteltiin matalammiksi kuin pääväylän valaisimet. Valaisimen muodoksi valittiin perinteisestä valaisimesta mukailtu modernimpi malli, jotta puistoon saadaan näyttävyttä lisää.

4.5 Ojan pohjapadot ja luonnonelementtien lisääminen

Veteraanipuiston läpi virtaava puro yhdistyy Ladjakoskenojaan, joka on paikallisesti merkittävä kaupunkipuro Kaarinan kaupungin alueella. Ladjakoskenojalle on laadittu Kaarinan ympäristönsuojelun teettämä kunnostussuunnitelma Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen laatimana vuonna 2021. Puron alaosassa Rauhalinnan alueella on toteutettu puroluontotyyppin parantavia virtavesikunnostuksia vuonna 2022–2024, ja toimenpiteitä on tarkoitus jatkaa edelleen puron ylemmissä latvaosissa. Voimakkaat muutokset virtaamisissa ovat tavallisia Ladjakoskenojalla ja virtaamat voivat kasvaa alle vuorokaudessa muutamasta litrasta pariin sataan litraan sekunnissa johtuen kaupunkialueen hulevesistä. Tästä on ollut seurauksena puron alaosassa rantojen eroosioita ja liettymistä, ja näin ollen puroluonnon tilan heikentymistä. (LSVSY & Kaarinan kaupunki, 2023)

Hulevesivirtaamien hillitsemiseksi Veteraanipuistoa halkovaan puroon suunnitellaan vuosien 2024–2025 aikana kuvan 18 mukaisia pienimuotoisia pohjapatoja ja purokiviä, jotka hidastavat veden kulkua ja tuovat puroon luonnonmukaisempia elementtejä.

Kuva 18. Esimerkkikuva pohjapadosta purossa (Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, n.d.).

Veteraanipuiston suunnittelussa otettiin huomioon Kaarinan kaupungin ympäristönsuojelutoimen vetämä Ladjakoskenojan vesiensuojelun PILOT-hanke, jossa purosuunnittelua toteutetaan yhteistyössä Lounais-Suomen vesiensuojelun yhdistys ry:n kanssa. Pohjapatojen paikat suunnitellaan PILOT-hankkeessa. Patojen rakentamiseen käytetään pyöreitä luonnonkiviä ja erikokoisia kiviä ja soraa sisältävää moreenia. Puron pohjapatojen rakennuttaminen toteutetaan myöhemmin siihen soveltuvalla urakoitsijalla. (Kaarinan ympäristönsuojelu, 2024)

Näiden toimien avulla purosta saadaan kaupungin keskelle viheralueen luontoa rikastava elementti, joka lisää luonnon monimuotoisuutta, vähentää ilmastonmuutoksen kautta lisääntyvien sadevesien aiheuttamia haittoja, vahvistaa puiston ekologisia yhteyksiä ja lisää viherrakentamisen kestävää ja sosiaalista kestävyyttä.

4.6 Olemassa olevat puut, pensaat ja luonnonkasvit

Veteraanipuiston ja siihen liittyvien alueiden olemassa oleva puu- ja pensaskasvillisuus kartoitettiin kesällä 2024 tarkastelemalla maastokäynnein kasvillisuusalueet ja kartoittamalla kasvit lajitasolle.

Kaupungin mittaosastolta tilattiin olemassa olevien puiden ja ruusupensaiden GNSS-paikkatietomittaus eli Global Navigation Satellite System. GNSS satelliittipaikannus perustuu maapalloa kiertävistä satelliiteista lähetettävien radiosignaalien rekisteröintiin maanpinnalla toimivien vastaanotinasemien avulla (Ilmatieteenlaitos, n.d.). Toisin sanoen GNSS-vastaanotinlaite ottaa usean satelliitin kautta paikkatieto yhteyden ja se mittaa kasvien tarkat sijainnit ja tasokoordinaatit N (North) ja E (East). Tasokoordinaatit perustuvat Suomessa käytetyn koordinaattijärjestelmän EUREF-FIN tasokoordinaatistoon ETRS-TM35FIN (Maanmittauslaitos, n.d.).

Koordinaattipisteiden avulla saatiin kasvien sijaintiaineisto tuotua dwg-tiedostona Vectorworks-ohjelmaan. Puiden ja pensaiden sijaintitieto auttoi suunnittelun raamien ja istutusalueiden sijoittelussa.

Puistoon on istutettu useita puita ja pensaita. Puistoon istutettuja puita ovat tervaleppä (*Alnus glutinosa*), raita (*Salix caprea*), metsätammi (*Quercus robur*), vuorijalava (*Ulmus glabra*), metsämänty (*Pinus sylvestris*), rauduskoivu (*Betula pendula*), serbiankuusi (*Picea omorika*), isolehtilehmus (*Tilia platyphyllos*), puistolehmus (*Tilia x europaea* 'Pallida'), tataarivaahtera (*Acer tataricum* subs. *tataricum*), mongolianvaahtera (*Acer tataricum* subs. *ginnala*), terijoensalava (*Salix euxina* 'Bullata'), hopeasalava (*Salix alba* var. *sericea* 'Sibirica'). Pensaita ovat norjanangervo (*Spiraea x cinerea* 'Grefsheim'), isotuomipihlaja (*Amelanchier spicata*), vuorimänty (*Pinus mugo*), syysshortensia (*Hydrangea paniculata* 'Grandiflora'), puistosyreeni (*Syringa x henryi*) ja keijuangervo (*Spiraea japonica* 'Little Princess'). Lisäksi viheralueen itäpäässä sijaitsevalla ruderaattialueella kasvaa sinne luontaisesti levinneitä puita ja heinäkasveja.

Olemassa olevat puut ja pensaat jätetään suunnitelmassa paikoilleen, paitsi unkarinsyreenit ja keijuangervot, joiden tilalle tulee uusia istutusalueita. Uusilta rhododendronalueilta voidaan poistaa pari keskellä olevaa mäntyä, jotta pensaille saadaan sadevettä ja tilaa uusille alppiruusu- ja atsaleapensaille. Rhododendron-istutusalueet esitetään detaljeissa 4 ja 5.

Alkuperäisiä yleissuunnitelmaan valittuja istutettuja ruusupensaita ovat veteraanikiven ympärillä olevat pinkit Valamon ruusupensaat *Rosa* 'Splendens'. Lisäksi istutettiin punaista terturuusua *Rosa* 'Kaarina' ja Floribunda-Ryhmään kuuluvaa oranssinpunaista *Rosa* 'President Kekkonen'-ruusua, joita ei ole nykyään enää jäljellä. Puiston molempien päiden sisäänkäynnin tiiliporttien juurelle on istutettu Beggeriana-Ryhmän *Rosa* 'Pohjantähti' eli valkoinen suomenköynnösruusu.

Puistosta on poistettu kansalliseksi säädetty haitallinen vieraslaji kurturuusu (*Rosa rugosa* f. *rugosa*) kokonaan. Isotuomipihlaja (*Amelanchier spicata*) on myös vieraslaji, mutta sitä ei ole vielä säädetty haitalliseksi vieraslajiksi (Luke, 2023). Suunnitelman mukaan isotuomipihlaja pensaita poistetaan tietyiltä alueilta muiden pensaiden tieltä. Tulevaisuudessa isotuomipihlaja saatetaan poistaa puistosta kokonaan ja tilalle istutetaan jotain muuta suurikokoista pensasta tai muuta tuomipihlajaa, kuten rusotuomipihlajaa (*Amelanchier lamarckii*).

4.7 Olemassa olevat pensasruusualueet

Veteraanipuistossa on perustettu kuusi pensasruusualuetta eli A, B, C, D, E ja F. Ruusualueet on merkitty kirjainyhdistelmällä ja alueen viereen on sijoitettu opastaulu, jossa kerrotaan alueella sijaitsevien ruusupensaiden numerot ja nimet. Lisäksi jokaisen ruusun tyvelle on sijoitettu numerokyltti. Kyltit ovat ajan saatossa hävinneet tai numerot pudonneet, jonka vuoksi ruusut piti kartoittaa uudestaan lajiketason tasolle. Ruusupensaat kartoitettiin kesällä 2024 useilla maastokäynneillä ruusujen kukinta-aikaan. Ruusun tunnistuksen apuna käytettiin kirjoja Suomen ruusut (Rautio, 2009) ja Suomalainen Ruusukirja (Alanko ym., 2009). Lisäksi tunnistuksen apuna olivat aikaisemmat tiedot ruusujen numerosijainneista ja ruusujen nimilistat, jotka saatiin Kaarinan kaupungin arkistosta. Lisäksi lajitunnistuksen apuna käytettiin internetselainta, jolla voitiin tarkistaa eri ruusuryhmien tyypilliset tuntomerkit, lajikkeiden kukkien värisävyt ja kerroksellisuus sekä ruusupensaahan habitus.

Veteraanipuiston ruusut kuuluvat ruusukasvien heimoon *Rosaceae* ja sukuun *Rosa* L., ja ruusulajit on jaettu eri sektioihin. Puiston ruusualueille istutettuja ruusuryhmiä ovat *Rosa Alba*-Ryhmä, *Rosa Beggeriana*-Ryhmä, *Rosa Bifera*-Ryhmä, *Rosa Blanda*-Ryhmä, *Rosa Bourbon*-Ryhmä, *Rosa Centifolia Muscosa*-Ryhmä, *Rosa Damascena*-Ryhmä, *Rosa Floribunda*-Ryhmä, *Rosa Francofurtana*-Ryhmä, *Rosa Gallica*-Ryhmä, *Rosa Glauca*-Ryhmä, *Rosa Grootendorst*-Ryhmä, *Rosa Harisonii*-Ryhmä, *Rosa Helena*-Ryhmä, *Rosa Peittoruusu*-Ryhmä, *Rosa Portland*-Ryhmä, *Rosa Puistoruusu*-Ryhmä, *Rosa Remontantti*-Ryhmä, *Rosa Rubiginosa*-Ryhmä, *Rosa Rugosa*-Ryhmä, *Rosa Spinosissima*-Ryhmä ja *Rosa Villosa*-Ryhmä.

Kartoituksessa havaittiin, että useilta ruusualueilta oli kuollut ruusupensaita ja niissä oli tyhjiä aukkoja. Yleisimmin kuolleita ruusuja olivat Bourbon-ryhmän, Miniatur-ryhmän ja Peittoruusu-ryhmän ruusut. Joistain ruusuista on kuollut jalo-osa ja jäljelle on jäänyt

juuristosta kasvanut perusosa, joka on voinut olla koiranruusua (*Rosa canina*). Kuolleet ruusupensaat on poistettu ja alueelle on jätetty pystyyn ruusujen numerokyltit.

Ruusualueilta kartoitetut ruusut lajiketietoineen löytyvät liitteistä 14 ja 15 ja ruusujen nimiluettelot löytyvät liitteestä 16. Olemassa olevia ruusulajeja on yhteensä 162 kappaletta.

Kuva 19. Kirjoapteekkarinruusu 'Rosa Mundi' 'Versicolor' kukkii heinäkuussa ruusualueella B (Aarnio, 2024).

4.8 Täydentävät puut, pensaat ja perennat

Veteraanipuiston kasvillisuuden suunnittelun tavoitteena oli lisätä puu- ja pensaslajistoa tuomaan näkö- ja melusuojaa katua vasten ja rikastaa puiston kasvillisuuden

monimuotoisuutta. Puuston lajistoa monipuolistetaan, jotta tauti- ja tuholaisriskit voitaisiin ennaltaehkäistä lämpenevän ilmaston vuoksi. Kadun varren monikerroksinen kasvillisuus, matalat, keskikorkeat ja korkeat lehti- ja havupensaat, puhdistavat ilmaa ja poistavat katupölyhiukkasia suodattaen niitä lehvästöönsä.

Suunnittelussa kiinnitettiin myös huomiota puiston eri osissa koko kesän jatkuvaan kukintaan ja mielenkiintoisiin väreihin, lisäämällä kevät-, kesä- ja syyskukkijoita ja syysvärin saavia pensaita. Kausittain luontaisesti muuttuvia perennaistutuksia suunniteltiin kulkureittien varsille ja sisääntuloporteille herättelemään kulkijoiden mielenkiintoa puistoa kohtaa. Samalla kukkivat perennat tuovat puistoon luonnon monimuotoisuutta tarjoamalla pölyttäjiä ja perhosille mettä ja ravintoa. Myös ojan varrelle lisättiin kosteikon kasvillisuutta ja suunniteltiin kosteaan maahan soveltuvia perenna- ja luonnonkasviryhmiä.

Alkuperäisiä istutuksia on paranneltu vaihtamalla ja lisäämällä niihin uusia pensaslajeja. Uudet istutukset on valittu puiston maaperään tai olosuhteisiin sopivista lajikkeista. Esimerkiksi puiston mäntyalueiden katveeseen suunniteltiin Rhododendron-suvun lajeja, kuten suomalaisia kestäviä alppiruusuja ja atsaleoja ja köynnöshortensiaa kiipeilemään mäntyjen rungoille.

Ruusualueiden kitukasvuiset pensaat poistetaan ja niihin kohtiin voidaan istuttaa lisää kyseiseen ryhmään soveltuvia ruusupensaita. Mietittiin myös ruusujen lomaan istutettavia perennoja, mutta niiden ajatuksesta luovuttiin, koska ruusujen hoito vaatii pääsyn ruusuryhmän sisään ja tällöin perennat voivat vahingoittua. Lisäksi ruusujen alle on laitettu katteeksi hiekkaa, joka ei ole perennoille soveltuvaa kasvualustaa. Päädyttiin lisäämään ruusualueen lähelle monipuolisia istutusalueita, jotka täydentävät kukintaa, kun ruusut eivät ole kukassa. Ruusualueiden pensaiden juurelle voi istuttaa keväällä kukkivia sipulikukkia, jotta saadaan ryhmiin myös keväällä näyttävyttä.

Yleissuunnitelmassa on esitetty Veteraanipuistoon suunnitellut uudet istutusalueet (Liite 6). Uudet pensasryhmäalueet suunniteltiin lisäämään puistoon suojaavaa kasvillisuutta liikenteen melulta, pölyltä ja tuulelta. Lisäksi pensaat tuovat kaivattua varjostusta kulkijoille. Ryhmät suunniteltiin kuitenkin siten, ettei ruusupensasalueet joudu liiallisen varjostukseen, sillä ruusut kaipaavat myös suoraa auringonvaloa. Voivalantien reunaan suunniteltiin suuret pensasalueet tuomaan puistoon rauhallisempaa tunnelmaa. Pensasryhmissä on havukasveja, jotta myös talvella saadaan näkösuojaa katua vasten.

Ennen pensasryhmien perustamista nurmikko kuoritaan alueelta pois ja pohjamaata möyhitään koneellisesti. Pohjamaan päälle ajetaan istutusalueelle 7–10 cm hevosenlantakerros. Lantakuivikkeena on hyvä olla turve tai vastaava. Lantakerroksen päälle levitetään kasvualustakerros, joka on noin 50 cm paksu ja se ohenee reunoja kohden, jolloin istutusalueista tulee kumpumaisia.

Istutusalueen reunat kantataan nurmiheinistä. Puita istutettaessa kaivetaan tarvittaessa myös pohjamaata syvemmäksi. Pensaat istutetaan siten, että matalat pensaat tulevat puiston puolelle ja korkeat vasten katua näkösuojaksi. Vastaistutettujen pensaiden ja puiden juuristo katetaan havukuorikkeella tai järviruokosilpulla.

Pensasryhmien istutusalueet perustetaan puiden juuristoalueelta tarpeeksi kauas, jotta olemassa olevien puiden juuret eivät tukehdu hapen puutteeseen. Viemäriputket ja vesijohdot tulee huomioida alueella, sillä putkien päälle ei voi sijoittaa puita ja pensaita ja viemärikaivoihin tulee jättää vähintään kahden metrin varoalue.

4.9 Pensasryhmien detaljien suunnittelu

Suunnitelluista uusista istutusalueista tehtiin tarkemmat detaljipiirustukset, joihin merkittiin kasvien lajitiedot yksityiskohtaisemmin. Detaljeja ovat sisääntuloalueen suuri pensasryhmä, veteraanikiven läheisyydessä olevan paviljongin istutusalue, hortensiapensasryhmä nuorten oleskelualueella ja kaksi happamaa maata suosivien kasvien istutusryhmä. Istutusalueiden detaljit helpottavat kasvien sijoittelua puistoalueen rakentamisvaiheessa. Detaljien kasvien sijoittelussa ja lajien valinnan suunnittelussa otettiin huomioon ilmansuunnat, epäedulliset näkymät, valo-olosuhteet, kasvien mittasuhteet, kasvien lehtimuodot ja värit, yhtenäiset kasvuvaatimukset ja kasvien syysvärit. Havukasveja valittiin joka ryhmään tuomaan myös talvella mielenkiintoa puiston näkyymiin. Lisäksi mukaan otettiin kasveja, joilla on mielestäni kaunis kasvutapa ja jotka tuovat erityistä lisätunnelmaa ja näyttävyyttä puistoon.

Sisääntuloalueen pensasryhmässä detaljissa¹ pyrittiin suunnittelemaan monikerroksellinen kasviryhmä, jossa on leveäksi kasvavia kanadanhemlokkeja ja erikorkuisia pensaita. Lisäksi ryhmässä on siniokakuusia, hortensiapensaita ja angervopensaita sekä punaisen väristä purppuraheisiangervoa. Ryhmän on tarkoitus tuoda kaivattua näkö- ja tuulensuojaa puistoon kadun varrelle, koska vallitseva tuulensuunta on lounaasta ja autotie on vieressä.

Detaljissa 2 on esitetty veteraaniaukion paviljonkia reunustava istutusalue, johon suunniteltiin harvinaisia Hongiston taimiston kasvattamia jalosyreeneitä. Jalosyreeneit tuovat kaivattua näkö- ja aurinkosuojaa istujille. Paviljongista voi katsella veteraanikiven ympäröivää ruusupensas aluetta ja muistella menneitä. Lisäksi jalosyreeneistä leijailee ihana tuoksu alueelle ja siellä voi kuvitella olevansa perinteikkäässä pihassa, jossa kukkivat syreenit. Jalosyreeneitä reunustavat matalat pensasangervot ja polun varteen varattiin istutusalue kukkiville perennoille. Perennat valitaan erillisesti tehtävän istutussuunnitelman mukaan.

Detaljissa 3 on esitetty laaja pensasryhmä, johon on suunniteltu erilaisia hortensioita, keväällä kukkivia japaninmagnolioita ja havukasveja. Ryhmä on verrattain laaja ja sen tarkoitus on tuoda puistoon suojaa kiemurteleville poluille sekä vehreyttä ja mielenkiintoisia näkymiä. Maanpeitekasveiksi suunniteltiin laakakatajaa ja pensasangervoja. Ryhmään voi myös istuttaa perennoja maanpeitekasveiksi suojaamaan magnolioiden juuristoa ja tuomaan elävyyttä ryhmään.

Detaljissa 4 ja 5 on esitetty Rhododendron eli alppiruusupensaiden ryhmät. Ryhmään 4 on suunniteltu suomessa jalostettuja alppiruusuja ja atsaleoja. Suomessa kehitetyt alppiruusupensaot ovat ilmastollisesti kestäviä ja jalostuksessa niiden pensasmuodot ja syysvärit on valittu satojen pensaiden joukosta. Suunnitelmaan valitut kestävät alppiruusut ovat: 'Helsinki University', 'Axel Tigerstedt', 'Kristiina', 'Unelma' ja 'Kullervo'. Suomalaisista atsaleoista valittiin 'Onnimanni', 'Tarleena', 'Illusia', 'Adalmiina', 'Aamurusko' ja 'Kullannuppu'. Kestävistä Minnesotan atsaleoista valittiin ryhmään 5 seuraavat: 'Rosy Lights', 'Lemon Lights', 'Mandarin Lights', 'Golden Lights' ja 'Northern Lights'. Vaikka ryhmissä on eri lajikkeita, valittiin atsaleojen värisävyt lähekkäisistä väreistä, jotta ryhmästä tulee harmoninen. Alppiruusu pensaiden istutuksessa on tärkeää, että ne saavat ilmavan ja kuohkean korotetun istutusalueen, jotta ne viihtyvät. Suoraan savimaahan niitä ei voi istuttaa, koska ne kärsivät savimaassa liian tiiviistä kasvualustasta. Kohotetut istutusalueet valittiin sellaisista kohdista, jossa maa on hieman kuopalla ja ne ovat mäntyjen katveessa suoralta auringon porotukselta. Istutusalueen pohjalle lisätään noin 10 cm kerros maatunutta hevosenlantaa ravinteeksi alppiruusuille ja sen päälle lisätään happamien kasvien kasvualustaa. Lisäohjeita alppiruusujen istuttamiseen löytyy kunnossapidon työselostuksesta Liitteestä 16.

Pensaiden alle voidaan istuttaa keväällä kukkivia sipulikukkaa tuomaan kukkivaa näyttävyyttä ennen pensaiden silmujen puhkeamista. Sopivia sipulikukkaa ovat sininen idänsinililja, valkoinen puistolumikello, keltaiset ja liilat krookukset, keltainen

kasvitieteellinen parvitulppaani, purppuranpunainen kirjopikarililja ja erilaiset keltanarsissit. Keväällä kukkivat sipulikukat tuovat aikaisin herääville pölyttäjiä kaivattua ravintoa ja lisäävät omalta osaltaan puiston luonnon monimuotoisuutta.

Liitteessä 8 on kasvillisuusluettelo, jossa esitetään yleissuunnitelman ja detaljien 1–5 mukaiset kasvit. Luetteloon on merkitty kasvin nimi tieteellinen nimi, suomenkielinen nimi, istutustiheys cm tai kpl/m², taimityyppi, taimikoko, kpl määrä ja erityishuomiot. Liitteessä 9–11 on esitetty viisi erilaista kasvillisuusryhmää detaljina.

4.10 Täydentävät kosteikkokasvit

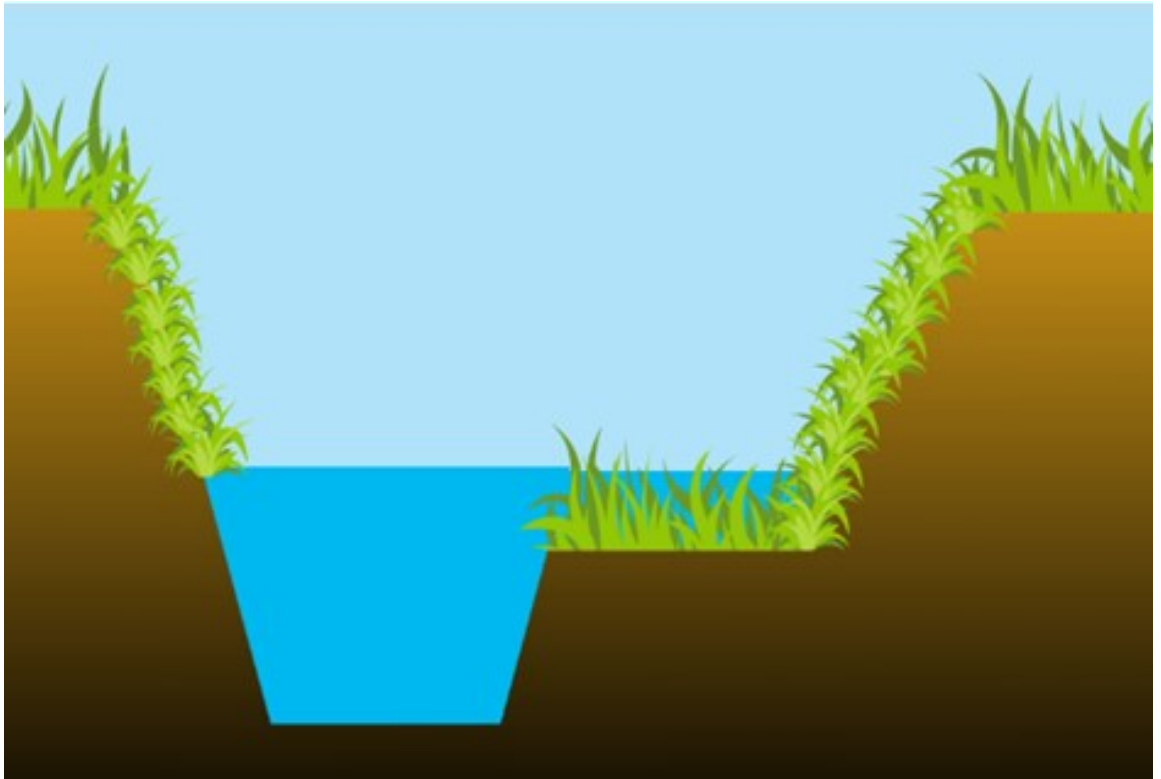
Veteraanipuiston länsipäähän suunniteltiin purouomaan kosteikkoperennoille oma istutusalue. Iso kosteikkoperenna-alue tuo väriä puiston alkuun, jossa ei ole mahdollista istuttaa enempää puita kapean viheralueen takia. Kosteikkokasveiksi valitaan luonnonmukaisia ja helppohoitaisia perennoja, jotka lisäävät puiston kestävästä kehitystä ja luonnon monimuotoisuutta.

Kuva 20. Esimerkkikuva kosteikkoon istutettavasta perennaryhmästä Paraisilta (Aarnio, 2024).

Perenna-alue perustetaan muotoilemalla ojan reunaa toispuoleiseksi kaksitasouomaksi eli niin sanotuksi hyllymäiseksi tasoksi polun puoleiselta rinteeltä kuvan 21 mukaisesti. Tähän hyllylle istutetaan kuvassa 20 näkyvän esimerkin mukaisesti kasvillisuusluettelon kosteikkoperennoja, kuten rentukka, keltakurjenmiekkä, ranta-alpi, pohjanrantakukka, siniheinä, puna-ailakki ja rantatädyke (Liite 8). Alueen istutussuunnitelma toteutetaan erikseen tehtävän suunnitelman mukaisesti tai paikan päällä perennat luonnollisesti sijoitellen. Kasvualustaksi valittiin hiekkapitoinen vähäravinteinen multa, jotta istutusalueelle voi levitä myös luonnon kukkivat kasvit. Perennojen ja puron reunalle asetetaan suuria pulterikiviä luonnollisen näkymän aikaansaamiseksi.

Kuva 21. Toispuoleinen kaksitasouoman poikkileikkauksen periaatekuva. Kosteutta sietävät perennat voidaan istuttaa uoman reunalle syntyvälle hyllylle, johon vesi ajoittain nousee. (Lakela, 2023)

4.11 Puiston keto- ja niittyalueet

Puron reunoilla on parissa kohdassa kuivempaa rinnettä, johon on jo luonnollisesti muodostunut ketokasvillisuutta, kuten keltamataraa, puna-apilaa, valkoapilaa, ahdekaunokkia ja siankärsämöä. Yleissuunnitelmassa on rajattu kyseiset alueet ketoalueiksi, joita on tarkoitus leikata harvemmin kuin normaali nurmikkoalueita. Ketoalueita leikataan vain kerran kesässä elokuussa, sen jälkeen, kun ketokasvit ovat siementäneet. Myös leikkuuterä valitaan mahdollisimman korkeaksi siten, että mahdolliset kasvivirusukkeet säilyvät maanpinnalla leikkuussa. Tällöin varmistetaan kasvien lisääntyminen ja voimistuminen. Luonnolliset ketoalueet lisäävät Veteraanipuiston luonnon monimuotoisuutta ja tuovat puistoon uhanalaisen perinnebiotoopin alueita.

Puisto suunnittelua on laajennettu itäpäädyn joutomaa-alueelle, joka on ollut nurmikkona tähän asti. Alueesta pyritään tekemään enemmän luonnonmukaisempi kuin nykyinen Veteraanipuiston alue on. Nykyinen nurmialue jätetään muodostumaan niityksi ja alueelle istutetaan runsaita puu- ja pensasryhmiä suojaamaan puistossa kulkijoita Saaristotien

liikenteeltä. Uudelle alueelle perustetaan uusi polku, jonka reunat pidetään siistinä leikkaamalla nurmi lyhyeksi. Näin saadaan näkymistä luonnonmukaisempia, mutta reunat säilytetään puistolle ominaisesti siistinä. Loitompana polusta nurmikko muutetaan niityksi kylvämällä niittykukkien siemeniä laikkupaikkoihin. Vaihtoehtoisesti multava maakerros poistetaan ja tilalle tuodaan hiekkapitoista maa-ainesta, johon siemenet kylvetään. Tarvittaessa alueelle voidaan perustaa avonaiseen kohtaan oma uusniitty hiekalle kylvönä.

5 Veteraanipuiston kunnossapito ja ruusualueiden hoitaminen

Veteraanipuiston viheralueen hoitoluokka on R1 eli rakennettu arvoviheralue, joka perustuu Viherympäristöliiton laatimaan valtakunnalliseen viheralueuokitukseen RAMS 2020 ja sen tehtävänä on yhtenäistää ja ohjata viheralueiden hoidon tasoa. Luokituksen avulla viheralueen omistaja voi luokitella omistamansa viheralueet käytön ja kunnossapidon laatua määrittäviin luokkiin. Kunnossapitoluokitus on yleisohjeistus, joka on mukautettu kaupungin tarpeisiin sopivaksi. Luokitus ohjaa alueiden hoidon ja kehittämisen tavoitteita. Sen avulla viheralueet saadaan myös yleisilmeeltään ja kustannusvaikutuksiltaan keskenään vertailukelpoisiksi. Eri luokkiin kuuluvilla alueilla on erilaisia käyttötarkoituksia, kasvillisuutta ja kunnossapitovaatimuksia. (Kaarinan kaupunki, 2023, s. 23)

RAMS-luokituksen tavoitteiden mukaan R1 rakennetut arvoviheralueet ovat laadukkaista materiaaleista korkeatasoisesti rakennettuja viheralueita. Ne vaikuttavat kaupunkikuvaan ja ne tarjoavat käyttäjilleen elämyksiä ja puutarhakulttuurisia, puutarhataiteellisia, arkkitehtonisia ja kulttuurihistoriallista merkitystä. Rakennettujen arvoviheralueiden kunnossapidon suunnittelussa huomioidaan aina kohteen erityisluonne, käyttäjien erityistarpeet ja riittävät kunnossapitoresurssit. (Tajakka, 2020)

5.1 Puiston kunnossapitoluokat

Veteraanipuiston R1 arvoviheralue koostuu pinta-alaltaan 11 280 m² ydinalueesta, jossa on tällä hetkellä nurmea 8500 m², pensaita 1700 m² ja kivituhkaa/soraa 1000 m².

Veteraanipuiston muut lähialueet ovat luokiteltu seuraaviin hoitoluokkiin: R3 käyttöviheralue, R4 suoja- ja vaihettumisviheralue ja A4 avoin alue. RAMS-hoitoluokituksen mukaan pinta-alaltaan 8900 m² R3 käyttöviheralue on tarkoitettu oleskeluun, viihtymiseen ja virkistäytymiseen ja ne tarjoavat asukkaille kaupunkikuvallisia ja kulttuurisia elämyksiä sekä vuodenaikoihin aistittavia elämyksiä. Suoja- ja vaihettumisviheralueen R4 tavoitteena on tarjota näkö-, melu- ja pölysuojaa ja toimia oleskelun, ulkoilun ja virkistyksen paikkoina. Lisäksi alueilla tavoitellaan kerroksellista ja monimuotoista elinympäristöä eliöstölle ja kasvillisuus toimii viheralueverkoston osana. A4 avoin alue luokitus koostuu puron rantaniityistä, joilla on tarkoitus säilyttää elinympäristöjä ja luonnon monimuotoisuutta. A4 alueen kunnossapitotyön suunnittelussa ja hoidossa huomioidaan, ettei estetä alueen näkymien umpeenkasvua. Tavoitteena on tuoda esiin merkittäviä näkymiä purouomaan. Veteraanipuiston kaikki hoitotoimenpiteet tehdään näiden RAMS-luokitusten R1, R3, R4 ja A4 ohjeiden mukaan.

Kuva 22. Kaarinan kaupungin viheralueuokitukset Veteraanipuistossa (Turun karttapalvelu, n.d.).

Uuden suunnitellun Veteraanipuiston hoitoluokka tulee olemaan edelleen rakennettu arvoviheralue R1, mutta nurmikkoalueet siirretään alempaan hoitoluokkaan. Muut alueet pysyvät samoina hoitoluokkina kuin aikaisemmin. Loppupään (itäpään uusi luonnonmukainen alue) hoitoluokka muutetaan R4 suoja- ja vaihtumisviheralueesta R3 käyttöviheralueeksi, johon on merkitty luonnonmukaisesti hoidettavia niittyalueita. Viheralueiden uudet hoitoluokitukset päivitetään viherpalveluiden paikkatieto-ohjelmistoon eli Trimble Locus Cludiin sen jälkeen kun puiston uudet osat ovat valmistuneet.

5.2 Veteraanipuiston hoitotoimenpiteet

Veteraanipuistossa aiemminkin tehtyjä hoitotoimenpiteitä jatketaan samalla tavalla. Näitä hoitotoimenpiteitä ovat yleispensaiden, kuten pensasangervojen, hortensioiden ja jalosyreenien hoitoleikkaukset, ruusupensaiden hoito ja kastelut, puiden kunnan seuraaminen ja mahdolliset leikkaukset, istutusalueiden kanttauksat, polkujen siistinä pitäminen ja katteiden siistinä pitäminen.

Lisäksi ruusujen aiempia hoitotoimenpiteitä jatketaan samalla tavalla. Ruusujen hoidossa huomioidaan keväiset hoitoleikkaukset, jotka tehdään, kun silmut ovat selkeästi turvonneet ja versoista poistetaan ainoastaan kuolleet, kuivuneet tai repeilleet osat. Kesän aikana hyvin tiheäksi kasvaneita ruusupensaita voidaan harventaa varovasti. Villiversot poistetaan

välittömästi havaitsemisesta ja leikkauskohta tulee olla perusrunkoon saakka, jotta uusien villiversojen vesominen estetään. Pensasruusujen juurivesat poistetaan myös heti. Ruusujen hiekka-alustat pidetään siistissä kunnossa, rikkakasvit poistetaan ja pinnat haravoidaan säännöllisesti. Tarpeen vaatiessa ruusupensaiden alle levitetään uudet hiekkakerrokset. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Ruusujen tuholaisia ja kasvitauteja tarkkaillaan jatkuvasti ja torjuntatoimenpiteisiin ryhdytään heti oireiden ilmaantuessa. Tuholaisia saattavat olla sienitautien aiheuttama härmä, harmaahome, ruoste ja laikkutaudit. Lisäksi tuholaisia ovat vattukärsäkäs, kirvat, pistiäiset, punkit ja myyrät. Talviaikana rusakot ja jänikset voivat kaluta pensaita. Tuholaiistorjunnassa tulee ottaa huomioon läheinen purovesistö ja käyttää vesistölle myrkyttömiä torjunta-aineita sekä toimia tarkkaan torjunta-aineen ohjeiden mukaisesti. Kesällä voidaan poistaa tuholaiisten vaivaamia oksia, jotta tuholaiset eivät leviä kasvustoissa. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Lamoavuuteen taipuvat pensasruusut tuetaan siististi metallisin tukikehikoin ja karkaavat vesat voidaan poistaa. Käyntiporttien vierelle istutetut köynnösruusut sidotaan köynnöstukiin huomaamattomalla sidontalangalla. Köynnösruusuja on hyvä lannoittaa ruusuille tarkoitetulla lannoitteella 2–3 vuoden välein. Veteraanikiven vieressä aikaisemmin olleet Kaarinan nimikkoruusut uusitaan ja tertturuusu 'Kaarina' istutetaan vaihdettuun kasvualustaan. Talveksi tertturuusut peitetään havuilla. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Pensasruusualueilla ei ole enää automaattisia kasteluletkuja. Ruusupensaita kastellaan kuivana aikana ja tarvittaessa antamalla vesiletkuilla vettä niiden juurelle. Uusia taimia kastellaan säännöllisesti juurtumisen varmistamiseksi. Kaikkien ruusujen kastelua tehdään tarvittaessa kuivana kesä kautena ja varsinkin alkukesällä nappuvaiheessa. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Ruusujen lannoitus ja kalkitus suoritetaan noin kolmen vuoden välein ruusuille sopivalla kivennäislannoitteella. Kasvualustoista otetaan maanäytteet ennen ruusujen lannoitusta ja toimitetaan tutkittavaksi viljavuuspalveluun. Lannoitus ruusuille suoritetaan maaperänäytteiden ravinnetilan ja tutkimustuloksen ohjeiden mukaan. Pensasruusuille lannoitus suoritetaan vaatimattomien pensaiden mukaan. Kevätlannoitus annetaan aikaisin keväällä ja syyslannoitus annetaan 15.7.–15.8. välisenä aikana. (Eurofins, 2023)

Koska ruusupensaat saattavat kasvaa liian tiheästi tai liian varjoisassa paikassa, kuten mäntyjen alla, voidaan tarvittaessa ruusupensaita siirtää väljemmäksi. Tällöin on kuitenkin

päivitettävä ruusualueen opasteet ja vaihdettava numerokyltit uusiin paikkoihin. Ruusujen siirrot onkin hyvä tehdä projektiluonteisesti kaikki uudistukset samaan aikaan, jotta kyltit voidaan päivittää kerralla. Tarvittaessa syksyisin ennen maan jäätymistä asennetaan pensasruusujen suojaksi myyräverkkoja ja arkoja lajikkeita voidaan suojata maan jäädyttyä. Nämä toimet arvioidaan tapauskohtaisesti.

Muita hoitotoimenpiteitä ovat Veteraanikiven ympäristön siistinä pitäminen. Veteraanikivi ja muistolaatat pestään tarvittaessa ja lipputanko sekä naru pidetään puhtaana ja ehjänä. Veteraanikiven istutusaltaisiin istutetaan keväisin sinisiä ja valkoisia kevätkukkia, kesäisin sinisiä ja valkoisia kesäkukkia ja syksyisin altaisiin asetellaan havuja ennen maan jäätymistä. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Arvopuiston hoitotoimenpiteiden ajoituksessa huomioidaan erityisesti juhlapyhät, joita ovat 27.4. Kansallinen veteraanipäivä, 18.5. Kaatuneiden muistopäivä, 1.11. Pyhäinpäivä ja 6.12. Itsenäisyyspäivä. Juhlapyhinä varmistetaan puiston ja erityisesti Veteraanikiven ympäristön siisteys ja lumisena aikana käytävän auraus ja käsin suoritettava lumen poistaminen seppeleen laskualueelta. Myös nurmikon leikkuu ja viimeistelytyöt ajoitetaan erityisesti tapahtumapäivät huomioiden. Kaikki kitkentä- ja risujätteet kuljetetaan pois viikonlopuiksi ja ennen tapahtumapäiviä. Jos puistossa järjestetään tapahtumia viikolla, ne huomioidaan kasvinsuojelutyössä eli kasvinsuojeluaineita ei käytetä ennen tapahtumia ihmisten turvallisuuden takaamiseksi. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Puiston läpi kulkevan ojan reunat pidetään siistinä siimaamalla ne vähintään kerran vuodessa loppukesällä. Siimauksessa huomioidaan työturvallisuutena, että reunoilla on vesimyyrien koloja ja rinteet saattavat olla jyrkkiä. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Istutusalueet kantataan säännöllisesti nurmiheinistä ja alueen polkujen hiekkapinnat harataan sähkökäyttöisellä heiluriharalla rikkaruohojen poistamiseksi. Vuorimännyistä typistetään vuosikasvuja kerran vuodessa kasvun hidastamiseksi. Veteraanipuiston puita hoitaa ulkopuolinen arboristi, joka leikkaa oksia tarvittaessa. (Kaarinan kaupunki, 2013)

Uusina hoitotoimenpiteinä tehdään erityiskasvien kuten magnoliat, hortensiat ja alppiruusut, hoitaminen happamien kasvien omien hoitosuosituksen mukaisesti. Happaman maan kasvit, kuten sysshortensiat, alppiruusut ja havukasvit voidaan lannoittaa happaman maan kasveille tarkoitetulla lannoitteella ensimmäisen kerran, kun osoitetaan että kasvu alkaa hiipumaan. Istutusalueiden pohjalla oleva hevosenlanta tuo ravinteita kasveille useita vuosia.

Lisäksi uusilta pensasalueilta poistetaan rikkakasvit säännöllisesti, kunnes pensaat vahvistuvat ja peittävät maanpintaa. Kasvualustojen pinnalle levitetään puuhaketta tai järviruokosilppua rikkakasvien leviämisen ehkäisemiseksi vähintään kolmen vuoden välein ja pensaita hoito leikataan tarvittaessa ja kuolleet oksat poistetaan. Uusien istutettujen puiden hoitoleikkaukset tehdään tarvittaessa ja alaoksia poistetaan, jotta saadaan runkokorkeutta nostettua. Istutusalueiden pensaiden kuntoa seurataan ja keväällä poistetaan kuolleita oksia. Syreenipensaiden oksia poistettaessa ne poistetaan mahdollisen jalo-osan yläpuolelta, jotta jalosyreenin lajike säilyy pensaassa jatkossakin.

6 Johtopäätökset

Veteraanipuiston kehittämisen ja suunnittelun tavoitteena oli parantaa puiston tunnelmaa lisäämällä kasvillisuutta ja tuomalla puron luonnon kaupunkilaisten ulottuville.

Suunnittelussa onnistuttiin saavuttamaan kaikki tilaajan toivomat lisäelementit, ja näillä ratkaisuilla edistettiin kaupungin kestävästä kehityksestä ja luonnon monimuotoisuutta.

Veteraanipuiston yleissuunnittelu oli pitkäjänteinen projekti, jossa pääsi kurkistamaan arvopuiston elämää jokaisen vuodenajan kautta. Keväällä puiston paljas olemus ja ruusupensaiden rangat osoittivat lisäsuunnittelun tarpeen. Keväisten sipulikukkien, kuten idänsinililjojen, väriloisto antoi esimakua puiston mahdollisesta kukkaloistosta. Näistä näkymistä saatiin kevätkukkijoiden suunnitteluun ideoita. Loppukevällä puisto heräsi kasvuun, ja ruusupensaiden nuput alkoivat aueta. Kesällä puistossa käydessä tuli kuitenkin ilmi, että puisto kaipaa suojaa liikenteeltä ja lisää kasvillisuutta vehreyden ja miellyttävän tunnelman luomiseksi. Purouoma haluttiin tuoda lähemmäs kulkijoita.

Syksyllä ruusupensaiden kukinnan hiipuessa puistoon hiipi väriltömyys ja hiljaisuus. Suunnitteluun lisättiin valaistusta ja syysvärejä ilmentäviä kasveja, kuten vaahteroita, katuraa ja hortensioita. Talvella puistoon suunniteltiin lisää havukasveja kaikkiin pensasryhmiin vihreyden ja muotojen säilyttämiseksi lumipeitteen alla.

Puistoon suunniteltiin moderni oleskelualue nuorille, jossa voi tehdä läksyjä tai viettää aikaa ystävien kanssa. Puiston itäpäähän jätettiin tilaa niityille ja luontopolulle.

Luontopolulle voisi ideoida perhosniityn, pölyttäjän ystävällisiä kasveja, lahoppua, linnun- ja lepakonpönttöjä, puroelämästä kertovia tauluja. Nämä elementit tukevat koulujen biologian ja maantiedon opetusta.

Suunnittelussa käytettiin kaupungin eri yksiköiden tietoa-aineistoja ja paikkatietoja.

Pensaiden ja puiden GNSS-mittaaminen antoi tarkat raamit suunnittelulle. Suunnittelun ja rakentamisen kautta Veteraanipuistosta muodostuu monipuolinen, suojaisa ja miellyttävä oleskelupuisto, jossa voi nauttia kukkaloistosta ja kasvillisuuden antamasta vihervoimasta koko kasvukauden ajan. Suunnittelulla saatiin puistoon monirakenteista kasvillisuutta, ketoalueita, suojaisaa puustoa, uusia kulkuväyliä ja lisättiin ihmisten tietoisuutta vesistöelementin olemassaolosta. Tunnelmaltaan puistosta tulee vehreä, suojaisa keidas keskellä kaupungin hektistä liikettä, jossa voi nautiskella puron solinasta ja ruusujen ja syreenien tuoksusta ja pölyttäjien surinasta.

Puiston kehittäminen tuo Kaarinan kaupungille mahdollisuuden kehittää keskustan viheralueita kestävämpään suuntaan. Puiston kasvillisuuden lisääminen linkittää alueen läheisten metsäalueiden kanssa ja vie koulujen kampusaluetta vihreämpään suuntaan. Veteraanipuisto tulisikin huomioida kaupungin viherrakenteessa ja laajentaa puiston yhteyksiä läheisiin luonnon ydinalueisiin lisäämällä monipuolista kasvillisuutta koulujen ja terveyskeskuksen ympäristöön. Nämä tekijät yhdessä vahvistavat puiston sosiaalista ja ekologista kestävyttä ja lisäävät kaupunkialueen luonnon monimuotoisuutta kestävämmälle tasolle.

Kaupungin viherpalvelut ovat ottanut suunnitelman hyvin vastaan, sillä puiston kehittäminen on ollut pitkään jo ajatuksena. Tilaajan mielestä poikittaispolkujen ja kadun varren runsaiden istutusten ideointi tulivat tarpeeseen puiston kehittämiseksi. Lisäksi toivottiin erikoispuita lisää ja niitä suunniteltiin yhteistyössä viheraluepäällikön kanssa. Työssä opin huomioimaan vuodenaikojen vaihtelun merkityksen puiston tunnelman luomisessa ja polkuverkoston tutkimisen tärkeyden maastossa suunnittelun pohjana. Lisäksi opin ruusulajikkeiden tunnistamista ja kokonaisuuksien hallintaa monikerroksisen kasvillisuuden suunnittelussa.

Jatkossa viheralueen tunnelmaa voisi laajentaa myös kadun, lähikoulun ja terveyskeskuksen alueelle. Viheralueiden tarkastelulla ja suunnittelulla voitaisiin nivoa yhteen kampusalue ja ihmisten terveydelle tärkeä alue tuomaan rauhallista ja kiireetöntä oleskelualueen tunnelmaa lisäämällä kasvillisuutta ja suojaisia puistomaisia oleskelualueita ja vähentämällä näin läpikulkuliikenteen tuomia haittoja. Lapsille ja nuorille voitaisiin antaa mahdollisuus osallistua puiston kehittämiseen esimerkiksi luontotaiteen tai perhospuiston muodossa.

Lähteet

Airam. (n.d.). *Atlas valaisin* [kuva]. <https://www.airam.fi/tuote/atlas-atlas>

Alanko, P., Joy, P., Kahila, P. & Tegel, S. (2009). *Suomalainen ruusukirja*. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Aromäki, P. (2019). *Maankäytön ohjelma 2019–2025*. Kaarinan kaupunki kaupunkikehityspalvelut, kaavoitus. <https://kaarina.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-kaupunkisuunnittelu/maankayton-ohjelma#16c94029>

Dendrologianseura. (2004). *Atsaleat kuin keijukaiset*.
<https://www.dendrologianseura.fi/rhodokerho/keiju.html>

Espoo. (2022). *Espoon siniviherrakenteen terveyshyötyjen edistämisen toimintasuunnitelma. Health&Greenspace 2022*. <https://www.espoo.fi/fi/espoo-siniviherrakenteen-terveyshyotyjen-edistamisen-toimintasuunnitelma-2022-2030>

Green Building Council Finland ry. (2024). *Kaupunkivihreä seminaari: Viherrakenteen arvo ja suunnittelun lähtökohdat*. Arvo-hanke. Tiedot haettu 31.10.2024 <https://figbc.fi/arvo-viherrakenteen-arviointi-ja-vahvistaminen-kaupunkien-maankayton-suunnittelussa>

Hartonen, T., & Hill, H. (1990). *Veteraanipuisto istutussuunnitelma 1:200* [kuva]. Kaarinan kaupunki Tekninen osasto.

Hautamäki, R. & Heinilä, A. & Moilanen, A. & Rajaniemi, J. (2024). *Ekologinen kytkeytyvyys ja luonnon monimuotoisuus alueidenkäytön suunnittelussa*. Suomalainen tiedeakatemia.
<https://acris.aalto.fi/ws/portalfiles/portal/142948616/Ekologinen-kytkeytyvyys-ja-luonnon-monimuotoisuus-2024.pdf>

Helander, V. Leivistä, J. 2010. *Piperipuisto. Suomenlinnan hoito- ja kehittämissuunnitelma*. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2010:14. Katu- ja puisto-osasto.

Hill, H. (1991). *Veteraanipuisto istutussuunnitelma lisäosa 1:200* [kuva]. Kaarinan kaupunki Tekninen osasto.

Hongiston taimisto. (n.d.). *Katajat*. <https://hongistontaimisto.fi/tuoteryhmat/katajat/>

Hongiston taimisto. (n.d.). *Harvinaiset jalosyreenit*.
<https://hongistontaimisto.fi/tuoteryhmat/jalosyreenit/harvinaisetjalosyreenit/>

Hynynen, K. (2023). *Vuoden ympäristörakenne -palkintoehdokkaat esittelyssä. Piperin puisto*. Viherympäristö lehti 6/2023. ss. 42–43. Artikkel

Ilmatieteenlaitos. (n.d.). *Satelliittipaikannus*. <https://www.ilmatieteenlaitos.fi/satelliittipaikannus>

Juhanoja, S., Orrainen, K., Rätty, E., Särkkä, J. & Uimonen, J. (2023). *Viheralueiden suomalaiset perennat*. Taimistoviljelijät ry. Nord Print Oy.

Kaarinan kaupunki. (2024). *Asukaskysely: Kaarinan keskustan kehittäminen*. Peruseraportti. <https://kaarina.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-kaupunkisuunnittelu/kaarinan-keskusta-paras-paikka#16c94029>

Kaarinan kaupunki. (n.d.). *Viheralueiden hoitoluokat*. paikkatieto-ohjelma Trimble Locus Cloud. Haettu 20.8.2024 Kaarinan kaupungin rekisteristä.

Kaarinan kaupunki. (2023). *Viherpalveluohjelma 2023–2032*. Kaarinan Liikunta- ja viherpalvelut. <https://kaarina.fi/sites/default/files/media/files/kaarinan-viherpalveluohjelma-2023-2032.pdf>

Kaarinan ympäristönsuojelu. (2024). *Ladjakoskenpuron vesiensuojelun PILOT-hanke*. Hankesuunnitelma. Kaarinan kaupunki.

Kiljunen, J. (2017). *Ekologiset käytävät*. Suomen luonnonsuojeluliitto. <https://www.sll.fi/app/uploads/sites/89/2018/10/Ekologiset-k%C3%A4yt%C3%A4v%C3%A4t-lma-Hiitola-2017.pdf>

Kuntaliitto. (2012). *Hulevesiopas*. Suomen kuntaliitto. Helsinki. <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2012/1481-hulevesiopas>

Laitinen, S. 2014. *Veteraanipuiston historiaa*. Kaarinan kaupunki arkisto, Liikunta- ja viherpalvelut.

Lakela, M. (2023). *Kaksitasouoma* [kuva]. Proagria Oulu. <https://vesi5.webnode.fi/kaksitasouoma/>

Lehtovuori Oy. (n.d.). *City 60 roska-astia* [kuva]. <https://www.lehtovuori.fi/products/roska-astia-city-60-doggy-hygienia-maalattu>

Luke. (2024). *Luontoympäristön terveysvaikutukset ja niiden taloudellinen merkitys*. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 76/2024. Luonnonvarakeskus. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-963-5>

Luke. (2023). *Vieraslajit; Isotuomipihlaja*. Vieraslajiportaali. Luonnonvarakeskus. Haettu 17.12.2024 osoitteesta <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.38920>

Luke. (2023). *Vieraslajit; kurturuusu*. Vieraslajiportaali. Luonnonvarakeskus. Haettu 17.12.2024 osoitteesta <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.38815>

Maanmittauslaitos. (n.d.). *Koordinaattijärjestelmät*. <https://www.maanmittauslaitos.fi/kartat-ja-paikkatieto/koordinaatit-ja-paikannus/koordinaattijarjestelmat>

Netrauta. (n.d.). *Palmako Betty paviljonki* [kuva]. https://www.netrauta.fi/katos-palmako-betty-18m-sup2?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=PLA%20-%20C%20-%20All%20Other%20Categories%20-%20Medium%20Prio&utm_id=2009927714&qad_source=1&qclid=EAAlQobChMIrfym6ZvKigMV61uRB R3bOS04EAQYAYABEgLGEvD BwE

Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö. (n.d.). *Pohjapato* [kuva]. <https://vesijarvi.fi/vesistot/info/videoita-piirroksia-ja-kuvia/piirroksia-hoitotoimenpiteista/>

Rakennusliike NH Pro. (n.d.) *Piperipuiston silta* [kuva]. Suomenlinna, Helsinki. Haettu 4.11.2024. <https://www.nhpro.fi/puusillat-suomenlinnassa/>

Rautio, P. (2009). *Suomen ruusut*. Kustannusosakeyhtiö Otava.

Rhododendron -kerho. (n.d.). *Kotimaiset alppiruusulajikkeet*. Haettu 16.1.2025 osoitteesta <https://www.rhodo.fi/kasvitietoutta/alppiruusut/kotimaiset-alppiruusulajikkeet/>

RTS. (2010). *RT89- 11001 kortti, Piha-alueiden kasvillisuustyöt*. Rakennustietosäätiö.

RTS. (2020). *RT 103217 kortti, ilmastotietoinen suunnittelu*. Rakennustietosäätiö.

RTS. (2024). *InfraRYL 2024/1. 23100 Kasvualustat ja katteet*. Rakennustietosäätiö.

Rudus Oy. (n.d.). *Suorareunakivi* [kuva]. <https://www.rudus.fi/tuotteet/pihakivet-ja-maisematuotteet/graniittireunakivet/119/suorareunakivi?tab=tuote&ProductId=2664>

Räty, E. (2012). *Viheralueiden puut ja pensaat*. Puutarhaliiton julkaisu nro 353. Taimistoviljelijät ry.

Syke. (n.d.). *Value Valuma-alueen rajaustyökalu KM10*. Suomen ympäristökeskus.

<https://paikkatieto.ymparisto.fi/value/>

Syke & Luke & Ilmatieteenlaitos. (2024). *Kohti ilmastokestävää kaupunkisuunnittelua -opas*. Suomen ympäristökeskus & Luonnonvarakeskus & Ilmatieteenlaitos. <https://www.ilmasto-opas.fi/artikkelit/monihyotyiset-luontopohjaiset-ratkaisut-edistavat-ihmisten-ja-luonnon-hyvinvointia>

Taitamo ky. (n.d.). *Kaiteet*. https://www.taitamo.fi/galleria/ulkokaiteet/pinna_kaiteet_5_frameset.html

Tajakka, H. (2020). *Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020*. Viherympäristöliiton julkaisu nro 67. Viherympäristöliitto ry.

Turun karttapalvelu. (n.d.). [Kaarinan kaupunki, Kadut ja puistot – Viheralueet]. Haettu 16.12.2024 osoitteesta <https://opaskartta.turku.fi/ims/>

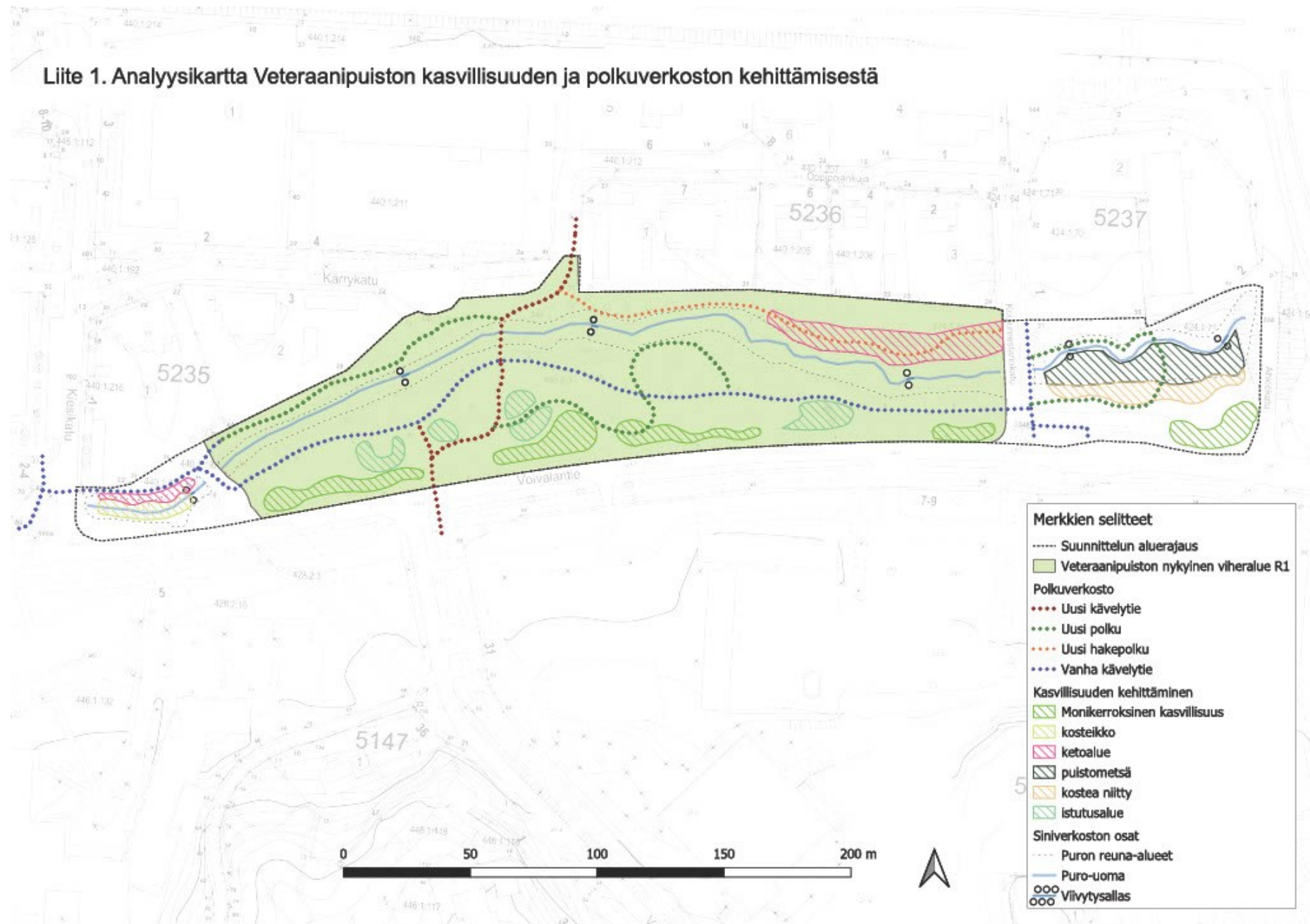
Uimonen, L. (2020). *Arkkitehdin luontotieto: luonnon monimuotoisuus kaupunkisuunnittelussa*. Tampereen yliopisto. Rakennetun ympäristön tiedekunta.

Viherpalvelut. (2024). *Ruusujen hoitotoimenpiteet*. Tiedonanto Kaarinan viherpalvelut 18.11.2024.

Viherympäristöliitto. (2017). *Kaupunkivihreä: opas toimintaan*. Englanninkielinen julkaisu: WHO Euroopan alueellinen konttori. Alkuperäinen otsikko: Urban green spaces: a brief for action.

V-S Puutarhamulta Oy. (n.d.). *Luonnonkivet*. <https://www.puutarhamulta.fi/osasto/tuotteet/luonnonkivet/>

VYL & Syke. (2015). *Virtaa viherrakenteesta, suuntaviivoja kaupunkiympäristön suunnitteluun*. Viherympäristöliitto ry & Suomen ympäristökeskus.

Veteraanipuiston kehittämistoimenpiteet ja ideat

Itäpääty avoin alue:

1. Muutetaan osittain niityksi ja ojan reunaan istutetaan lisää rantapuustoa ja pensaita ehkäisemään ojan reunojen eroosiota, varjostamaan uomaa sekä tuomaan suojaa liikenteen melulta.
2. Istutettavia puulajeja ovat tervaleppä, kynäjalava, raita, Lasipalatsin salava, metsätammi ja metsälehmus. Pensaita voisivat olla taikinamarja, kuusamapensaat ja marjasinikuusama.
3. Ojan reunalle suunnitellaan portaat ja oleskelupenkki, jolloin koululaiset voivat laskeutua veden tasolle ihastelemaan eliöstöä.
4. Niitty toteutetaan luonnonkukilla ja sinne ajetaan ruohonleikkurilla/tehdään hakkeella kulkuväylä kävelijöille tai kohteeseen toteutetaan soratie, joka yhdistyy katualueelle.
5. Osittain niitty voidaan toteuttaa ns. uusniittynä, jolloin alueelle tuodaan karkeaa runsashiekkaista maa-ainesta ja siihen levitetään niittysiemenet.

Länsipääty hulevesikosteikko:

6. Veteraanipuiston länsipäädyn uomaan toteutetaan pohjapadolla ja 2-tasouoma muotoilulla hulevesikosteikko, jonka reunamille lisätään kosteikkokasvillisuutta ja perennoja.
7. Kosteikkoon valitaan seuraavia kasveja: rantakukka, virginiantädyke, täpläpunalatva, keltakurjenmiekkä ja sarakasvit.
8. Ojauomassa olevat putkilokasvit säästetään ja niiden annetaan kukkia ennen kerran vuodessa tehtävää niittoa: leveäosmankäämi, pullosara, siankärsämä, puna-apila, ahdekaunokki ja keltamatara.

Parkkialue länsipuolella:

9. Veteraanipuiston länsipuolelle sijaitsevalle parkkialueen reunoille suunnitellaan hulevesien kestävää hallintaa toteuttamalla katutilaan viherpainanteita ja läpäiseviä istutusalueita, joissa on monipuolisia kasvi-istutuksia kosteutta kestäviä kasveja sekä puita. Läpäisevän pinnoitteen kautta vesi ohjautuu

maalaiseen viivyttävään rakenteeseen ja sieltä Veteraanipuistoon johdettuun hulevesiviemäriin.

10. Parkkialueen kadun puoleisille reunoille istutetaan lisää puita viherverkkoyhteyden parantamiseksi.
11. Parkkialueen istutusalueita laajennetaan ja monipuolistetaan kasvillisuuden kanssa ja suuri osa parkkialueesta toteutetaan läpäisevällä hulevesikivellä.

Veteraanipuiston eteläpuoli:

12. Parannetaan Veteraanipuiston saavutettavuutta koulun suunnalta suunnittelemalla poikittaispolku puistoon, joka liittyy Kärrykadun kevyenliikenteen väylään.
13. Viherverkoston laajentaminen koulun alueelle: Koulun edustalla olevat avoimet alueet, voidaanko niitä hyödyntää niittyjen toteuttamisessa, puiden istuttamisessa?
14. Yhdistyminen vesitornin mäkeen ja koulun takana oleviin metsä- ja avoimiin alueisiin.

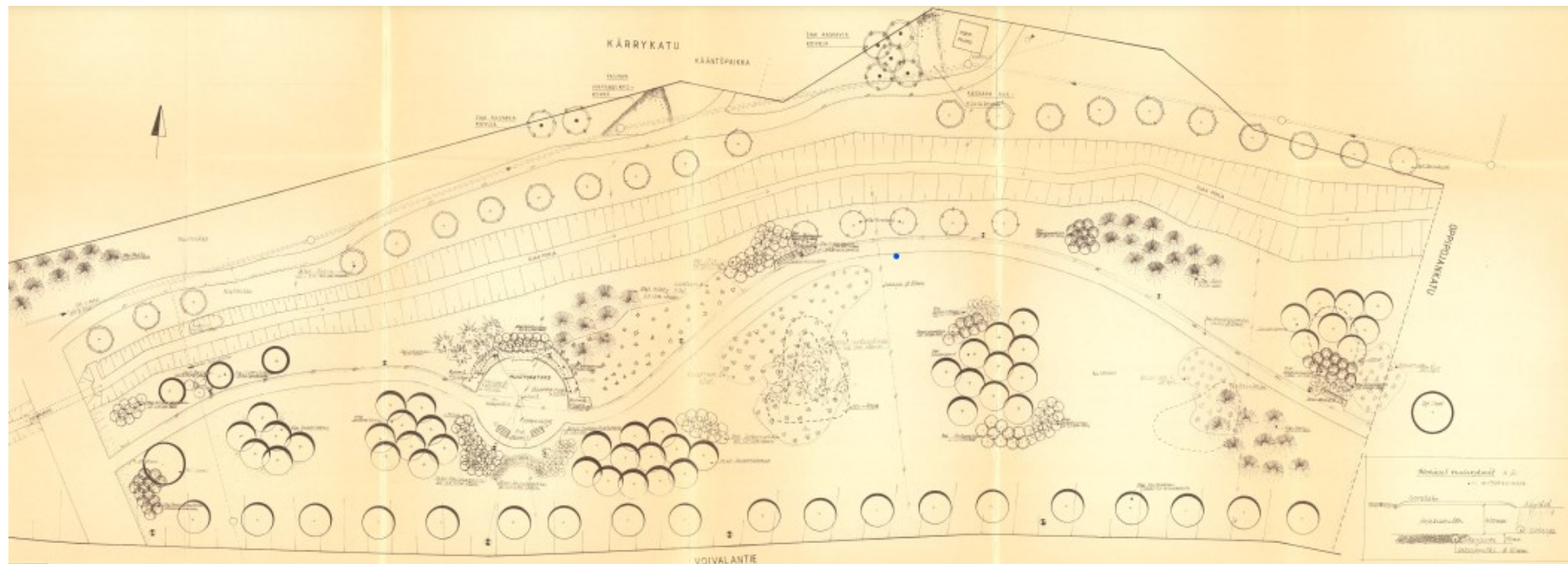
Veteraanipuiston pohjoispuoli:

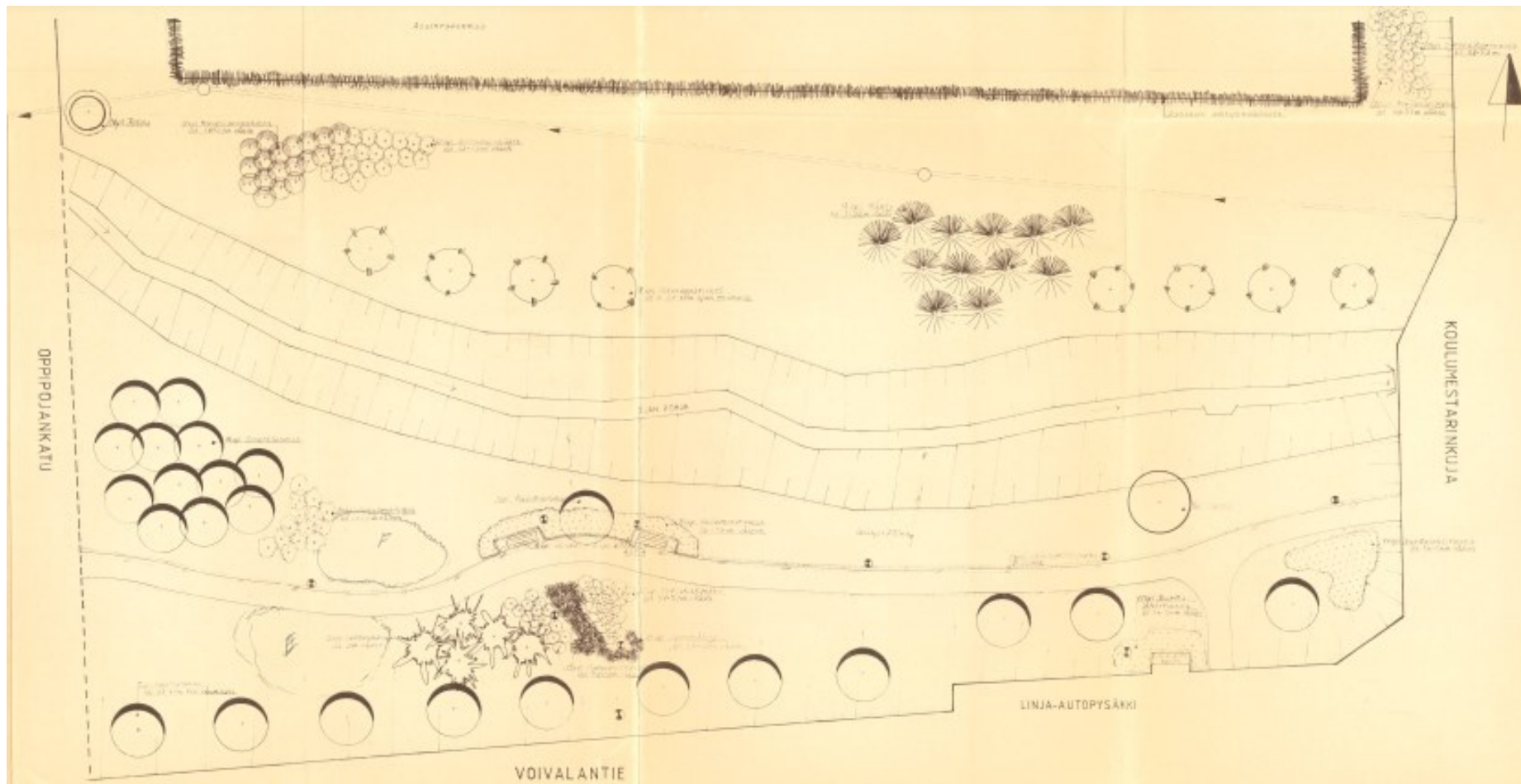
15. Veteraanipuiston pohjoispuolelle istutetaan lisää puita ja pensaita suojaamaan puistoa pohjoistuulilta sekä 110-tien melulta ja ilmansaasteilta.
16. Ojan yli suunnitellaan silta poikittaiskulkua varten ja uoman katselua varten.
17. Ojauoman pohjoisreunalle toteutetaan perinnebiotooppi kuiva keto jättämällä ruoho leikkaamalla karttaan rajatuilta alueilta ja niittämällä sitä kerran vuodessa loppukesällä.
18. Ojan reunalle toteutetaan kiemurteleva hakepolku, joka jatkuu niityn läpi yhdistyen katualueelle.

Hulevesien hallinta puiston läpi kulkevassa ojauomassa:

19. Yleissuunnitelmassa otetaan huomioon ojauomaan sijoitettavat matalat luonnonkiviaineksella toteutettavat pohjapadot.
20. Pohjapadot suunnitellaan yhteistyössä Kaarinan ympäristönsuojelun kanssa Ladjakoskenpuron vesienhallinnan PILOT-hankkeessa ja niitä suunnitellaan 3–5 kpl Veteraanipuiston varrelle. Lisäksi omaan suunnitellaan lisättävän luonnonkiviä pieninä ryhminä tuomaan ojaan luonnollista purotunnelmaa.

21. Ensimmäinen luonnonkivistä toteutettu pohjapato muodostaa kosteikon puiston länsipuolelle ennen jalankulkusiltaa. Toinen kynnys sijoitetaan Veteraanipuiston keskivaiheille ylimentosillan kohdalle. Kolmas pieni pohjapato sijoitetaan Veteraanipuiston itäpäätyyn. Vedenpinta pidetään liikkeellä, jotta vesi virtaa eteenpäin jatkuvasti. Pohjapatojen tarkoitus on vain hidastaa hulevesien virtaamaan keskustasta runsailla sateilla. Lisäksi uomaan johdettavien hulevesiputkien kohdille ja ojan alajuoksulle tehdään uoman reunoille kiviverhous eroosiosuojaukseksi.

LAHJAKIRJA

Tällä lahjakirjalla lahjoitamme Kaarinan kaupungille 10 kpl historiallisia ruusuja rosariumin perustamista varten liitteessä mainituin erityisperusteluin.

Kaarinassa 31.12.1992

Kaarina-Seura ry

Touko Aaltonen
puheenjohtaja

Anja Aalto
sihteeri

Lahjakirjan liite

LAHJOITETTAVAT RUUSUT

1. Vanhin ruusuista, **Rosa gallica 'Officinalis'**, on määritetty vuosille 1100–1300. Historiantutkijoiden mukaan Kaarinassa oli jo tuolloin vakinaista kiinteää asutusta. Tuon ajan kylien määrän tutkijat arvioivat 58:ksi. Nämä kaikki eivät kuitenkaan enää kuulu nykyiseen Kaarinaan. Myös Kuusiston piispanlinnan rakennustyöt käynnistyivät tuolloin.
2. Toinen ruusu, **Rosa gallica 'Rosa Mundi'**, on määritetty 1300-luvulle ja siitä tulee Kaarinan virallisen perustamisajankohdan nimikkoruusu (vanhin maininta asiakirjassa vuonna 1309).
3. Kolmas ruusu, **Rosa centifolia muscosa alba**, on myös 1300-luvulta ja nimetään Pyhän Kaarinan kirkon nimikkoruusuksi. Kirkko mainitaan ensimmäisen kerran edellä kerrotussa asiakirjassa vuonna 1309.
4. Neljäs ruusu, **Rosa alba 'Maxima'**, nimetään 1400-luvun alussa tapahtuneille paikallishallinnon ja oikeudenhoidon alan mullistaville muutoksille. Silloin perustettiin maahan uudet kihlakunnat aatelisine kihlakunnantuomareineen ja muodostettiin uudet hallintopitäjät nimismiehineen ja verokunnat lukumiehineen.
5. Viides ruusu, **Rosa alba 'Maiden's Blush'**, nimetään Kuusiston piispanlinnalle, joka oli valtakunnan vahvimpia. Piispojen valtakausi Kuusistossa päättyi vuonna 1522. Linna purettiin Kustaa Vaasan määräyksestä vuonna 1528.
6. Kuudes ruusu, **Rosa pimpinellifolia 'Poppius'**, nimetään nimikkoruusuksi Kaarinan 1700- ja 1800-luvun käsityöläisille ja torppareille.
7. Seitsemäs ruusu, **Rosa centifolia muscosa**, nimetään nimikkoruusuksi Ruotsi-Suomen ruotujakolaitokselle ja Kuusiston everstinvirkatalolle. Virkatalo valmistui vuonna 1738 ja se käsitti kaiken kaikkiaan yli 30 rakennusta.
8. Kahdeksas ruusu, **Rosa centifolia 'Parvifolia'**, nimetään nimikkoruusuksi säätyläisille, jotka omistivat 1700- ja 1800-luvulla huomattavasti maata Kaarinassa. Heidän osuuttaan pitäjämme historiallisessa kehityksessä on syytä korostaa monestakin syystä. Maatalouden kehitys levisi säätyläisten välityksellä. Heidän osuutensa oli myös merkittävä kunnan hallinnossa, kirjasto- ja seuratoiminnassa sekä kansakoulujen tukemisessa lahjoituksin.

9. Yhdeksäs ruusu, **Rosa damascena 'York and Lancaster'**, nimetään nimikkoruusuksi Lemun taistelulle 19.-20.6.1808.

10. Kymmenes ruusu, **Rosa damascena 'Rose de Province'**, nimetään nimikkoruusuksi monisatavuotiselle kaarinalaiselle kulttuurihistorialle.

Kaarina-seura lahjoittaa nämä kymmenen nimikkoruusua Kaarinan kaupungille korostamaan Kaarinan pitäjän pitkää kulttuurihistoriaa. Koska lahjoitusajankohta on talvi, lupaamme istuttaa ruusut keväällä asianmukaisin seremonioin. Toivomme voivamme keskustella ruusujen istutuspaikasta alkuvuoden aikana kaupunginpuutarhurin ja mahdollisesti muiden kaupungin puistotoimesta vastaavien kanssa.

POIKKILEIKKAUS A1-A1

- Suuri lehtipuu
- Keskikokoinen lehtipuu
- Pieni lehtipuu tai suuri pensas
- Kukkiva lehtipuu
- Keskikokoinen havupuu
- Pieni lehtipuu
- Erikoispensas
- Ruususpensas
- Olemassaolevat lehti- ja havupuut
- Säilytettävä pensasalue
- Puruoma ja reunat
- Luonnon ketaoalue
- Kosteikko perennat
- Perennaryhmä
- Niittyalue
- Pensasalue
- Kokopuu kuorikate
- Perustettava polku, punainen murske
- Perustettava polku, kokopuuhaake
- Suunnittelualan raja
- Ruusualueiden infotaulut ja portin opastaulu
- Ruusupuorti puistoon
- Olemassaoleva penkki
- Roska-astia
- Valaisin
- Lipputanko
- Sähkömuuntaja puuverhoilu
- Cison contea pöytäpenkki aurinkosuojalla
- Casleo senior tai TWB istuinpenkki käsiinoilla
- Bojon S aurinkopotouli
- Break penkkipöytäyhdistelmä
- Corten teräs istutusastia iso ja pieni
- Lena SM puun ympäryspenkki
- Paviljonki
- Metallikaide rumpusiltaan
- Kaarisilta puron yli
- Matala suora silta puron yli
- Puuportaat
- Pohjapato puroon
- Suuria pulteri kiviä

VETERAANIPUISTO MATERIAALILUETTELO

Kaluste/varuste	Välimittaja	malli	Mitat	Materiaaliväri	Määrä
Paviljonki 18m²	Palmako Lemeks group	Betty PALMAPA-5546	551x551x346	Kaluste ruskea pusu, katto musta	1
Istuinpenkki posella käsiinoilla	Eipac, Casleo -sarja	Casleo Senior TW	1800x600x96	Metalli tummanharmaa, lämpökäsittely menty	2
Istuinpenkki käsiinoilla	Eipac, Casleo -sarja	Casleo TWB	1800x600x96	Uharmaa lämpökäsittely menty	7
Puun ympäryspenkki	Eipac, City Design, Lena -sarja	Lena SM	1573x675x430	Metalli Uharmaa	2
Aurinkosuojaja	Eipac, City Design, Cison -sarja	Cison contea C	2000x2096	Metalli Uharmaa, lämpökäsittely menty	1
Penkkipöytä yhdistelmä	Eipac, City Design, Casleo -sarja	Break TW	750x435	Metalli Uharmaa, lämpökäsittely menty	3
Aurinko lepouli	Eipac, City Design, Bojon -sarja	Bojon S	1835x800x780	Metalli Uharmaa, lämpökäsittely menty	4
Istutusastia iso	Haveno, Corten teräs	Kartio jalalla	e 1500x800	Punaruskea	7
Istutusastia pieni	Haveno, Corten teräs	Kartio jalalla	e 1000x800	Punaruskea	6
Silta puron yli	Puurakenneleimä	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaluste Uharmaat	1
Yläkuku puron yli	Puurakenneleimä	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaluste Uharmaat	1
Portaat	Puurakenneleimä	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Puunsuojakäsittely laatta	1
Valaisintolppa	Airam	Atlas	4-5m	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	31
Roska-astia	Lehtovuori, City -sarja	City 100 hygienisa tuhkakätkällä	400x400x700	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	2
Kaide rumpusiltaan	Kaidevälimittaja, Tattamo Ky	Tietaan mitoituksena	10 000x1200x2000	Metalli, tumman harmaa RAL 7021 Blackgrey	2

Kasvualustat ja materiaalit

Materiaali toimittaja	Liiketoiminta	Mitat	Väri	Määrä
Riippuvan maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 5-6,5	-	Tarvittavan m³ mukaan
Neutraalin maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 6-7	-	Tarvittavan m³ mukaan
Hevoisen lanta	Hevostallilta	Kompostoitua turvetta	-	Tarvittavan m³ mukaan
Reunakivi paviljonki ja nurten oleskelualue	Ruusu suorareunakivi	Granitti rk R80 h=250	800x80x250	harmaa
Kivimurske polkujen pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Punertava Uhtun murske	Murske e 0-11 mm	punertava
Puuhaake polkujen pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Kokopuuhaake	-	-
Pohjapato puroon	Kivinekeet urakointijalta	Rakennetaan paikalla	Kivaines e 50-400	-
Suuret kivet puroon	Kivinekeet urakointijalta	Asetetaan paikalla	Pulterit e 400-500	-

Kaavio/kuva	Mittakaava
Kaarinan keskusta	1:5000
Puiston yleissuunnittelu	Yleissuunnitelma
Suunnittelun sisältö	Yleissuunnitelma + materiaaliluettelo
VETERAANIPUISTO	1:400
Kaarinan kaupunki	ETRS-GK23
Suunnittelun tekijä/organisaatio/ajankohta	Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024
Suunnittelun tekijä/organisaatio/ajankohta	VIHER

KASVILLISUUSLUETTELO VETERAANIPUISTO

Puut	Kasvin nimi		Istutustiheys cm, kpl/m2	Taimityyppi	Taimikoko	Määrä kpl	Erytishuomiot
Acko	<i>Acer komarovii</i>	koreanperhosvaahtera	Suunnitelman muk.	pa	80-100	5	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta. Erikoistaimi; saatavuus Mustila, Muhevainen tai VakkaTaimi. Ei tee siemeniä.
Acpl	<i>Acer platanoides</i>	metsävaahtera	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	2	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Acta	<i>Acer tataricum</i>	tataarivaahtera	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	100-150	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta
Actr	<i>Acer triflorum</i>	huntuvaahtera	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	80-100	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta. Erikoistaimi; saatavuus Mustila tai VakkaTaimi
Algl qu	<i>Alnus glutinosa f. quercifolia</i>	tammenlehtileppä	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	5	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Cabe	<i>Carpinus betulus</i>	euroopanvalkopyökki	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Ceja	<i>Cercidiphyllum japonicum</i>	pikkulehtikatsura	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	150-200	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Crme 'PS'	<i>Crataegus x media 'Paul's Scarlet'</i>	ruusuorapihlaja	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	6	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Frex	<i>Fraxinus excelsior</i>	lehtosaarni	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 6-8	1	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Mako 'VR'	<i>Magnolia kobus var. borealis 'Vanha Rouva'</i>	japaninmagnolia	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	80-100	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi. Maanpeitekasvi juuriston suojaksi esim.peittokurjenpolvi
Mapu 'A'	<i>Malus Purpurea</i> - Ryhmä 'Aamurusko'	koristeomenapuu	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	4	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Mapu 'K'	<i>Malus Purpurea</i> - Ryhmä 'Kirjailija'	koristeomenapuu	Suunnitelman muk.	at, yp+rn	rym 4-6	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Mapu 'R'	<i>Malus Purpurea</i> - Ryhmä 'Rixi'	koristeomenapuu	Suunnitelman muk.	at, yp+rn	rym 4-6	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Prsa	<i>Prunus sargentii</i>	rusokirsikka	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 10-12	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi. Hankitaan omajuurisena.

PrsaR 'A'	<i>Prunus sargentii</i> -Ryhmä 'Accolade'	koristekirsikka	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi Hankitaan omajuurisena.
Pima	<i>Picea mariana</i>	mustakuusi	Suunnitelman muk.	pa	80-100	3	2 pistetuenta + kastelupussi
Piab 'M'	<i>Picea abies</i> 'Meilahden kartio'	kartiometsäkuusi	Suunnitelman muk.	pa	80-100	3	2 pistetuenta + kastelupussi
Pipu 'FA'	<i>Picea pungens</i> 'Fat Albert'	siniokakuusi	Suunnitelman muk.	pa	80-100	10	2 pistetuenta + kastelupussi
Ptrh	<i>Pterocarya rhoifolia</i>	japaninsiipipähkinä	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 12-14	2	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi. Erikoistaimi: Muhevainen, Vakka-taimi.
Quro 'F'	<i>Quercus robur</i> 'Fastigiata'	kartiotammi	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 12-14	3	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Quro	<i>Quercus robur</i>	metsätammi	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 12-14	1	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Saca	<i>Salix caprea</i>	raita	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	siirtotaimi	6	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi. Luonnonkasvi, voidaan siirtää omalla maalla.
Saru 'L'	<i>Salix x rubens</i> 'Lasipalatsi'	isoriippasalava	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	150-250	2	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Soul 'D'	<i>Sorbus ulleungensis</i> 'Dodong'	tuurenpihlaja	Suunnitelman muk.	at, yp+rn	rym 4-6	4	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Tico	<i>Tilia cordata</i>	metsälehmus	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 4-6	2	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Tivu	<i>Tilia x vulgaris</i>	puistolehmus	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 12-14	1	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi
Tsca	<i>Tsuga canadensis</i>	kanadanhemlokki	Suunnitelman muk.	at	120-140	7	2 pistetuenta + kastelupussi. Kasvaa leveäksi n.2-3m
Ulla	<i>Ulmus laevis</i>	kynäjalava	Suunnitelman muk.	pa, yp+rn	rym 12-14	2	jyrsijäsuoja+ 2 pistetuenta + kastelupussi

at= astiataimi
pa= paakkutaimi
yp= yksittäispuu
rn= runkonostettu
rym= rungonympäryys

Pensaat	Kasvin nimi		Istutustiheys cm, kpl/m2	Taimityyppi	Taimikoko	Määrä kpl	Erityishuomiot
Eual 'CF'	<i>Euonymos alatus</i> 'Chicago Fire'	pallesorvarinpensas	100	at	30-50	3	2m korkea, upea syysväri
Hypa 'Mf'	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Magical fire'	syysshortensia	100	at	50-70	5	1,2m korkea
Hypa 'Bs'	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Bombshell'	syysshortensia	150	at	50-70	10	1,5-2m korkea
Hypa 'Bb'	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Bobo'	syysshortensia	100	at	50-70	10	1m korkea
Hypa 'WR'	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Wim's Red'	syysshortensia	100	at	50-70	17	1,2 m korkea
Hypa 'M'	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Mustila'	syysshortensia	200	at	50-70	13	2-3m korkea
Jure	<i>Juniperus communis</i> 'Repanda'	lamokataja	1kpl/m2	at	30-50	53	0,5 m korkea, peittopensas.
Juco 'J'	<i>Juniperus communis</i> 'Jääkäri'	pilarikataja	80	pa	50-100	19	2m korkea, hidaskasvuinen. Hongiston taimisto.
Lobe 'S'	<i>Lonicera x bella</i> 'Sakura'	sirokuusama	100	at	50-70	6	2m korkea
Rigl	<i>Ribes glandulosum</i>	lamoherukka	2kpl/m2	at	15-30	70	0,3-0,5m korkea, peittopensas
RhTi 'HU'	<i>Rhododendron Tigerstedtii</i> -Ryhmä 'Helsinki University' FinE	marjatanalppiruusu	70	at	30-50	4	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhTi 'AT'	<i>Rhododendron Tigerstedtii</i> -Ryhmä 'Axel Tigerstedt' FinE	marjatanalppiruusu	70	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhSm 'K'	<i>Rhododendron Smirnowii</i> -Ryhmä 'Kristiina' FinE	smirnowinalppiruusu	70	at	30-50	2	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhSm 'U'	<i>Rhododendron Smirnowii</i> -Ryhmä 'Unelma' FinE	smirnowinalppiruusu	70	at	30-50	2	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhYa 'K'	<i>Rhododendron Yakushimanum</i> - Ryhmä 'Kullervo' FinE	yakushimanalppiruusu	50	at	30-50	3	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhLi 'RL'	<i>Rhododendron Lights</i> -Ryhmä 'Rosy Lights'	revontuliatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi

RhLi 'LL'	<i>Rhododendron Lights</i> -Ryhmä 'Lemon Lights'	revontuliatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhLi 'ML'	<i>Rhododendron Lights</i> -Ryhmä 'Mandarin Lights'	revontuliatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhLi 'GL'	<i>Rhododendron Lights</i> -Ryhmä 'Golden Lights'	revontuliatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhLi 'NL'	<i>Rhododendron Lights</i> -Ryhmä 'Northern Lights'	revontuliatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhKH 'O'	<i>Rhododendron Knap Hill</i> -Ryhmä 'Onnimanni' FinE	puistoatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhKH 'T'	<i>Rhododendron Knap Hill</i> -Ryhmä 'Tarleena' FinE	puistoatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhKH 'I'	<i>Rhododendron Knap Hill</i> -Ryhmä 'Illusia' FinE	puistoatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhKH 'A'	<i>Rhododendron Knap Hill</i> -Ryhmä 'Adalmina' FinE	puistoatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhGh 'A'	<i>Rhododendron Ghent</i> -Ryhmä 'Aamurusko' FinE	gentinatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
RhGh 'K'	<i>Rhododendron Ghent</i> -Ryhmä 'Kullannuppu' FinE	gentinatsalea	60	at	30-50	1	omaan ryhmään, happaman maan kasvi
Piab 'N'	<i>Picea abies</i> 'Nidiformis'	pesäkuusi	100	at	20-30	10	1m korkea
Phop 'LR'	<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Lady in Red'	purppuraheisiangervo	100	at	30-50	9	1,5m korkea
Pipu 'G'	<i>Pinus pumila</i> 'Glauca'	pensassembra	100	at	30-50	3	1,5m korkea, erittäin hidaskasvuinen
Spbe 'L'	<i>Spiraea beauverdiana</i> 'Lumikki' FinE	verhoangervo	5kpl/m2	at	30-50	45	0,5m korkea, peittopensas
Spja 'L'	<i>Spiraea japonica</i> 'Little Princess' FinE	keijuangervo	4kpl/m2	at	30-50	52	0,8m korkea, peittopensas
Spde	<i>Spiraea densiflora</i>	rinneangervo	3kpl/m2	at	30-50	30	1m korkea
Spja 'O'	<i>Spiraea japonica</i> 'Odensala' FinE	loistoangervo	3kpl/m2	at	30-50	93	0,9m korkea
Spja 'G'	<i>Spiraea japonica</i> 'Goldflame'	keltajapaninangervo	4kpl/m2	at	30-50	26	0,6-0,9m korkea, peittopensas

Syvu 'Annala'	<i>Syringa vulgaris</i> 'Annala'	jalosyreeni	150	at	70-100	5	2-3m korkea, Hongiston taimiston suomalainen syreeni
Syvu 'Pilvi'	<i>Syringa vulgaris</i> 'Pilvi'	jalosyreeni	150	at	70-100	5	2-3m korkea, Hongiston taimiston suomalainen syreeni
Syvu 'Roosa'	<i>Syringa vulgaris</i> 'Roosa'	jalosyreeni	150	at	70-100	5	2-3m korkea, Hongiston taimiston suomalainen syreeni
Syvu 'Roihu'	<i>Syringa vulgaris</i> 'Roihuvuori'	jalosyreeni	150	at	70-100	5	2-3m korkea, Hongiston taimiston suomalainen syreeni
Syvu 'Tuoma'	<i>Syringa vulgaris</i> 'Tuomarinkylä'	jalosyreeni	150	at	70-100	5	2-3m korkea, Hongiston taimiston suomalainen syreeni

Perennat	Kasvin nimi	Istutustiheys cm, kpl/m2	Taimityyppi	Taimikoko	Määrä kpl	Erityishuomiot
	<i>Ajuga reptans</i>	rönsyakankaali	25 cm / 16kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan talvivihreä maanpeiteperenna
	<i>Aruncus aethusifolius</i>	pikkutöyhtöangervo	25 cm / 16kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan 20-30cm korkea tupas, kermavalkoiset röyhykukinnot, oranssipunainen syysväri.happamaan maahan.
	<i>Artemisia ludoviciana</i>	hopeamaruna	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan välikasvi rauhoittamaan näkymiä
	<i>Astilbe chinensis</i>	kiinanjaloangervo	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan matalahko angervo, soveltuu myös happamaan maahana
	<i>Aubrieta x cultorum</i>	tarharistikki	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan maanpeiteperenna
	<i>Cerastium tomentosum</i>	hopeahärkki	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan maanpeiteperenna
	<i>Delphinium Belladonna -Ryhmä</i>	jaloritarinkannus	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan korkea lannoitusta vaativa ryhmäperenna
	<i>Dianthus plumarius</i>	sulkaneilikka	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan reunaperenna
	<i>Echinacea purpurea</i>	kaunopunahattu	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan lannoitusta vaativa ryhmäperenna, jaetaan säännöllisesti
	<i>Epimedium x rubrum</i>	tarhavarjohiippa	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan alppiruusujen alle happamaan maahan.
	<i>Geranium x cantabrigiense</i>	peittokurjenpolvi	6 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan peittoperenna
	<i>Geranium himalayense x pratense</i>	loistokurjenpolvi	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan keskikorkea
	<i>Geranium macrorrhizum</i>	tuoksukurjenpolvi	3 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan peittoperenna omaan ryhmään
	<i>Geranium endressii</i>	espanjankurjenpolvi	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan keskikorkea
	<i>Geranium sanguineum v. striatum</i>	neidonkurjenpolvi	35 cm / 8kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan 10 cm korkea maanpeittäjä, vaaleanpunainen kukinto.
	<i>Geum coccineum</i>	tulikellukka	36 cm / 8kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan peittoperenna

<i>Paeonia lactiflora</i> 'Sarah Bernhardt'	kiinanpioni	1kpl/m2	at	1,6 litra	ohjeen mukaan	yksittäiskasvi, juurakko istutetaan pintaan
<i>Phlox subulata</i>	sammalleimu	4 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan	maanpeiteperenna reunaan
<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>sullivantii</i>	sädepäivänhattu	6-8 kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan	50-70 cm korkea, oranssinkeltainen kukinto heinäkuusta pakkasiin. uudesti istutetaan 3-4 v välein.
<i>Sedum spectabile</i> x <i>telephium</i> 'Matrona'	komeamaksaruoho	35 cm / 8kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan	25-40cm korkea, tumman ruusunpunainen kukinto elokuusta pakkasten tuloon. Houkuttelee pölyttäjiä.
<i>Stachys byzantina</i>	nukkapähkämö	35 cm / 11kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan	20-30cm korkea nukkainen harmaa lehdistö, kukkivana 40cm
<i>Waldsteinia ternata</i>	rönsyansikka	35 cm / 8kpl/m2	at	0,5 litra	ohjeen mukaan	10-20cm, ainavihanta, suikertava rönsy. keltainen kukinto.

Kosteikkoperennat	Kasvin nimi	Istutustiheys cm, kpl/m2	Taimityyppi	Taimikoko	Määrä kpl	Erityishuomiot	
	<i>Caltha palustris</i>	rentukka	40cm/ 6kpl/m2	at	0,5 litra	10	40 cm, oranssinkeltainen kevätukukka.
	<i>Iris pseudacorus</i>	keltakurjenmiekkä	50cm/ 4kpl/m2	at	1,1 litra	8	1m, keltainen kesäukukka
	<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi	40cm/ 8kpl/m2	at	0,5 litra	10	50cm, keltainen alkukesän ukukka
	<i>Lythrum salicaria</i>	pohjanrantakukka	40cm/ 6kpl/m2	at	0,5 litra	10	80cm, pinkki loppukesän ukukka
	<i>Molinia caerulea</i>	siniheinä	40cm/ 6kpl/m2	at	0,5 litra	12	50cm, täydennyskasvi
	<i>Silene dioica</i>	puna-ailakki	40cm/ 11kpl/m3	at	0,5 litra	10	40cm, pinkki alkukesän ukukka
	<i>Veronica longifolia</i>	rantatädyke	35 cm / 8kpl/m2	at	0,5 litra	15	50cm, siniliila keskikesän ukukka

Köynnökset

Hyan	<i>Hydrangea anomala subsp.petiolaris</i>	köynnöshortensia	Suunnitelman muk.	at	30-50	2	Hidas kasvuunlähtö, suojataan jäniksiltä 1m korkeuteen

at= astiataimi
pa= paakkutaimi
yp= yksittäispuu
rn= runkonostettu
rym= rungonympäryys

HUOMIO:

Istutuksissa noudatetaan ensisijaisesti mainittuja istutustiheyksiä, mutta tarvittaessa niitä voi muuttaa.

Määrät (pinta-ala) tarkistetaan mitattaessa suunnitelma maastoon.

Puiden taimet suojataan jyrjäsuojalla ja jäniksiltä vähintään 1,2 metrin korkeuteen.

Erikoistaimet hankitaan siihen soveltuvalta taimitoimittajalta.

Taimien tulee olla laadultaan vähintään Viherystöliitto Ry:n julkaisun 65 (2019) "Puiden taimilaatuvaatimukset" mukaisia.

Perennalajit ovat ohjeelliset ja määrät suunnitellaan erikseen tehtävän yksityiskohtaisen perennasuunnitelman mukaan.

Paviljongin ympäristön perennat valitaan tukemaan menneen ajan tunnelmaa ja täydentämään ruusualueiden romanttista henkeä.

Kosteikkoperennat istutetaan 3-5 kpl ryhmissä siten, että korkeammat perennat istutetaan lähemmäs puroa kuin matalammat perennat.

Kasvualustan hankinnassa noudatetaan InfraRYL2022 ja työohjeen antamia ohjeita.

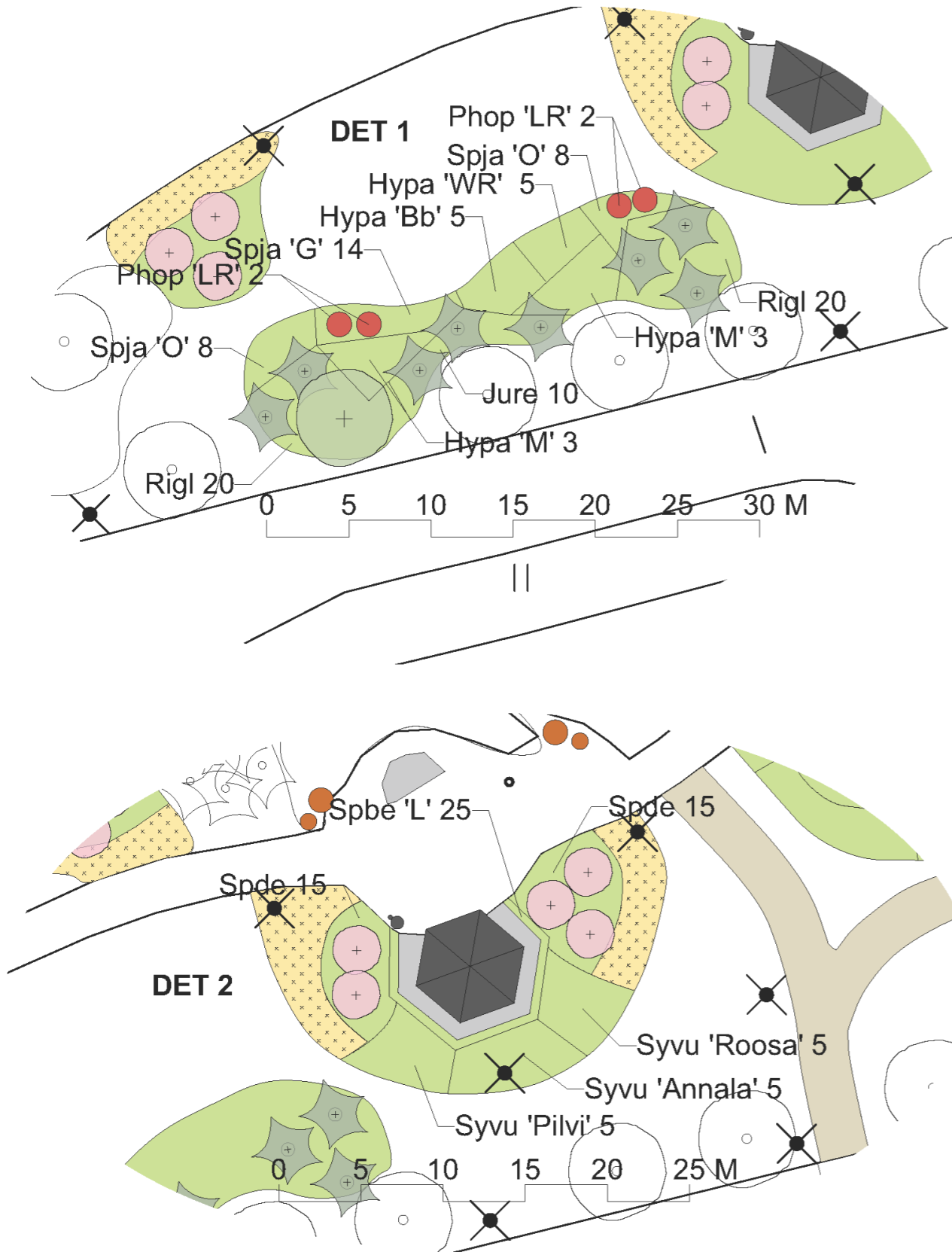
VETERAANIPUISTO MATERIAALILUETTELO

Kaluste/varuste	Valmistaja	Malli	Mitat	Materiaali/väri	Määrä
Paviljonki 18m ²	Palmako Lemeks group	Betty PALMAPA-5546	551x551x346	Kaiteet ruskea puu, katto musta	1
Istuinpenkki puisilla käsinojilla	Elpac, Casteo -sarja	Casteo Senior TW	1800x660x896	Metalli tummanharmaa, lämpökäsitelty mänty	2
Istuinpenkki käsinojilla	Elpac, Casteo -sarja	Casteo TWB	1800x660x896	t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	7
Puun ympärys penkki	Elpac, City Design, Lena -sarja	Lena SM	1573x675x430	Metalli t.harmaa	2
Aurinkosuoja pöytäpenkki	Elpac, City Design, Cison -sarja	Cison contea C	2000x2096	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	1
Penkipöytä yhdistelmä	Elpac, City Design, Casteo -sarja	Break TW	750x435	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	3
Aurinko lepotuoli	Elpac, City Design, Bojon -sarja	Bojon S	1635x600x780	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	4
Istutusastia iso	Haveno, Corten teräs	Kartio jaloilla	ø 1500x800	Punaruskea	7
Istutusastia pieni	Haveno, Corten teräs	Kartio jaloilla	ø 1000x800	Punaruskea	6
Silta puron yli	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaiteet t.harmaat	1
Ylikulku puron yli	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaiteet t.harmaat	1
Portaat	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Puunsuojakäsitelty lauta	1
Valaisintolppa	Airam	Atlas	4-5m	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	31
Roska-astia	Lehtovuori, City -sarja	City 100 hygienia tuhka-astialla	400x400x700	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	2
Kaide rumpusiltaan	Kaidevalmistaja, Taitamo Ky.	Tilataan mittatilauksena	10 000x1200x2000	Metalli, tumman harmaa RAL 7021 Blackgrey	2

Kasvualustat ja materiaalit

Materiaali toimittaja	Lisätietoa	Mitat	Väri	Määrä	
Happaman maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 5-6,5	–	Tarvittavan m ³ mukaan	
Neutraalin maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 6-7	–	Tarvittavan m ³ mukaan	
Hevosien lanta	Hevostallilta	Kompostoitu turvelanta	–	Tarvittavan m ³ mukaan	
Reunakivi paviljonki ja nuorten oleskelualue	Rudus suorareunakivi harmaa	Graniitti rk R80 h=250	900x80x250	harmaa	100 kpl, reunamäärä tarkistetaan
Kivimurske polkujen pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Punertava Uhlun murske	Murske ø 0-11 mm	punertava	Tarvittavan m ³ mukaan
Puuhake polkujen ja rhodoryhmän pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Kokopuuhake	–	–	Tarvittavan m ³ mukaan
Pohjapato puroon	Kiviainekset urakoitsijalta	Rakennetaan paikalla	Kiviaines ø 50-400	–	–
Suuret kivet puroon	Kiviainekset urakoitsijalta	Asetetaan paikalla	Pulterit ø 400-500	–	–

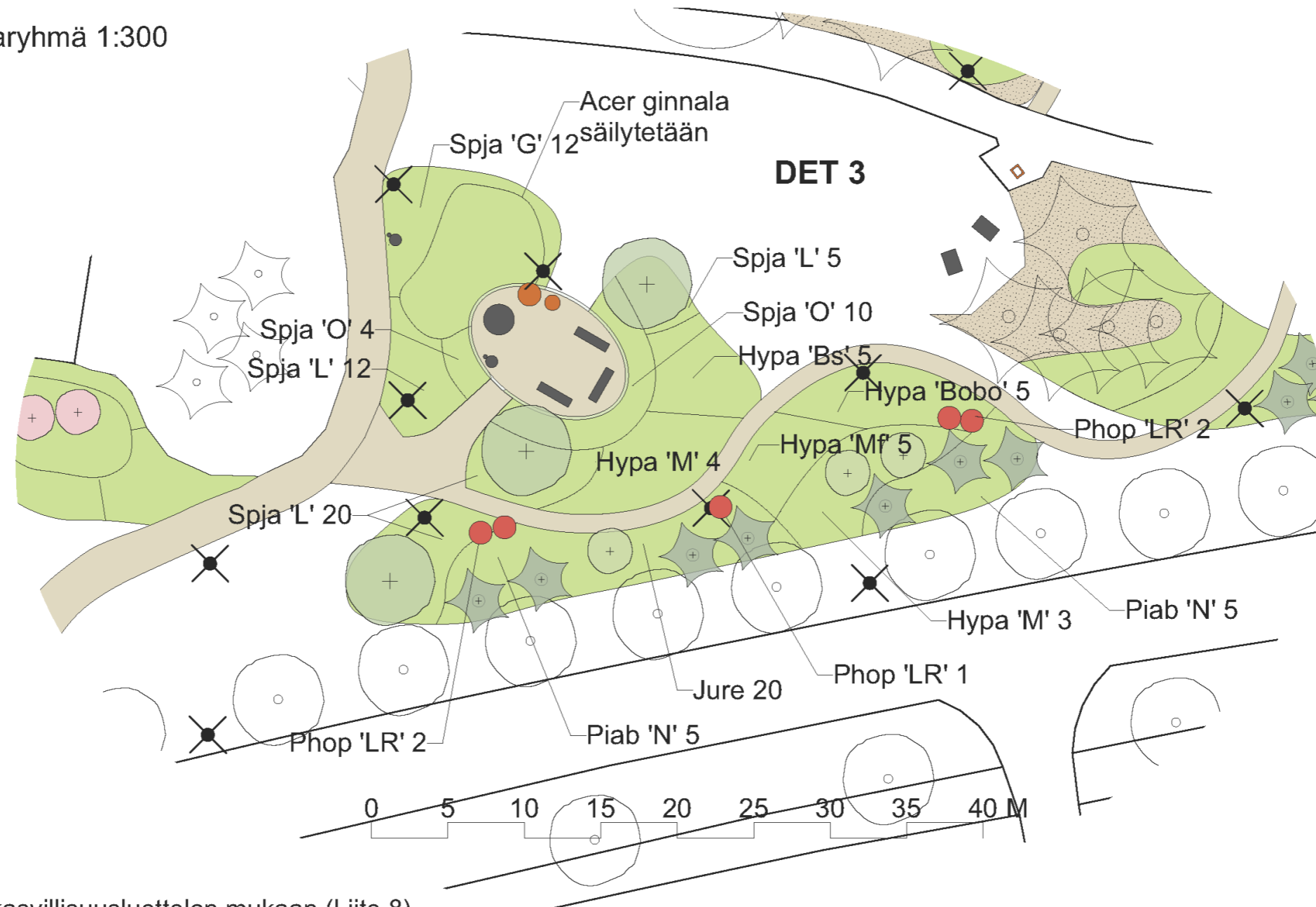
LIITE 9. Detalji 1 ja 2 pensasryhmät 1:300

Istutusalueiden toteutusohjeet

- Kasvien merkintöjen selitteet kasvillisuusluettelon mukaan (Liite 8).
- Istutusryhmän toteuttaminen Infraryl ohjeiden mukaan.
- Detalji 1 kasvialustaksi valitaan happaman maan kasveille soveltuva kasvialusta.
- Detalji 2 kasvialustaksi valitaan normaali kalkittu kasvialusta.
- Kasvialusta nostetaan molemmissa ryhmissä vähintään 50-70 cm nykyisen maan pinnan yläpuolelle kohopenkiksi, joka loivenee reunoilta.
- Detalji 2 perenna-alueen kasvialusta voi olla matalampi eli 20-40 cm.
- Kasvialustan pohjalle levitetään maatonutua hevosenlantaa noin 10-15 cm kerros, jonka päälle levitetään kasvialusta. Lanta toimii ravinnevarastona perennoille ja pensaille.
- Kasvialustan reunat kantataan siistiksi nurmikkoruohojen leviämisen estämiseksi.
- Tarvittaessa istutusalueiden reunoille voi istuttaa matalia maanpeiteperennoja, kuten rönsyansikkaa, peittokurjenpolvea tai tuoksukurjenpolvea.
- Detalji 2. perennat valitaan erikseen tehdyn suunnitelman mukaan. Perennat valitaan perinnepereennoista, jotka tuovat entisen ajan henkeä ryhmään.

Kaupunginosa/kylä Kaarinan keskusta	Viranomaismerkintöjä
Toimenpide Puiston yleissuunnittelu	Piirustustaji Detalji
Suunnittelukohta VETERAANIPUISTO Kaarinan kaupunki	Piirustuksen sisältö Detaljit 1 & 2 pensasryhmät Mittakaavat 1:300
Suunnittelijan nimi, organisaatio ja päiväys Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024 HAMK/ Opinnäytetyö Rakennetun ympäristön ko	Koordinaatisto ETRS-GK23 Suunnittelualue Viheralueet

LIITE 10. Detalji 3 hortensiairyhmä 1:300

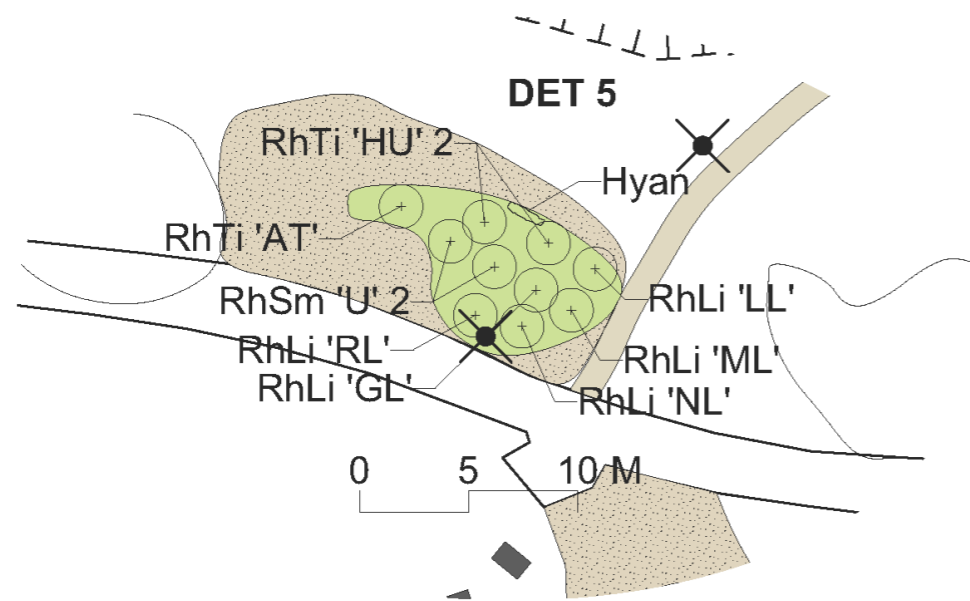
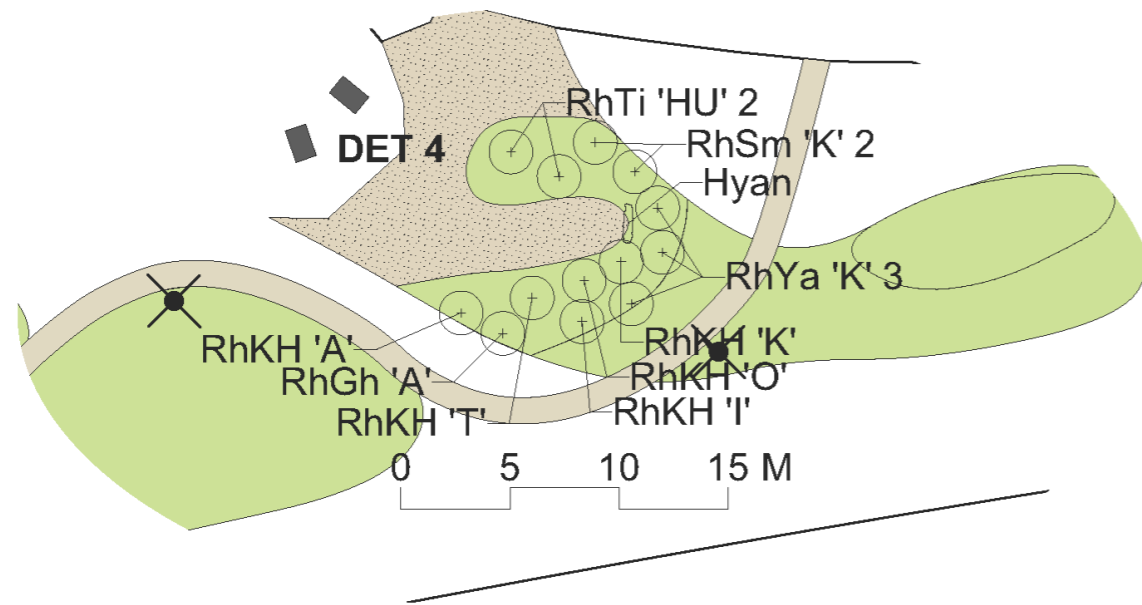
Istutusalueiden toteutusohjeet

- Kasvien merkintöjen selitteet kasvillisuusluettelon mukaan (Liite 8).
- Istutusryhmän toteuttaminen Infraryl ohjeiden mukaan.
- Detalji 3 kasvialustaksi valitaan happaman maan kasveille soveltuva kasvialusta.
- Kasvialusta nostetaan vähintään 50-70 cm nykyisen maan pinnan yläpuolelle kohopenkiksi, joka loivenee reunoilta.
- Kasvialustan pohjalle levitetään maatonututta hevosenlantaa noin 10-15 cm kerros, jonka päälle levitetään kasvialusta. Lanta toimii ravinnevarastona perennoille ja pensaille.
- Kasvialustan reunat kantataan siistiksi nurmikkoruohojen leviämisen estämiseksi.
- Tarvittaessa istutusalueiden reunoille voi istuttaa matalia maanpeiteperennoja, kuten rönsyansikkaa, peittokurjenpolvea tai tuoksukurjenpolvea.

Kaupunginosakylä Kaarinan keskusta	Viranomaismerkintöjä
Toimenpide Puiston yleissuunnittelu	Piirustuslaji Detalji
Suunnittelukohte VETERAANIPUISTO Kaarinan kaupunki	Piirustuksen sisältö Detalji 3 Hortensiairyhmä
	Mittakaavat 1:300
	Koordinaatisto ETRS-GK23
Suunnittelijan nimi, organisaatio ja päiväys Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024 HAMK/ Opinnäytetyö Rakennelun ympäristön ko	Suunnitteluala Viheralueet

LIITE 11. Detaljit 4 ja 5 rhododendron ryhmät 1:300

Istutusalueiden toteutusohjeet

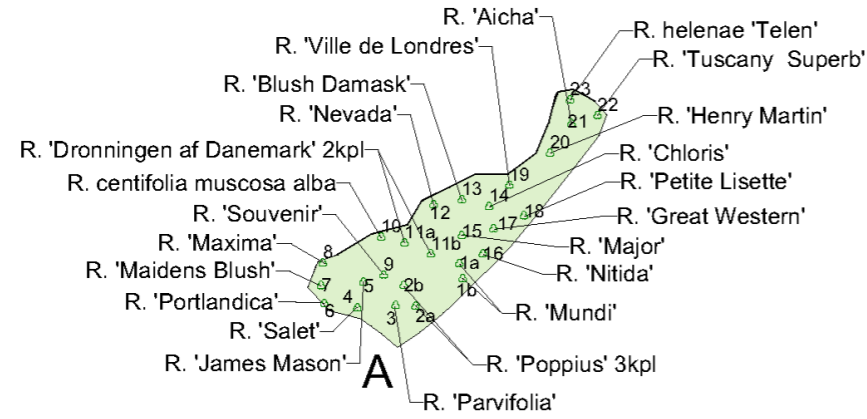
- Kasvien merkintöjen selitteet kasvillisuusluettelon mukaan (Liite 8).
- Istutusryhmän toteuttaminen Infraryl ohjeiden mukaan.
- Detaljien 4 ja 5 kasvualustaksi valitaan happaman maan kasveille soveltuva kasvualusta.
- Kasvualusta nostetaan molemmissa ryhmissä vähintään nykyisestä maanpinnasta 20cm kohopenkiksi, joka loivenee reunoilta.
- Kasvualustan pohjalle levitetään maatonutua hevosenlantaa noin 10-15 cm kerros, jonka päälle levitetään kasvualusta. Lanta toimii ravinnevarastona perennoille ja pensaille.
- Kasvualustan levittämisessä varotaan mäntyjen juuria ja istutuskuopat tehdään varoen.
- Tarvittaessa istutusalueiden reunoille voi istuttaa matalia maanpeiteperennoja, kuten peittolehti tai varjoyrtti.
- Köynnöshortensiat ohjataan puihin kiipeilemään.

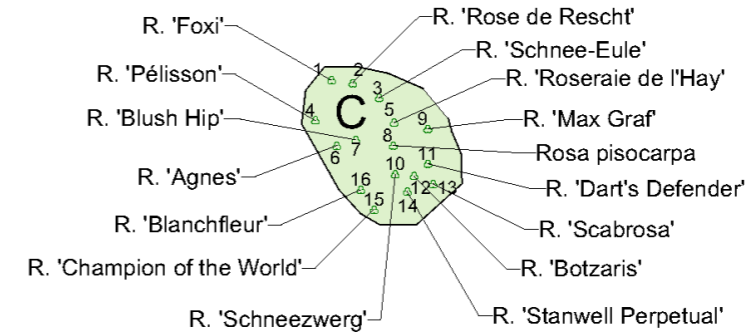
Kaupunginosa/kyliä Kaarinan keskusta	Viranomaismerkintöjä	
Toimenpide Puiston yleissuunnittelu	Piiustusaija Detalji	
Suunnittelukohte VETERAANIPUISTO Kaarinan kaupunki	Piirustuksen sisältö Detaljit 4 & 5 Rhododendron ryhmät	Mittakaavat 1:300
Suunnittelijan nimi, organisaatio ja päiväys Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024 HAMK/ Opinnäytetyö Rakennetun ympäristön ko	Koordinaattio ETRS-GK23 Suunnitteluala Viheralueet	

LIITE 12. Ruusualueet A, B ja C 1:500 (ruusujen nimet ja numerot)

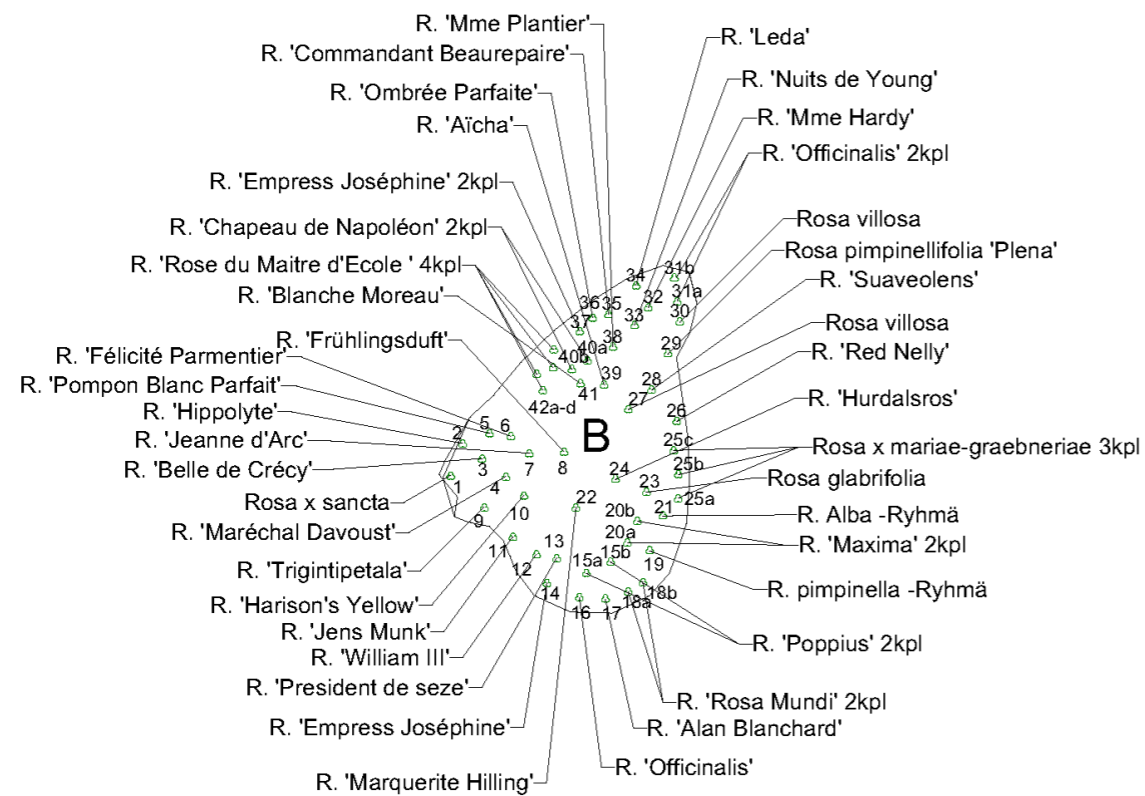
Ruusualue A

Ruusualue C

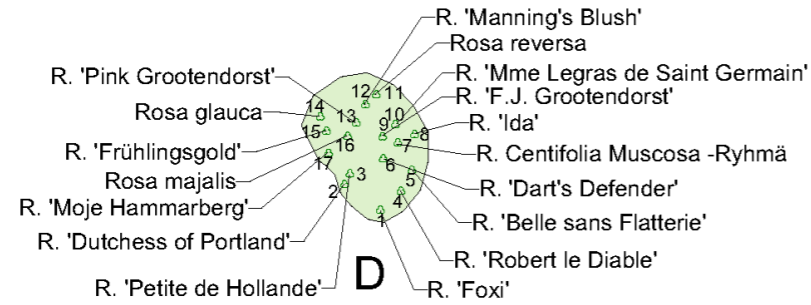
Ruusualue B

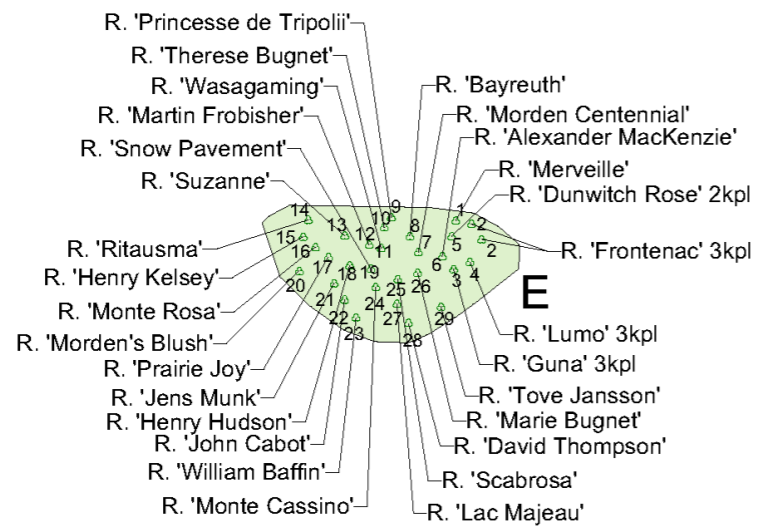
Kaupunginosa/kylä Kaarinan keskusta	Viranomaismerkintä
Toimispide Puiston yleissuunnittelu	Piirustuslaji Detalji
Suunnittelukohte VETERAANIPUISTO Kaarinan kaupunki	Piirustuksen sisältö Ruusualueet A, B ja C ruusujen nimet ja numerot Mittakaavat 1:500
Suunnittelijan nimi, organisaatio ja päiväys Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024 HAMK/ Opinnäytetyö Rakennetun ympäristön ko	Koordinaatisto ETRS-GK23 Suunnittelualue Viheralueet

LIITE 13. Ruusualueet D, E ja F 1:500 (ruusujen nimet ja numerot)

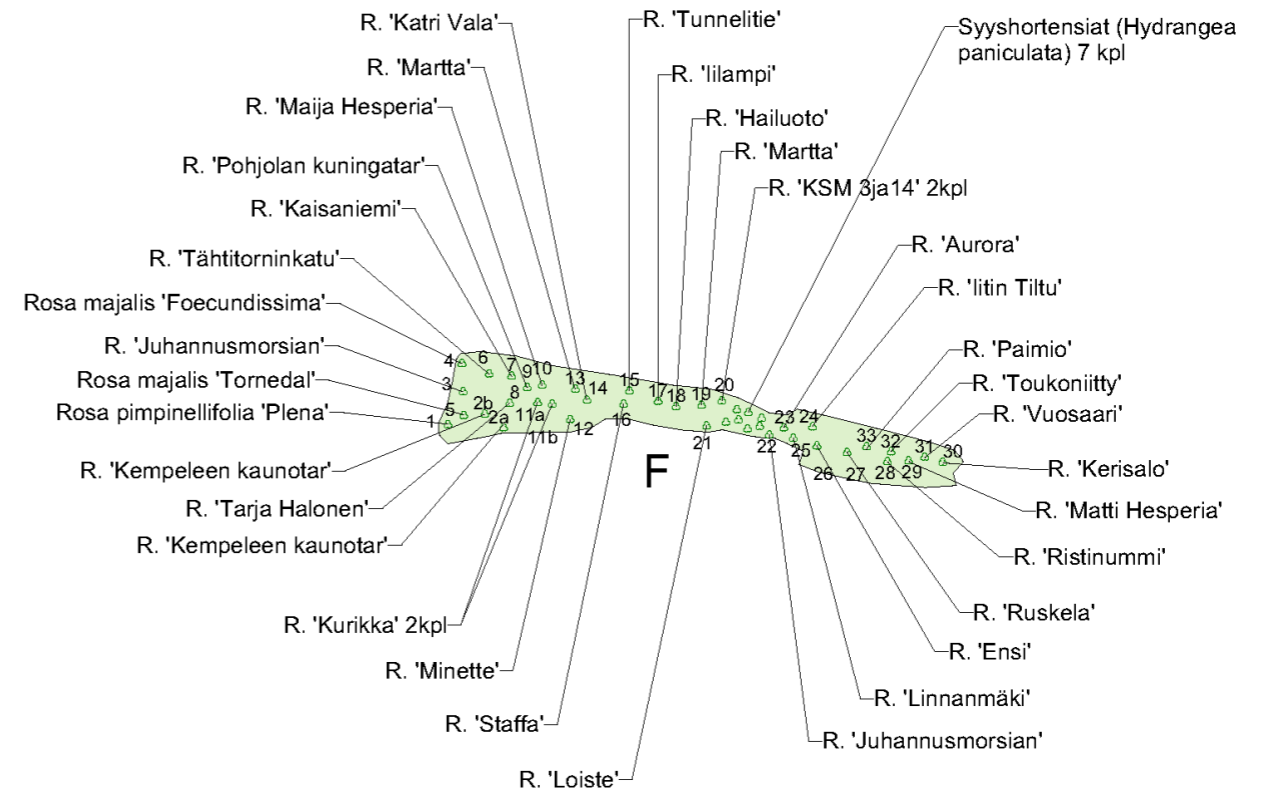
Ruusualue D

Ruusualue E

Ruusualue F

Kaupunginosa/kyliä	Viranomaismerkintöitä
Kaarinan keskusta	
Toimenpide	Piirustustaji
Puiston yleissuunnittelu	Detalji
Suunnittelukohte	Piirustuksen sisältö
VETERAANIPUISTO	Mittakaavat
Kaarinan kaupunki	Ruusualueet D, E ja F 1:500
	ruusujen nimet ja numerot
	Koordinaattijärjestelmä
	ETRS-GK23
Suunnittelijan nimi, organisaatio ja päiväys	Suunnitteluala
Pia Aarnio Kaarina, 20.12.2024 HAMK/ Opinnäytetyö Rakennelun ympäristön ko	Viheralueet

A-alue

A1a	<i>Rosa</i> 'Rosa Mundi' (Gallica-ryhmä)
A1b	<i>Rosa</i> 'Rosa Mundi' (Gallica-ryhmä)
A2a	<i>Rosa</i> 'Poppius' (Pimpinellifolia-ryhmä)
A2b	<i>Rosa</i> 'Poppius' (Pimpinellifolia-ryhmä)
A3	<i>Rosa</i> 'Parvifolia' (Centifolia-ryhmä)
A4	<i>Rosa</i> 'Salet' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
A5	<i>Rosa</i> 'James Mason' (Gallica-ryhmä)
A6	<i>Rosa</i> 'Portlandica' (Portland-ryhmä)
A7	<i>Rosa</i> 'Maiden's Blush' (Alba-ryhmä)
A8	<i>Rosa</i> 'Maxima' (Alba-ryhmä)
A9	<i>Rosa</i> 'Souvenir de Philémon Cochet' (Rugosa-ryhmä)
A10	<i>Rosa centifolia muscosa alba</i>
A11a	<i>Rosa</i> 'Dronningen af Danemark' (Alba-ryhmä)
A11b	<i>Rosa</i> 'Dronningen af Danemark' (Alba-ryhmä)
A12	<i>Rosa</i> 'Nevada' (Puistoruusu-ryhmä)
A13	<i>Rosa</i> 'Blush Damask' (Damascena-ryhmä)
A14	<i>Rosa</i> 'Chloris' (Alba-ryhmä)
A15	<i>Rosa</i> 'Major' (Centifolia-ryhmä)
A16	<i>Rosa nitida</i>
A17	<i>Rosa</i> 'Great Western' (Bourbon-ryhmä)
A18	<i>Rosa</i> 'Petite Lisette' (Centifolia-ryhmä)
A19	<i>Rosa</i> 'Ville de Londres' (Gallica-ryhmä)
A20	<i>Rosa</i> 'Henri Martin' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
A21	<i>Rosa</i> 'Aïcha' (Puistoruusu-ryhmä)
A22	<i>Rosa</i> 'Tuscany Superb' (Gallica-ryhmä)
A23	<i>Rosa helenae</i> 'Telen'

B-alue

B1	<i>Rosa x sancta</i>
B2	<i>Rosa</i> 'Hippolyte' (Gallica-ryhmä)
B3	<i>Rosa</i> 'Belle de Crécy' (Gallica-ryhmä)
B4	<i>Rosa</i> 'Maréchal Davoust' (Centifolia Muscosa -ryhmä)

B5	<i>Rosa</i> 'Pompon Blanc Parfait' (Alba-ryhmä)
B6	<i>Rosa</i> 'Félicité Parmentier' (Alba-ryhmä)
B7	<i>Rosa</i> 'Jeanne d'Arc' (Alba-ryhmä)
B8	<i>Rosa</i> 'Frühlingsduft' (Puistoruusu-ryhmä)
B9	<i>Rosa</i> 'Trigintipetala' (Damascena-ryhmä)
B10	<i>Rosa</i> 'Harison's Yellow' (Harisonii-ryhmä)
B11	<i>Rosa</i> 'Jens Munk' (Rugosa-ryhmä)
B12	<i>Rosa</i> 'William III' (Pimpinellifolia-ryhmä)
B13	<i>Rosa</i> 'Président de Sèze' (Gallica-ryhmä)
B14	<i>Rosa</i> 'Empress Joséphine' (Francofurtana-ryhmä)
B15a	<i>Rosa</i> 'Poppius' (Pimpinellifolia-ryhmä)
B15b	<i>Rosa</i> 'Poppius' (Pimpinellifolia-ryhmä)
B16	<i>Rosa</i> 'Officinalis' (Gallica-ryhmä)
B17	<i>Rosa</i> 'Alain Blanchard' (Gallica-ryhmä)
B18a	<i>Rosa</i> 'Rosa Mundi' (Gallica-ryhmä)
B18b	<i>Rosa</i> 'Rosa Mundi' (Gallica-ryhmä)
B19	<i>Rosa</i> Pimpinella -ryhmä
B20a	<i>Rosa</i> 'Maxima' (Alba-ryhmä)
B20b	<i>Rosa</i> 'Maxima' (Alba-ryhmä)
B21	<i>Rosa</i> ? (Alba-ryhmä)
B22	<i>Rosa</i> 'Marguerite Hilling' (Puistoruusu-ryhmä)
B23	<i>Rosa</i> glabrifolia
B24	<i>Rosa</i> 'Hurdalsros' (Puistoruusu-ryhmä)
B25 a-c	<i>Rosa</i> x mariae graebneriae
B26	<i>Rosa</i> 'Red Nelly' (Pimpinellifolia-ryhmä)
B27	<i>Rosa</i> villosa
B28	<i>Rosa</i> 'Suaveolens' (Alba-ryhmä)
B29	<i>Rosa</i> pimpinellifolia 'Plena'
B30	<i>Rosa</i> villosa
B31a	<i>Rosa</i> 'Officinalis' (Gallica-ryhmä)
B31b	<i>Rosa</i> 'Officinalis' (Gallica-ryhmä)
B32	<i>Rosa</i> 'Mme Hardy' (Damascena-ryhmä)
B33	<i>Rosa</i> 'Nuits de Young' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
B34	<i>Rosa</i> 'Leda' (Damascena-ryhmä)
B35	<i>Rosa</i> 'Commandant Beaurepaire' (Bourbon-ryhmä)
B36	<i>Rosa</i> 'Ombrée Parfaite' (Centifolia-ryhmä)

B37	<i>Rosa</i> 'Empress Joséphine' (Francofurtana-ryhmä) 2kpl
B38	<i>Rosa</i> 'Mme Plantier' (Alba-ryhmä)
B39	<i>Rosa</i> 'Aïcha' (Puistoruusu-ryhmä)
B40a	<i>Rosa</i> 'Chapeau de Napoléon' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
B40b	<i>Rosa</i> 'Chapeau de Napoléon' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
B41	<i>Rosa</i> 'Blanche Moreau' (Centifolia muscosa -ryhmä)
B42a-d	<i>Rosa</i> 'Rose du Maître d'Ecole' (Gallica-ryhmä)

C-alue

C1	<i>Rosa</i> 'Foxi' (Rugosa-ryhmä)
C2	<i>Rosa</i> 'Rose de Rescht' (Bifera-ryhmä)
C3	<i>Rosa</i> 'Schnee Eule' (Rugosa-ryhmä)
C4	<i>Rosa</i> 'Péligsson' (Centifolia Muscosa -ryhmä)
C5	<i>Rosa</i> 'Roseraie de l'Hay' (Rugosa-ryhmä)
C6	<i>Rosa</i> 'Agnes' (Rugosa-ryhmä)
C7	<i>Rosa</i> 'Blush Hip' (Alba-ryhmä)
C8	<i>Rosa</i> pisocarpa
C9	<i>Rosa</i> 'Max Graf' (Peittoruusu-ryhmä)
C10	<i>Rosa</i> 'Schneezwerg' (Rugosa-ryhmä)
C11	<i>Rosa</i> 'Dart's Defender' ('Hansa' x nitida)
C12	<i>Rosa</i> 'Botzaris' (Damascena-ryhmä)
C13	<i>Rosa</i> 'Scabrosa' (Rugosa-ryhmä)
C14	<i>Rosa</i> 'Stanwell Perpetual' (Pimpinellifolia-ryhmä)
C15	<i>Rosa</i> 'Champion of the World' (Bourbon-ryhmä)
C16	<i>Rosa</i> 'Blanchfleur' (Centifolia-ryhmä)

D-alue

D1	<i>Rosa</i> 'Foxi' (Rugosa-ryhmä)
D2	<i>Rosa</i> 'Duchess of Portland' (Portland-ryhmä)
D3	<i>Rosa</i> 'Petite de Hollande' (Centifolia-ryhmä)
D4	<i>Rosa</i> 'Robert le Diable' (Centifolia-ryhmä)
D5	<i>Rosa</i> 'Belle sans Flatterie' (Gallica-ryhmä)
D6	<i>Rosa</i> 'Dart's Defender' ('Hansa' x nitida)
D7	<i>Rosa</i> ? (Centifolia Muscosa -ryhmä)

D8	<i>Rosa</i> 'Ida'
D9	<i>Rosa</i> 'F.J. Grootendorst' (Grootendorst-ryhmä)
D10	<i>Rosa</i> 'Mme Legras de Saint Germain' (Alba-ryhmä)
D11	<i>Rosa reversa</i>
D12	<i>Rosa</i> 'Manning's Blush' (Rubiginosa-ryhmä)
D13	<i>Rosa</i> 'Pink Grootendorst' (Grootendorst-ryhmä)
D14	<i>Rosa glauca</i>
D15	<i>Rosa</i> 'Frühlingsgold' (Puistoruusu-ryhmä)
D16	<i>Rosa majalis</i>
D17	<i>Rosa</i> 'Moje Hammarberg' (Rugosa-ryhmä)

E-alue

E1	<i>Rosa</i> 'Merveille'
E2	<i>Rosa</i> 'Frontenac' (Puistoruusu -ryhmä), 2 kpl
E3	<i>Rosa</i> 'Guna' (Rugosa-ryhmä)
E4	<i>Rosa</i> 'Lumo' (Puistoruusu-ryhmä)
E5	<i>Rosa pimpinellifolia</i> 'Dunwitch Rose', 2 kpl
E6	<i>Rosa</i> 'Alexander MacKenzie' (Puistoruusu-ryhmä)
E7	<i>Rosa</i> 'Morden Centennial' (Puistoruusu-ryhmä)
E8	<i>Rosa</i> 'Bayreuth' (Puistoruusu-ryhmä)
E9	<i>Rosa</i> 'Princesse de Tripolii' (Damascena-ryhmä)
E10	<i>Rosa</i> 'Thérèse Bugnet' (Rugosa-ryhmä)
E11	<i>Rosa</i> 'Wasagaming' (Rugosa-ryhmä)
E12	<i>Rosa</i> 'Martin Frobisher' (Rugosa-ryhmä) 2kpl
E13	<i>Rosa</i> 'Suzanne' (Pimpinellifolia-ryhmä)
E14	<i>Rosa</i> 'Ritausma' (Rugosa-ryhmä)
E15	<i>Rosa</i> 'Henry Kelsey' (Puistoruusu-ryhmä)
E16	<i>Rosa</i> 'Monte Rosa' (Rugosa-ryhmä)
E17	<i>Rosa</i> 'Prairie Joy' (Puistoruusu-ryhmä)
E18	<i>Rosa</i> 'Henry Hudson' (Rugosa-ryhmä)
E19	<i>Rosa</i> 'Snow Pavement' (Rugosa-ryhmä)
E20	<i>Rosa</i> 'Morden's Blush' (Puistoruusu-ryhmä)
E21	<i>Rosa</i> 'Jens Munk' (Rugosa-ryhmä)
E22	<i>Rosa</i> 'John Cabot' (Puistoruusu-ryhmä)
E23	<i>Rosa</i> 'William Baffin' (Puistoruusu-ryhmä)

E24	<i>Rosa</i> 'Monte Cassino' (Rugosa-ryhmä)
E25	<i>Rosa</i> 'Scabrosa' (Rugosa-ryhmä)
E26	<i>Rosa</i> 'Marie Bugnet' (Rugosa-ryhmä)
E27	<i>Rosa</i> 'Lac Majeau' (Rugosa-ryhmä)
E28	<i>Rosa</i> 'David Thompson' (Rugosa-ryhmä)
E29	<i>Rosa</i> 'Tove Jansson' (Pimpinellifolia-ryhmä)

F-alue

F1	<i>Rosa pimpinellifolia</i> 'Plena'
F2a	<i>Rosa x malyi</i> 'Kempeleen kaunotar'
F2b	<i>Rosa x malyi</i> 'Kempeleen kaunotar'
F3	<i>Rosa</i> 'Juhannusmorsian' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F4	<i>Rosa majalis</i> 'Foecundissima'
F5	<i>Rosa majalis</i> 'Tornedal'
F6	<i>Rosa</i> 'Tähtitorninkatu' (Centifolia-ryhmä)
F7	<i>Rosa</i> 'Kaisaniemi' (Harrisonii-ryhmä)
F8	<i>Rosa</i> 'Tarja Halonen' (Blanda-ryhmä)
F9	<i>Rosa</i> 'Pohjolan Kuningatar' (Rugosa-ryhmä)
F10	<i>Rosa</i> 'Maija Hesperia' (Harrisonii-ryhmä)
F11a	<i>Rosa</i> 'Kurikka' (Centifolia-ryhmä)
F11b	<i>Rosa</i> 'Kurikka' (Centifolia-ryhmä)
F12	<i>Rosa</i> 'Minette' (Alba-ryhmä) /Ypäjä
F13	<i>Rosa</i> 'Martta' (Rugosa-ryhmä)
F14	<i>Rosa</i> 'Katri Vala' (Rugosa-ryhmä)
F15	<i>Rosa</i> 'Tunnelitie' (Centifolia-ryhmä)
F16	<i>Rosa</i> 'Staffa' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F17	<i>Rosa</i> 'lilampi' (Gallica -ryhmä)
F18	<i>Rosa</i> 'Hailuoto' (Rugosa-ryhmä)
F19	<i>Rosa</i> 'Martta' (Rugosa-ryhmä)
F20	<i>Rosa</i> 'KSM 3 ja Kjal 14' (Rugosa-ryhmä)
F21	<i>Rosa</i> 'Loiste'
F22	<i>Rosa</i> 'Juhannusmorsian' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F23	<i>Rosa</i> 'Aurora' (Harrisonii-ryhmä)
F24	<i>Rosa</i> 'litin Tiltu' (Gallica-ryhmä)
F25	<i>Rosa</i> 'Linnanmäki' (Pimpinellifolia-ryhmä)]

F26	<i>Rosa</i> 'Ensi' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F27	<i>Rosa</i> 'Ruskela' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F28	<i>Rosa</i> 'Ristinummi' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F29	<i>Rosa</i> 'Matti Hesperia' (Harrisonii-ryhmä)
F30	<i>Rosa</i> 'Kerisalo' (Pimpinellifolia-ryhmä)
F31	<i>Rosa</i> 'Vuosaari' (Rugosa-ryhmä)
F32	<i>Rosa</i> 'Toukoniitty' (Blanda-ryhmä)
F33	<i>Rosa</i> 'Paimio' (Pimpinellifolia-ryhmä)

Veteraanikiven ympärillä

Rosa 'Splendens' (Francofurtana-ryhmä)

Porteilla

Rosa 'Pohjantähti' (Beggeriana-ryhmä)

VETERAANIPUISTO MATERIAALILUETTELO

Kaluste/varuste	Valmistaja	Malli	Mitat	Materiaali/väri	Määrä	Käyttö/muut huomiot
Paviljonki 18m ²	Palmako Lemeks group	Betty PALMAPA-5546	551x551x346	Kaiteet ruskea puu, katto musta	1	Sisäänkäynti helppokulkuinen, rakennetaan matalalla maavaralla
Istuinpenkki puisilla käsinojilla	Elpac, Casteo -sarja	Casteo Senior TW	1800x660x896	Metalli tummanharmaa, lämpökäsitelty mänty	2	Seniори penkki, korkeampi malli 530mm, esteetön. Sijoitetaan paviljongin viereen.
Istuinpenkki käsinojilla	Elpac, Casteo -sarja	Casteo TWB	1800x660x896	t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	7	Penkki normaali korkeus 435 mm, käsinojat. Sijotetaan uusien polkujen varteen.
Puun ympäryksen penkki	Elpac, City Design, Lena -sarja	Lena SM	1573x675x430	Metalli t.harmaa	2	Kaareva penkki 4kpl, yksi elementti 45°. Sijoitetaan 2 tammen ympärille.
Aurinkosuojapöytäpenkki	Elpac, City Design, Cison -sarja	Cison contea C	2000x2096	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	1	Integroitu pöytäpenkkiryhmä puoliympyrä aurinkosuojalla. Sijoitetaan nuorten oleskelualueelle.
Penkkipöytä yhdistelmä	Elpac, City Design, Casteo -sarja	Break TW	750x435	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	3	Pöytäpenkki tuotenumero KK 0050924, korkeus 750 mm. Sijoitetaan nuorten oleskelualueelle.
Aurinkolepotuoli	Elpac, City Design, Bojon -sarja	Bojon S	1635x600x780	Metalli t.harmaa, lämpökäsitelty mänty	4	Lepotuoli auringonottoon nurmikolle.
Istutusastia iso	Haveno, Corten teräs	Kartio jaloilla	Ø 1500x800	Punaruskea	7	Kesäkukkien istutusastia
Istutusastia pieni	Haveno, Corten teräs	Kartio jaloilla	Ø 1000x800	Punaruskea	6	Kesäkukkien istutusastia
Silta puron yli	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaiteet t.harmaat	1	Erikseen tilattavan suunnittelun mukaan
Ylikulku puron yli	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Kaiteet t.harmaat	1	Erikseen tilattavan suunnittelun mukaan
Portaat	Puurakenteinen	Rakennetaan paikalla	Maaston mittojen muk.	Puunsuojakäsitelty lauta	1	Erikseen tilattavan suunnittelun mukaan
Valaisintolppa	Airam	Atlas	4-5m	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	31	IP65. Lisätään valaisintolppia uusien polkujen varsille.
Roska-astia	Lehtovuori, City -sarja	City 100 hygienia tuhka-astialla	400x400x700	Tummanharmaa Ral 7024 Graphite gray	2	Lisätään 2 roska-astiaa tuhka-astialla ja hygienia luukulla
Kaide rumpusiltaan	Kaidevalmistaja, Taitamo Ky.	Tilataan mittatilauksena	10 000x1200x2000	Metalli, tumman harmaa RAL 7021 Blackgrey	2	Kaiteen esimerkkikuva liitteessä 16. Kaiteet kiinnitetään rumpusillan graniittilohkareisiin pulteilla. Lohkareiden tukevuus tulee varmistaa ennen kiinnitystä.

Kasvualustat ja materiaalit	Materiaali toimittaja	Lisätietoa	Mitat	Väri	Määrä	Käyttö/muut huomiot
Happaman maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 5-6,5	–	–	Tarvittavan m ³ mukaan	Hapan multa levitetään rhododendron, hortensiapensaiden ja havukasvien istutusalueille.
Neutraalin maan kasvualusta	Kasvualusta toimittajalta	Kasvualustan pH 6-7	–	–	Tarvittavan m ³ mukaan	Neutraali multa levitetään muiden pensaiden ja perennojen istutusalueille.
Hevosen lanta	Hevostallilta	Kompostoitu turvelanta	–	–	Tarvittavan m ³ mukaan	Lanta levitetään kasvualustan alle istutusalueille. Ravinne.
Reunakivi paviljonki ja nuorten oleskelualue	Rudus suorareunakivi harmaa	Graniitti rk R80 h=250	900x80x250	harmaa	100 kpl, reunamäärä tarkistetaan	Reunakivi upotetaan maahan. Näkyville jää 15 cm kivistä maanpinnan yläpuolelle, paitsi kulkuväylillä kivi upotetaan kokonaan maahan. Reunakivellä rajataan oleskelualue pensasalueista.
Kivimurske polkujen pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Punertava Uhlun murske	Murske ø 0-11 mm	punertava	Tarvittavan m ³ mukaan	Kivimurske levitetään suunniteltujen polkujen pintamateriaaliksi. Reunoilta korkeammaksi. Nurmi kuoritaan ensin alta pois.
Puuhake polkujen ja rhodoryhmän pintaan	V-S puutarhamulta Oy	Kokopuuhake	–	–	Tarvittavan m ³ mukaan	Hake levitetään suunniteltujen hakepolkujen pintaan. Nurmi kuoritaan pois ensin alta
Pohjapato puroon	Kiviainekset urakoitsijalta	Rakennetaan paikalla	Kiviaines ø 50-400	–	–	Pohjapadot rakennetaan erillisen suunnitelman mukaan.
Suuret kivet puroon	Kiviainekset urakoitsijalta	Asetetaan paikalla	Pulterit ø 400-500	–	–	Kivet asetetaan puroon luonnollisesti vesiasiantuntijan avustuksella.

TYÖSELOSTUS

30.12.2024

Suunnittelukohde Veteraanipuiston yleissuunnitelma, Kaarinan kaupunki**Osoite** Voivalantie, 20780 Kaarina**Suunnittelukohteen kuvaus**

Suunnittelukohde sisältää Veteraanipuiston arvoviheralueen ja sen viereiset puron reunan vähäisellä käytöllä olevat viheralueet. Kohde sijaitsee Kaarinan keskustassa Voivalantien, Kiesikadun, Kärrykadun ja Ahkiokadun väliin jäävällä alueella.

Tavoitteena on kehittää puistoa enemmän suojaisemmaksi ja viihtyisämmäksi lisäämällä monikerroksisia pensas- ja puuryhmiä rajaamaan vilkasliikenteistä Voivalantietä. Puistoon suunnitellaan lisää kulkuväyliä ja oleskelualueita, jotta puisto olisi käytettävämpi. Puistoon lisätyt polut mahdollistavat ympäri kulkemisen nykyisen läpikulun sijaan. Lisäksi puiston läpi virtaava puro otetaan suunnitelmissa mukaan hyödynnettävänä siniviherelementtinä ja se ylitetään sillalla parissa kohtaa. Sillalta kaupunkilaiset voivat ihailla vesielementtiä paremmin ja se mahdollistaa puiston läpi tarpeellisen poikkikulun.

Puistoa rajaavat pohjoisessa kerrostalot, lännessä suuri parkkialue, Saaristotie idässä ja etelässä vilkkaasti liikennöity Voivalantie ja koulujen kampusalue sekä terveyskeskus. Puiston aikaisempi suunnittelu ja rakenteet valmistuivat vuonna 1991. Puiston sisäänkäyntiporttien ja veteraanikiven alueen säilytettävät rakenteet osaltaan vaikuttavat uuden suunnitteluun. Puistoa käyttävät monet erilaiset väestöryhmät, kuten ikäihmiset, koululaiset ja perheet, joten suunnittelussa pyrittiin ottamaan eri ryhmät huomioon.

Materiaaliluettelo

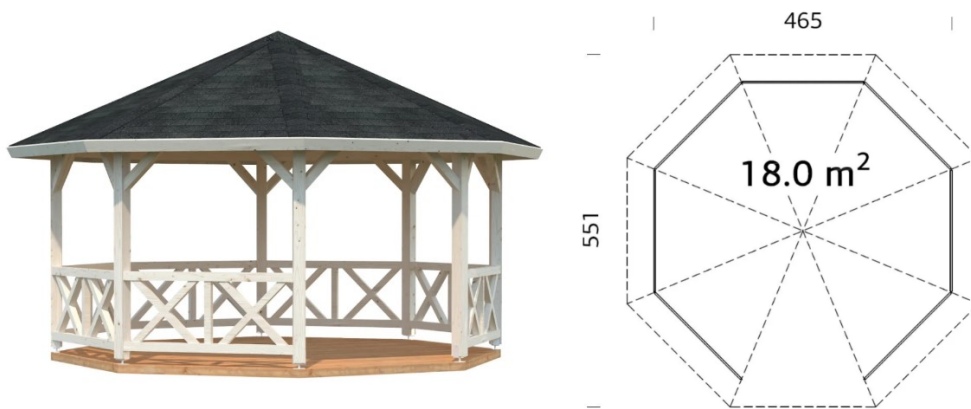
Suunnitelman materiaaliluettelo löytyy liitteestä 15. Materiaaliluettelo sisältää puistoon valitut kalusteet, varusteet, materiaalit ja kasvualustat luetteloituna. Tavoitteena oli valita kalusteet puistoon yhtenäisellä värimaailmalla, siten että soveltuvat myös olemassa oleviin Corten teräksestä tehtyihin opastauluihin ja infotauluihin, punatiilestä muurattuihin portteihin ja punaisilla puuosilla maalattuihin penkkeihin. Uusien kalusteiden ja materiaalien väreiksi valittiin tummanharmaa metalli ja lämpökäsitelty puu sekä punaruskeat Corten teräksiset istutusastiat.

Rakenteet**Paviljonki**

Veteraanikiven läheisyyteen suunniteltiin puurakenteinen paviljonki katolla. Paviljonki mahdollistaa asukkaiden, ryhmien ja koululaisten vierailun puistossa myös sadesäällä. Paviljongin sisäänkäynti rakennetaan siten, että se on helppokulkuinen myös ikäihmisille eli lattiakorko valitaan mahdollisimman matalaksi ilman portaita. Paviljongin sisäreunoille rakennetaan penkki reunustamaan koko kehää istuskelua

varten. Penkki rakennetaan ikäihmisille sopivalle korkeudelle eli penkin istuinpinnan korkeus on noin 53 cm lattiasta. Paviljongin lattia voi olla sorapintainen tai tarpeen mukaan siinä voi olla kestopuulattia. Mikäli tehdään kestopuulattia, tulee sisäänkäynti olla loiva ilman portaita. Paviljonki ympäröidään runsaalla kasvillisuudella, jossa on entisajan tunnelmaa tuovia tuoksuvia jalosyreenejä sekä perinneperennoja. Perennalueesta tehdään erillinen istutussuunnitelma ja kasveina käytetään kasvillisuusluettelon liite 8 esimerkkiperennoja. Rakenne tulee mahdollisesti paaluttaa, sillä maaperä on paksult savea. Ennen paviljongin rakentamista tarvitaan geosuunnittelijan lausunto perustamisesta ja haetaan mahdollinen rakennuslupa rakennusvalvonnasta.

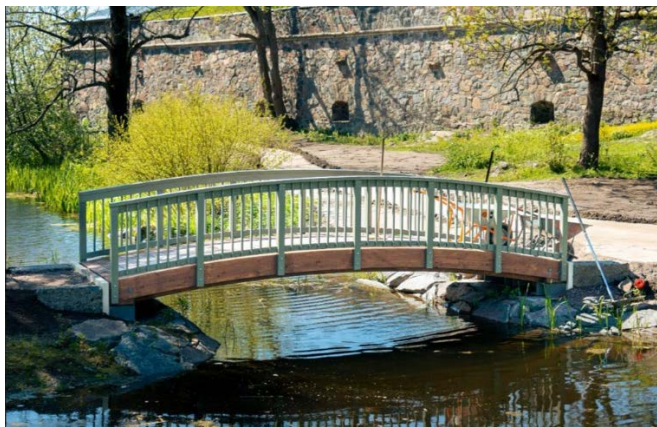
Kuva. Paviljonki Betty, valmistaja Palmako Lemeks Group.

Silta puron yli

Puron ylittävän sillan kohta valittiin siten, että Veitenmäentien kulkija pääsee kulkemaan poikittain puiston läpi ja polku yhdistyy puiston pohjoispuolella Kärrykatuun. Viemäri- ja vesijohtoverkoston sijainti saneli myös tulevan sillan paikan, jotta silta pystytään perustamaan ilman putkiverkoston häiriötä. Putkiverkoston sijainti tulee tarkistaa ja mitata ennen rakentamista. Sillan rakenteet suunnitellaan erikseen tilattavan rakennesuunnitelman mukaisesti. Ohessa on esimerkkikuva siltatyypistä.

Piperin puiston silta, Suomenlinna. Rakentaja Rakennusliike NH Pro.

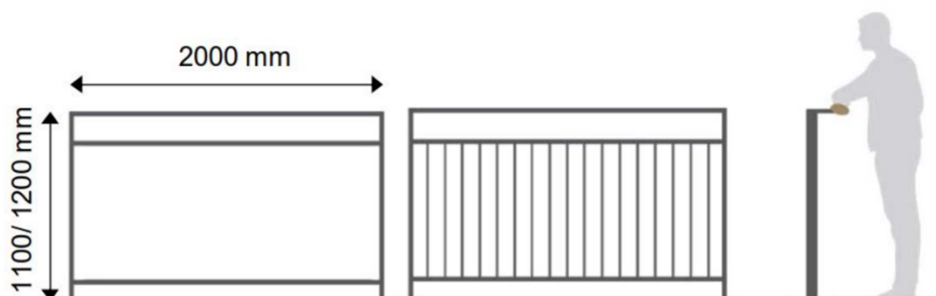
Paraisten keskuspuiston silta, Paraisten kaupunki

Kaide rumpusiltaan

Veteraanipuistoon kuljetaan rumpusillan ylittävän polun kautta. Silta on rakennettu graniittilohkareista puoliympyrän malliin. Sillasta puuttuvat kaiteet ja pudotuskorkeutta on yli 70 cm. Siltaan suunniteltiin oheinen mittatilaustyönä tehtävä metallikaide. Kaidemalli valittiin tukemaan arvopuiston imagoa. Kaide voidaan tilata esimerkiksi Piispanristillä sijaitsevalta Taitamo Ky:ltä, joka valmistaa koristeellisia metallikaiteita.

Metallikaiteet suunniteltiin kaiteiden turvallisuusvaatimukset huomioon ottaen yli metrin korkeaksi ja pystysäleillä kiipeämisen estämiseksi oheisen kuvan mukaisesti. Kaiteet ovat 10 metriä pitkiä. Kaiteen reunaksi valittiin puinen nojailukaide. Puuosaksi valitaan tiikki sen säänsietokyvyn vuoksi.

Metallikaiteen sävyksi valittiin mustanharmaa RAL 7021 Blackgrey.

Uudet hiekka- ja hakepolut ja oleskelualueiden kivireunukset

Uudet kulkuväylät puistoon on suunniteltu käyttäen kaarevia linjoja, jotta puiston luonnolliset muodot saadaan säilymään. Käytäväyhteyksiä on lisätty Veitenmäentieltä puiston läpi, kiemurtelevia polkuja pensasryhmien ympäri, pohjoispuolelle

hakepolkuja. Lisäksi puisto suunnittelua on laajennettu itäpäädyn joutomaa-alueelle, joka on ollut nurmikkona tähän asti. Alueelle istutetaan runsaita puu- ja pensasryhmiä suojaamaan Saaristotien liikenteeltä ja alueesta tehdään enemmän luonnonmukaisempi kuin Veteraanipuiston alue on. Alueelle perustetaan uusi hakepolku. Hakepolun reunat pidetään siistinä leikkaamalla nurmi lyhyeksi. Loitompana polusta nurmikko niitytetään levittämällä niittykukkien siemeniä laikkupaikkoihin ja jättämällä nurmikko leikkaamatta. Tarvittaessa voidaan alueelle lisätä hiekkaa aukkopaikkoihin ja kylvää siemenet hiekkaan. Puiden ja pensaiden istutusalueen pinnat peitetään hakekatteella tai järviruokokatteella.

Hakepolut perustetaan kuorimalla nurmikko pois ja levittämällä saven päälle hakekatetta paksu kerros. Haketta lisätään poluille säännöllisesti kolmen vuoden välein, sillä se maatuu ja lahoaa pois.

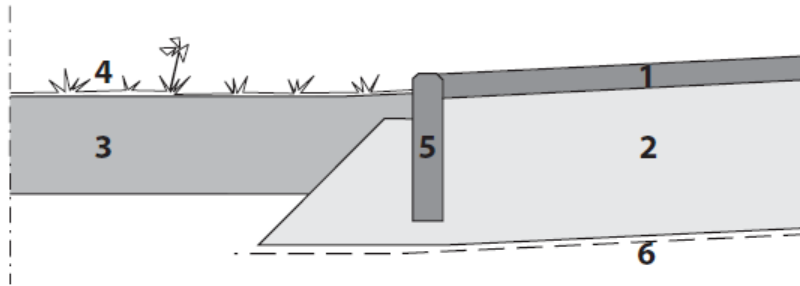
Hiekkasten puistokäytävien ja oleskelualueiden reunojen rakennekerrokset on esitetty kuvassa, jossa näkyy sitomattoman päällystyksen rakennekerrokset 1:20. Oleskelualueina tarkoitetaan paviljonkia ympäröivän hiekkakäytävän reunoja ja aurinkosuojapenkin pyöreää oleskelualueetta. Näillä alueilla kasvillisuus rajataan punaisen murskeen pinnoitteesta graniittisella reunakivellä esimerkkikuvan mukaisesti.

Puiston käytävän reunat on kantattu koneella säännöllisesti. Puistossa on vain muutamalla ruusujen istutusalueella reunatuki, joka on mustaa muovirajausnauhaa. Reunatuet ovat nousseet ylös ja ovat epäsiistejä. Puiston perusparannuksessa reunatuet poistetaan niiltä alueilta, joissa niitä havaitaan.

Paviljongin ympäri kulkevan soraväylän reunaan suunniteltiin graniittireunakivestä siisti rajaus. Reunakivenä käytetään Rudus harmaata suoraa reunakiveä, joka upotetaan maahan. Samaa reunakiveä käytetään myös nuorten soikean muotoisen oleskelualueen reunustamiseen. Istutusalue rajautuu reunakiveen.

Suorareunakivi graniitti rk R80 h=250

- 1 kivituhka
- 2 kantava kerros, murske 0/32
- 3 kasvukerros
- 4 nurmi/nurmetus
- 5 betoninen upotettava reunatuki 60 mm x 300 mm
- 6 suodatinkangas tarvittaessa

RT-kortti 89–11002

Kalusteet

Kalusteiksi valittiin muutama modernimpi penkkimalli Elpacin tuotevalikoimasta. Tarkoituksena on saada Veteraanikiven ympäristöön hieman korkeampia helposti istuttavia penkkejä ikäihmisille (Casteo Senior TW). Polkujen varsille on valittu normaalikorkuiset penkit (Casteo TWB). Penkeissä on selkänoja ja käsinojat. Nuorille kaupunkilaisille puistoon suunniteltiin moderni aurinkosuojapenkki (Cison contea C), penkkipöytäyhdistelmä (Casteo Break) ja aurinkolepotuoleja (Bojon S) Elpacin valikoimista.

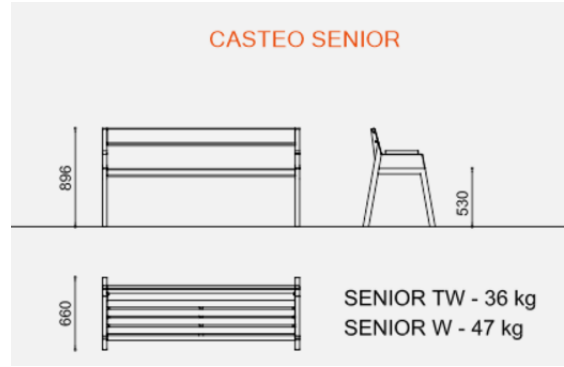
Kalusteet asennetaan upotuskiinnityksenä maahan jalkoihin asetettavista metallipiikeistä.

Kalusteissa on kuumasinkitty teräsrunko jauhemaalattuna. Metalliosien värisävyksi valitaan ELPACin värikartasta tummanharmaa RAL 7016. Puosiin valitaan lämpökäsitelty mänty, joka käsitellään värittömällä pigmentillä. Tarvittaessa jatkossa huoltokäsittely tehdään punaruskealla pigmentillä.

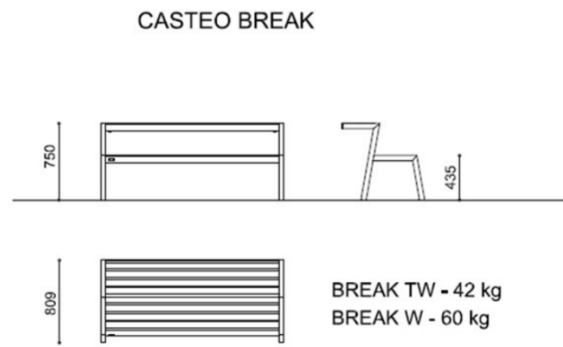
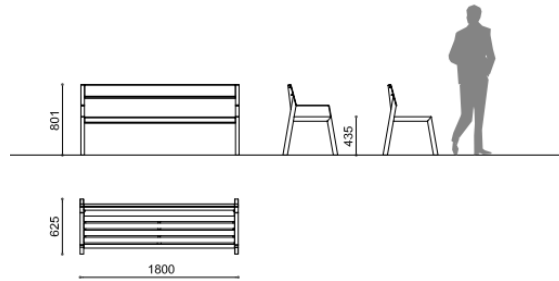
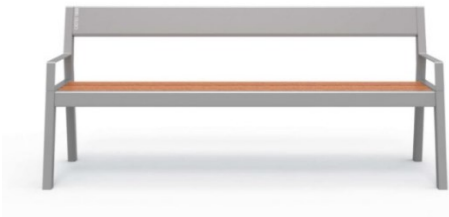

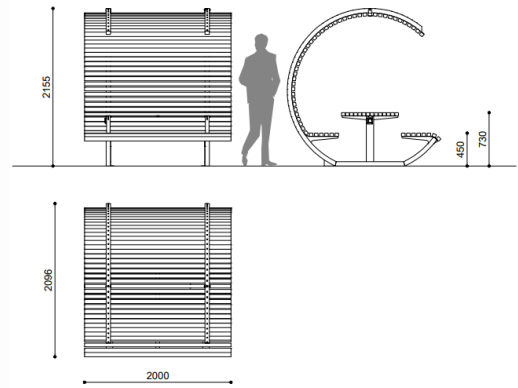
CASTEO SENIOR TW

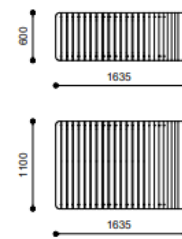
Normaali penkki Casteo TWB

Aurinkosuojapenkki Cison conteaC

Aurinkolepotuoli Bojon S

Kahden tammen alle valittiin metalliset puunympäryspenkit malliltaan Casteo Lena SM tuomaan englantilaisen maisemapuiston henkeä. Penkkien asennuksessa tulee olla varovainen, ettei puiden juuristoa vahingoiteta. Tämän vuoksi penkkien kiinnityksiä ei kaiveta liian syväälle.

Puunympäryspenkki Lena SM

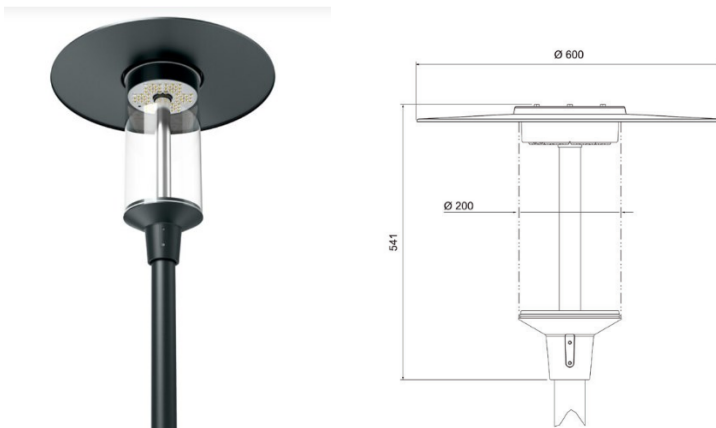
Istutusastiat

Istutusastiat valitaan Havenon valikoimista. Astiat ovat corten terästä ja mallina on jalallinen kartio. Valitaan kahta eri kokoa eli \varnothing 1500x800 ja \varnothing 1000x800.

Vanhat istutusruukut poistetaan ja uudet istutusastiat sijoitellaan puistoon suunnitelmassa esitettyihin paikkoihin. Istutusastioihin valitaan kesäkukkia. Veteraanikiven lähellä olevissa ruukuissa pyritään valitsemaan kesäkukkiin sinivalkoisia sävyjä.

Valaistus

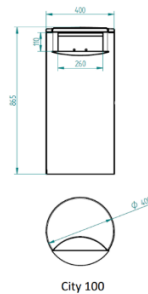
Puiston valaistuksen johdotus tehdään erillisen suunnitelman mukaan. Uusien polkujen valaisimiksi valittiin tyyppimalliksi perinteisestä valaisimesta mukailtu modernimpi malli. Ohessa on malliesimerkki valaisimesta, Airam Atlas tummanharmaa RAL 7024 Graphite grey.

Roska-astia

Puistoon lisätään roska-astioita tuhkakupilla 2 kappaletta. Roska-astia City100 valitaan Lehtovuoren valikoimista ja se on samaa tyyliä kuin muutkin roska-astiat puistossa. Roska-astioissa on hyvä olla lintuluukku ja siihen integroidaan tuhkakuppi tupakantumpeille. Metalliväriksi valitaan tummanharmaa RAL 7024 Graphite grey.

Kasvillisuus ja pensasryhmät

Nykyinen puusto säilytetään kaikilta osin. Ainoastaan rhododendron alueilta (Detaljit 4 ja 5) voidaan poistaa muutama mänty keskeltä istutusalueelta, jotta kasvit saavat sadevettä ja istuttamiselle on tilaa.

Pensasryhmien istutusalueet perustetaan puiden juuristoalueelta tarpeeksi kauas, jotta olemassa olevien puiden juuret eivät tukehdu hapen puutteeseen. Viemäriputket ja vesijohdot tulee huomioida alueella, sillä putkien päälle ei voi istuttaa ja kaivoihin tulee jättää kahden metrin varoalue. Tämä tulee myös huomioida rakennusvaiheessa (kaivuut), että joillain alueella on paljon putkilinjoja. Putkilinjat on hyvä merkitä tikutuksin ennen maarakentamisen aloittamista.

Uudet pensasryhmäalueet suunniteltiin lisäämään puistoon suojaavaa kasvillisuutta. Voivalantien reunaan suunniteltiin suuret pensasalueet tuomaan puistoon rauhallisempaa tunnelmaa. Pensasryhmissä on havukasveja, jotta myös talvella saadaan näkösuojaa katua vasten. Puu- ja pensasryhmät esitetään Liitteessä 6 yleissuunnitelma ja detaljit 1–5 liitteissä 9–11. Puistoon valitut puut ja pensaat löytyvät liitteestä 8 kasvillisuusluettelo.

Kasvialustat ja istutusohjeet

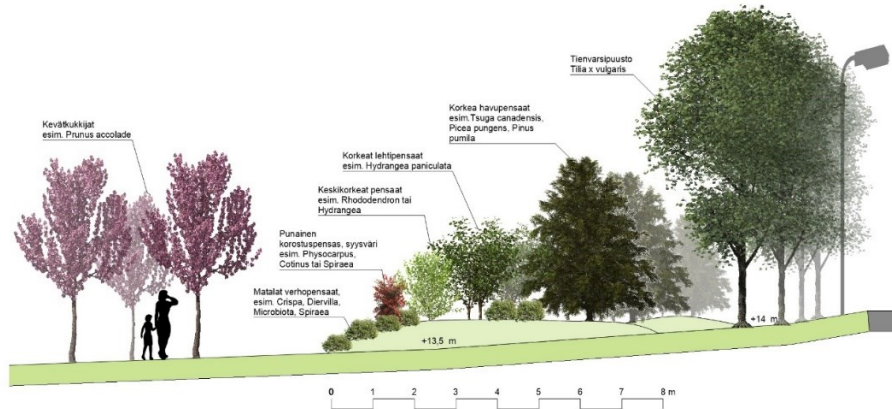
Istutusalueilla käytetään InfraRYL mukaisia 23111 tuotteistettuja kasvualustoja. Puille, pensaille ja perennoille käytetään InfraRYL 23110: K3 mukaista rakeisuuskäyrältään kosteutta pidättävää kasvualustaa. Lisäksi kasvualustan tulee täyttää ohjeen InfraRYL 23110.1.4 kylvö- ja istutusalueen materiaalit mukaisesti Viherympäristöliitto ry:n suositukset kasvualustojen ohjearvoiksi, joissa on eritelty ravinnepitoisuudet kasvualustatyypeittäin taulukossa 23110: T3. Veteraanipuistossa kasvualustatyypeiksi valitaan ravinteisuustyyppi 2 vaatimattomille puille, pensaille ja perennoille. Lisäksi valitaan ravinteisuustyyppi 3 happaman maan vaativille pensaille ja havukasveille. (RTS InfraRYL, 2024, s. 6–7.)

Kasvialustat valitaan kasviryhmien vaatimusten mukaan eli happaman maan kasveille valitaan havuille ja rhodoille tarkoitettua hapanta kasvualustaa (pH 5–6,5). Neutraalia maata tarvitseville kasveille valitaan normaali kasvialusta (pH 6–7). Kasvit on suunniteltu siten, että happaman maan kasvit ovat omissa istutusryhmissään. Kasvialustojen on hyvä sisältää myös hiekkaa, jotta ne eivät tiivisty liian nopeasti ja veden imeytyminen säilyy. Tarvittavat kasvialustojen kuutiomäärät selvitetään mittaamalla maastossa nurmikosta kuoritut kasvialusta alueet ja laskemalla kasvialustan menekki 50 cm syvällä kasvialustalla. Kasvialustat tilataan lähialueen maa-aines toimittajilta ja hevosenlanta voidaan tilata joltain lähitaltilta suoraan kohteelle.

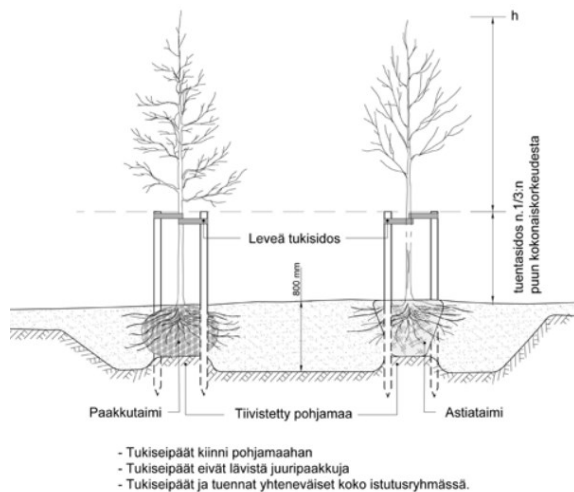
Alppiruusujen ja atseleojen istuttamisessa on huomioitava pensaiden erityisolosuhteet. Maan on oltava hyvin läpäisevää, möyheää, enimmäkseen eloperäistä ja mieluiten kosteahkoa. Kasvialustan tulee olla hapanta (pH 4–6). Suoturve tai metsämulta sopii hyvin perusraaka-aineeksi, johon voi sekoittaa esim. kompostia, kuoriketta, hevosen lantaa, hiekkaa, jopa hieman savipitoista maatakin.

Alppiruusujen ja atsaleojen istuttamisessa tulee huomioida, että ne istutetaan aina vanhaan syvyyteensä, juuren niska maanrajaan. Juurenniska ei saa joutua maan alle, koska talvella pensaan kuoreen tulee helposti kuorivaurioita ja pensas voi kuivua seuraavana kesänä. Juuripaakku ei saa jäädä maan pinnan yläpuolelle, koska silloin yhtenäinen huopainen juuristopaakku kuivuu herkästi. Paakku onkin parasta asettaa kuoppaansa siten, että n. 1 cm juuripaakusta jää näkyviin maan pinnan yläpuolelle. Lopuksi paakku peitetään maalla tai kuorikkeella niin, että syntyy hienoinen kumpu. Maata ei saa tiivistää jaloin polkemalla, koska juuripaakku voi murtua, kädet riittävät. Alppiruusujen ja atsaleojen istutusetäisyys on 100 cm-150 cm riippuen pensaan lopullisesta kasvukoosta. Liian tiheään istutetut pensaat risuuntuvat alaoksistaan.

Ennen *kaikkien pensasryhmien* perustamista nurmikko kuoritaan alueelta pois ja pohjamaata möyhitään koneellisesti. Pohjamaan päälle ajetaan istutusalueelle 7–10 cm hevosenlantakerros. Lantakuivikkeena on hyvä olla turve tai vastaava. Lantakerroksen päälle levitetään kasvialustakerros, joka on noin 50 cm paksu ja se ohenee reunoja kohden, jolloin istutusalueista tulee kumpumaisia. Istutusalueen reunat kantataan nurmiheinistä. Puita istutettaessa kaivetaan tarvittaessa myös pohjamaata syvemmäksi. Pensaat istutetaan kuvan mukaisesti siten, että matalat pensaat tulevat puiston puolelle ja korkeat vasten katua. Vastaistutettujen pensaiden ja puiden juuristo katetaan havukuorikkeella tai järviruokosilpulla.

Puut istutetaan oheisen kuvan mukaisesti pääsääntöisesti yhtenäiseen kasvualustaan. Istuttamisessa käytetään 1,2 metrin pituisia luonnonpuu tukiseipäitä, joita ei ole käsitelty suoja-aineella. Puut tuetaan 2 pistetuennalla, runkoon asetetaan myyräsuojus ja jänisverkko ulotetaan vähintään 1,2 metrin korkeuteen. Tukiseipäät tukevat jänisverkkoa. Tukiseipäiden ja verkkojen määrät lasketaan istutettavien puiden mukaan. Jokaisen puun juurelle laitetaan kastelupussi kasteluveden ohjausta varten.

- Tukiseipäät kiinni pohjamaahan
- Tukiseipäät eivät lävistä juuripaakkuja
- Tukiseipäät ja tuennat yhteneväiset koko istutusryhmässä.

Perenna-alueet perustetaan samalla tavalla kuin pensasalueet lisäämällä istutusalueen pohjalle maatumutta hevosenlantaa noin 5 cm kerros. Päälle levitetään neutraalia kasvualustaa noin 20-30 cm. Kasvualusta kerros loivenee reunaan kohden. Perentojen juurelle voidaan laittaa rikkaruohon siemeniä estävää katetta, kuten järviruokosilppua ohut kerros parina ensimmäisenä vuonna, kunnes kasvustot vahvistuvat. Perennat istutetaan keväällä ja ensimmäisen kesänä niitä pitää kastella juurtumisen edistämiseksi. Perennapenkkiin voidaan jättää talventörröttäjiä, mutta risuisen näköiset kasvustot leikataan alas syksyllä. Mikäli on tarpeen, niin talvensuojaksi voidaan lisätä havuja tai järviruokosilppua.

Istutusalueille, kuten perenna-, pensas- ja puiden juuristoalueille, istutetaan lisäksi *kukkasipuleita*, kuten erilaisia keltanarsisseja, sinisiä idänsinililjoja, puistolomikelloja, parvitulppaania, liiloja ja keltaisia krookuksia ja nuokkuvia kirjopikarililjoja. Kukkasipulien istuttamisessa sovelletaan jokaisen kukkasipulin taimipussissa

merkittyä istutussyvyyttä. Pääsääntönä on, että kukkasipulin sopiva istutussyvyys on kolme kertaa sipulin oma korkeus. Pienet sipulit istutetaan 4-5 cm syvyyteen ja isot sipulit, kuten narsissit, vähintään 10-12 cm syvyyteen. Kukkanisipulit istutetaan aina syksyllä syyskuussa tai lokakuun alussa. Keväällä kukkivat sipulikukat tuovat aikaisin herääville pölyttäjille kaivattua ravintoa ja lisäävät luonnon monimuotoisuutta puistossa.

Veteraanipuiston hoitoluokka tulee olemaan edelleen rakennettu arvoviheralue R1. Loppupään (Itäpäädyn uusi luonnonmukainen alue) hoitoluokka muutetaan R4 suoja- ja vaihtumisviheralueesta R3 käyttöviheralueeksi, johon on merkitty luonnonmukaisesti hoidettavia niittyalueita.

Keto- ja niittyalueet

Puron reunoilla on parissa kohdassa kuivempaa rinnettä, johon on luonnollisesti muodostunut ketokasvillisuutta, kuten keltamataraa, puna-apilaa, valkoapilaa, ahdekaunokkia ja siiankärsämöä jne. Yleissuunnitelmassa on rajattu kyseiset alueet ketoalueiksi, joita on tarkoitus leikata harvemmin kuin normaali nurmikkoalueita. Ketoalueita leikataan vain kerran kesässä elokuussa, sen jälkeen, kun ketokasvit ovat siementäneet. Myös leikkuuterä valitaan mahdollisimman korkeaksi siten, että mahdolliset kasviusukkeet säilyvät maanpinnalla leikkuussa. Tällöin varmistetaan kasvien lisääntyminen ja voimistuminen. Ketoalueet lisäävät Veteraanipuiston luonnon monimuotoisuutta.

Kosteikkoperenna-alue

Veteraanipuiston länsipäähän suunniteltiin purouomaan kosteikkoperennoille oma istutusalue. Iso kosteikkoperenna-alue tuo väriä puiston alkuun, jossa ei ole mahdollista istuttaa enempää puita kapean viheralueen takia.

Perenna-alue perustetaan muotoilemalla ojan reunaan toispuoleiseksi kaksitasouomaksi eli niin sanotuksi hyllymäiseksi polun puoleiselta rinteeltä. Tähän hyllylle istutetaan liite 8. kasvillisuusluettelon kosteikkoperennoja, kuten rentukka, keltakurjenmiekkä, ranta-alpi, pohjanrantakukka, siniheinä, puna-ailakki ja rantatädyke. Alueen istutussuunnitelma toteutetaan erikseen tehtävän suunnitelman mukaisesti tai paikan päällä perennat luonnollisesti sijoitellen. Perennojen ja puron reunalle asetetaan suuria pulterikiviä luonnollisen näkymän aikaansaamiseksi. Alla esimerkkikuvia toteutuksen ohjeeksi.

